

[Poul Erik Dyrlund]

des at alle partier med undtagelse af Fremskridtspartiet kan stemme for det beslutningsforslag, der nu ligger på Folketingets bord.

Jeg vil gerne på Socialdemokratiets vegne sige tak for tilslutningen til forslaget. Med forslagens vedtagelse peges der på, at der er behov for at gå nye veje i den voksenerhvervsuddannelsespolitiske indsats, hvilket i øvrigt er i fuld overensstemmelse med de konklusioner, som det såkaldte Hassenkamudvalg er kommet frem til i sine bestræbelser for at finde frem til en ny styringsstruktur for erhvervsuddannelserne.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslagene.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1-3 vedtoges uden afstemning.

Forslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning vedtoges med 119 stemmer (S, KF, V, SF, CD, RV og KRF) mod 8 (FP).

Formanden:

Dette vil blive meddelt undervisnings- og forskningsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

16) Anden behandling af lovforslag nr. L 24:

Forslag til lov om Ørestaden m.v.

Af finansministeren (Henning Dyremose).

(Fremsat 2/10 91. Første behandling 7/11 91. Betænkning 15/6 92. Ændringsforslag nr. 11-13 af 16/6 92 uden for betænkningen af Baadsgaard (S), Eva Møller (KF) og Hanne Severinsen (V)).

Der var stillet 10 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der stillet 3 ændringsforslag af Baadsgaard (S), Eva Møller (KF) og Hanne Severinsen (V).

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Baadsgaard (S):

Med undtagelse af de af Fremskridtspartiet stillede ændringsforslag er de øvrige ændringsforslag udelukkende stillet af de partier, som har aftalt Ørestadsprojektet, og derfor kan jeg selvfølgelig sige, at vi kan anbefale dem, og at vi vil stemme imod Fremskridtspartiets forslag.

De ændringsforslag, der nu er indføjede, er alle udsprunget af de betænkeligheder, vi fremførte ved første behandling. De gik på forskellige områder, og jeg vil først fremhæve selve trafikløsningen, men dertil knytte den bemærkning, at der nu er skabt sikkerhed for, at København får styrket sin kollektive trafik. Der er skabt sikkerhed for, at der bliver etableret en letbaneforbindelse fra Nørreport til Amager Centret ud omkring Islands Brygge og til universitetsområdet. Det betragter vi i Socialdemokratiet som et vældigt fremskridt for den kollektive trafik i København.

Vi gav under første behandling udtryk for, at vi var lidt skeptiske over for, om der i det lovforslag, der blev fremsat, var den rigtige linjeføring. Det, der er opnået nu, er, at linjeføringen er ændret, så den linjeføring, der nu foreligger, dækker en væsentlig større del af den eksisterende befolknings behov for kollektiv trafik, og det er vi tilfredse med. Jeg vil heller ikke undlade at bemærke, at en styrkelse af den kollektive trafik i sig selv jo også er en stor miljøgevinst.

Det andet, som vi udtalte bekymring over eller skepsis over for, var selve naturbevaringen eller naturbeskyttelsen. Her er lovforslaget også ændret afgørende. For det første er det egentlige erhvervsbyggeri nu samlet i områdets sydlige del, som i forvejen er udlagt til erhverv i Regionplan 1989. For det andet er der taget vidtgående hensyn til arealet på Amager Fælled. Området med søer og moser udvides nu

[Baadsgaard]

fra, som det var i lovforslaget, 16 ha til at være 31 ha, der skal beskyttes i henhold til naturbeskyttelsesloven, som den ser ud fra den 1. juli. Der skal desuden tages vidtgående hensyn til søernes og mosernes omgivelser, bl.a. ved etablering af faunapassage imellem søerne og imellem søerne og den øvrige del af Amager Fælled. For at tilgodese disse hensyn er det også sikret, at mindst 15 ha ud over de førnævnte 31 ha vil blive friholdt for byggeri.

Ørestads Boulevards placering som oprindeligt fastlagt i lovforslaget er nu opgivet. Det er op til arkitektkonkurrencen at komme med forslag til beskrivelse af, hvor Ørestads Boulevard skal placeres. Men med de hensyn til naturbeskyttelse, som er indføjet i forslaget nu, er det min vurdering, at boulevarden må placeres i det østlige område langs banen, og det er vi godt tilfredse med i Socialdemokratiet.

Det er også en styrkelse af det grønne i forslaget, at det nu er sikret, at Kalvebodkilen bliver fredet helt op mod nord, og i den forbindelse er det opgivet at bygge de 2.000 boliger, som det ellers var planlagt at opføre. De er flyttet til andre områder.

Om selve økonomien har der været meget debat, og der har været talt om fejlinvesteringer i forbindelse med dette projekt. Med den ændrede linjeføring af banerne er det nu sådan, at af de 2,7 mia. kr., som er sat af til investering i baneprojektet, som er første etape, vil kun de 200–250 mio. kr. vedrøre banen langs Ørestaden. Den øvrige investering, altså i nærheden af 2,5 mia. kr., er nyttige investeringer i kollektiv trafik, som vi i Socialdemokratiet gerne ser fremmet. Ørestad eller ikke Ørestad – det er under alle omstændigheder en god ting, at vi får en kollektiv trafikløsning fra midtbyen, fra Nørreport til Amager Centret.

Så kan vi have forskellige vurderinger af, hvor mange indtægter der vil komme ved grundsalget, og hvor hurtigt de vil komme. Nu skal vi jo erindre her, at der er tale om et 10-, 20-, 30-årigt projekt. Skal vi vurdere mulighederne ud fra de øjeblikkelige vilkår for ejendomsmarkedet, vil jeg da gerne tilkendegive, at situationen ikke ser for optimistisk ud, men det er jo det, vi ikke skal. Det er netop et langsigtet projekt. Der skal skabes nogle muligheder for udvikling, som København tillægger stor værdi. Jeg har svært ved at spå om mulighederne om 6-8 år, men jeg vil til den tid glæde

mig over, at der er en kollektiv trafikløsning fra Nørreport til Amager Centret, og at vi formodentlig også på det tidspunkt er godt i gang med etableringen af anden og tredje etape, så der bliver en trafikløsning helt fra Frederiksberg og til Kastrup.

Alt i alt mener vi, at lovforslaget med de ændringer, der er tilføjet, har fået en udformning, som vi kan støtte.

Eva Møller (KF):

Det Konservative Folkeparti kan naturligvis også som et af partierne bag de stillede ændringsforslag tiltræde forslaget om Ørestaden, således som vi kunne det ved førstebehandlingen.

Det er for os en meget glædelig ting, at vi i dag kan konstatere, at der kan samles et meget bredt flertal bag dette forslag fra regeringen. Når jeg taler om et meget bredt flertal, taler jeg ikke alene om et flertal af partier herinde i Folketinget, der på den måde, som vi plejer at udtrykke det, rækker hen over midten, men jeg taler også om den store enighed, der er opnået med Københavns Kommune om denne Ørestadsbebyggelse, som er af så væsentlig betydning for byen København, ikke bare i al almindelighed, hvor vi vel godt kan blive enige om, at byen trænger til et pift eller et løft, men også af hensyn til København som kulturby i 1996.

Det er naturligvis klart, at når der skal skabes brede forlig, skal der også ske nogle ændringer, og jeg kan sige, at vi er tilfredse med de ændringer, der er kommet i lovforslaget. Vi har med glæde noteret os, at vi i den nordlige del af bebyggelsen får friholdt yderligere 15 ha for bebyggelse. Vi har også noteret, at vi på baggrund af den nye naturbeskyttelseslov, som træder i kraft fra juli 1992, vil få udvidet områderne omkring søerne og moserne til det dobbelte, sådan cirka, nemlig fra 16 ha til 31 ha. Det betyder, at vi sikrer de miljømæssige værdier i området, og det finder vi er af meget stor væsentlighed.

Jeg skal også huske at gøre opmærksom på – som vi vel alle ved, men det skal alligevel nævnes – at Vestamager er udlagt som fuglebeskyttelsesareal, og miljøministeren har under førstebehandlingen givet udtryk for, at han ville sørge for, at der bliver udlagt kompenserende arealer eller erstatningsarealer et andet sted i forhold til de områder, man fratager. Og det

[Eva Møller]

skal så siges, at de områder, der berøres af byggeriet, er de miljømæssigt set mindst interessante fugleområder. Så også på det punkt kan vi sige at vi har sikkerhed for, at vi får et miljømæssigt godt byggeri.

Jeg synes også, det er værd at notere sig, at der gentagne gange, ikke alene i det oprindelige lovforslag, men også i bemærkningerne i forbindelse med betænkningssagvning, tales om, at det er væsentligt og ønskeligt, at vi får skabt et attraktivt miljø. Der skal derfor være en arkitektkonkurrence, som sikrer, at vi får en indplacering, som er spændende, og som giver nogle muligheder for, at de forskellige typer bygninger ikke alene kan passes godt ind i hinanden, men også godt ind i naturen derude, så vi kan få et samspil med de fredede arealer.

Vi finder det godt, at man har denne arkitektkonkurrence, og at der er lagt vægt på, at vi skal have en spændende blanding af byggeri derude. Jeg tænker her på højere læreanstalter, på boligbyggeri, på erhverv, på forskningstunge industrivirksomheder, på kulturelle bygninger osv. Alt det skal ske inden for en samlet bebyggelsesprocent, som man yderligere har lagt ud på differentieret vis, således at vi har den bedste mulighed for at tage miljømæssige hensyn. Jeg tænker her på såvel betænkningens som ændringsforslagenes bemærkninger om, at man skal have lange synslinjer, man skal have byparker, grønne kiler, visuel sammenhæng mellem voldanlæg og fælder osv., alt sammen ting, der understreger, at vi netop her kan få et spændende og attraktivt miljø til gavn for København.

Jeg har registreret, at vi ændrer på linjeføringen både af Østamagerbanen, af Ørestads Boulevard og af Ørestadsbanen, og jeg synes, at de ændringer, vi får indført nu, vil være til gavn for befolkningen på Amager, vil være til gavn for den kollektive trafik og for den nærtrafik, vi i øvrigt skal opbygge. Vi sikrer hermed, at flere arealer bliver berørt af banen, at befolkningen får flere muligheder for at benytte den kollektive trafik. Det er en stor fordel miljømæssigt, trafikmæssigt, byplanmæssigt og også for den befolkning, som får en bedre kollektiv trafikbetjening.

Her er det naturligvis også væsentligt at notere sig, at den endelige placering skal være et led i arkitektkonkurrencen, således at man sik-

rer den smukkeste mulige indpasning af det hele.

Jeg har også mærket mig sammensætningen af Ørestadsrådet, hvor jeg synes, det netop er vigtigt, at man, når der skal rådgives, får alle de interesser ind, der overhovedet kan være, således at der tages bredt hensyn til såvel kultur som natur, herunder en repræsentation for Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet.

Det er ikke for os noget problem og har heller ikke på noget tidspunkt været det med finansieringen, for vi har netop, som også den socialdemokratiske ordfører gav udtryk for her, en forventning om, at det er et langsigtet projekt, vi går i gang med, og vi tror på, at de midler, vi investerer nu, vil vise sig at bære frugt på lang sigt; så vi kan med glæde anbefale det fremsatte lovforslag.

Peter Hansen-Nord (V):

Jeg skal på Venstres vegne konstatere, at jeg synes, det er et flot forlig, man her har lavet regeringen og Socialdemokratiet imellem. Alle er bekendt med, at dette er et led i en større plan. Det hænger sammen med vores forbindelse til Sverige, Øresundsbroen, og det må også hænge sammen med Københavns Havnefront og i øvrigt med København som sådan. Jeg synes, det er en interessant og spændende selskabskombination, vi her ser, hvor stat og kommune går sammen om at sætte skub i København. Det er et langsigtet projekt. Hvornår økonomien går i nul er svært at forudsige, men at den kommer i nul på et tidspunkt, er der ingen tvivl om.

Jeg synes også, der er foretaget nogle gode tekniske ændringer i lovforslaget, og med disse få kommentarer skal jeg anbefale det til vedtagelse.

Gade (SF):

Jeg synes, Venstres ordførers betragtninger om, at økonomien kommer i nul på et eller andet tidspunkt, men hvornår kunne han ikke forudsige, var afslørende for det økonomiske grundlag for denne beslutning. Det vil rent faktisk sige, at det ved man ingenting om, men man tager beslutningen alligevel.

For SF er dette Ørestadsprojekt i høj grad et fantasiprojekt. Der er heller ikke under udvalgsarbejdet og det efterhånden lange arbej-

[Gade]

de, vi har haft med det, fremlagt nogen dokumentation for, at det overhovedet nogen sinde kan fungere. Alligevel fremturer man med et projekt, hvor man sammenkobler løsninger af den kollektive trafik til Amager.

Hvad angår den del af forslaget, kan jeg da godt se klare forbedringer, for nu kan man med en del af banen betjene de mennesker, der bor på Amager. Som det er Folketinget bekendt, er SF tilhænger af, at amagerkanerne betjenes bedre med kollektiv trafik, men vi synes, at det er både besynderligt og uforståeligt, at man kobler den sag sammen med bygningen eller etableringen, eller hvad det nu bliver til, af et fantasifoster, der hedder Ørestaden.

I det fælles betænkingsbidrag, som Det Radikale Venstre og SF har lavet, fremhæver vi, at vi ikke forstår, hvorfor løsningen af Amagers kollektive trafikforbindelser skal kædes sammen med et økonomisk uholdbart projekt som Ørestaden, og heri ligger, at vi faktisk gerne ville lave en løsning, som gav bedre kollektiv trafikbetjening til Amager.

Jeg har forstået på ordførerne for partierne bag dette forlig, regeringspartierne og Socialdemokratiet, at foruden den kollektive trafik var det altså vigtigt, at det nu var blevet grønnere. Det var hr. Baadsgaard, der sagde noget om, at nu var det blevet grønnere, og det er jo lidt interessant, hvilken målestok man måler det med. Jeg forstår i hvert fald, at det ikke er i forhold til virkeligheden, altså den, vi kender i dag, hvis vi tager ud på Amager Fælled. Jeg vil gerne spørge, om Socialdemokratiets ordfører ikke er enig i, at det bliver da meget mindre grønt i forhold til det, vi kender i dag. Er det ikke realiteten i det, Socialdemokratiet og regeringen har aftalt?

Så er der noget, jeg simpelt hen ikke forstår efter den lange diskussion, der har været om dette her. Det er, at man med denne lov vil gribe ind i en verserende fredningssag. Jeg må sige, at det er mig ufatteligt, at en miljøminister og Socialdemokratiet vil stå model til at gribe ind i en verserende fredningssag. Det drejer sig om den del af dette projekt, der har været drøftet mest i offentligheden, og det er her, offentligheden med rette kan føle, at der bliver trådt på den offentlige debat, nemlig derved, at man ikke respekterer, at der er rejst en fredningssag vedrørende Fælleden.

For SF er der ingen tvivl om, at netop Amager Fælled som måske det eneste stykke uspolerede natur, der er tilbage ved København, fortsat bør beskyttes. Det skulle man tro at andre partier også synes, men man fremturer altså i den dårlige tradition fra det oprindelige forslag, og nu griber man oven i købet ind i en fredningssag. Hvorfor kan man ikke vente med et projekt, som jeg forstår handler om næste årtusind? Jeg har hørt ordførerne for de partier, som går ind for det, sige, at økonomien ikke hænger sammen; det er der redegjort omhyggeligt for af Venstres ordfører. Vi ved heller ikke rigtig, om projektet bliver til noget; det forstod jeg af hr. Baadsgaards indlæg. Men nu var det jo vigtigt med den kollektive trafik, det var det, det handlede om, sådan forstod jeg hr. Baadsgaards indlæg.

Det andet projekt ved man altså ikke rigtig noget om, og slet ikke, hvornår det kommer i gang. Så er det, jeg spørger: Hvorfor kan man ikke vente, til den fredningssag er afgjort, så Folketinget ikke skal komme i den uværdige situation at vedtage en lovgivning, der griber ind i en sag, der verserer for domstolene? Det synes jeg er sørgeligt.

Og når man stiller det i relief over for betragtningerne om, at det er blevet lidt mere grønt, vil jeg sige: Nej, det er det ikke. Det er en illustration af, at man opfører sig forkert, og at man tramper i de forkerte fodspor fra dengang, da man tog beslutningen om Øresundsbroen, nemlig at man ikke lyttede til den folkelige debat. For det er det, der har været diskuteret. Det er det, befolkningen på Amager og resten af den danske befolkning har været opmærksomme på: Kan man bevare dette her naturområde? Så er der rejst en fredningssag. Danmarks Naturfredningsforening har jo ikke rejst den tidligere – alle her kender grunden – for der var en aftale om, at man ikke rørte Fælleden. Men det, der nu sker, er, at regeringen og Socialdemokratiet er ligeglade med den aftale og griber ind i en fredningssag. Man vil gennemtrumfe en beslutning – og man ved oven i købet ikke rigtig, om det bliver til noget, om det overhovedet duer – bare fordi man skal have nogle kollektive trafikforbindelser til Amager.

Hvis det kunne hjælpe, ville jeg her på stedet tilbyde, at vi deler forslaget op i det, der handler om en fornuftig trafikbetjening til

[Gade]

Amager, og vedtager det og så venter med resten af diskussionen, til vi har set resultatet af den igangværende fredningssag på Amager Fælled. Og jeg spørger, om Socialdemokratiet ikke synes, at det var rimeligt i forhold til, hvad Socialdemokratiet i øvrigt traditionelt har ment om fredningssager.

Så til sidst vedrørende ændringsforslagene. SF undlader at stemme til det samlede forlig, og vi stemmer naturligvis imod Ørestadsprojektet. Til Fremskridtspartiets forslag om en slags folkeafstemning vil jeg sige, at denne mærkværdige konstruktion af et forslag med en Ørestad og en kollektiv trafikforbindelse egner sig ikke til en folkeafstemning. Jeg tror, det ville være besynderligt for befolkningen i Københavns Kommune og de andre kommuner at skulle tage stilling til en så mærkværdig sammenkædning, som det i realiteten er: At man skal købe et Ørestadsprojekt for at få noget kollektiv trafik til Amager.

Der tales meget om afstanden fra Christiansborg og ud til almindelige mennesker. Men skulle de også belemres med den sammenkædning, som regeringen og Socialdemokratiet har lavet, ville det være meget besværligt at finde ud af, hvad det egentlig er, de stemmer om. Jeg er nogenlunde sikker på, hvordan de fleste københavnere opfatter det. De vil gerne have noget kollektiv trafik til Amager, det vil de stemme for. De vil derimod ikke have ødelagt Amager Fælled, det vil de stemme imod. Så i givet fald, hvis vi skulle have sådan en folkeafstemning, skulle den være delt op i to. Men for at tilkendegive, at vi i den slags sager principielt mener, at man godt kan spørge den del af befolkningen, det vedrører, vil vi også undlade at stemme til ændringsforslaget fra Fremskridtspartiet.

(Kort bemærkning).

Peter Hansen-Nord (V):

Jeg tager lige kort ordet, for jeg bemærkede, at hr. Gade citerede mig for, at økonomien ikke hang sammen. Det sagde jeg ikke, hr. Gade. Jeg var lidt forsigtig med at sige, hvornår den går i nul, eller hvornår den for den sags skyld går i plus. Noget af det, der underbygger dette, hr. Gade, er jo, at overskuddet efter udligning af de grundskyldspiligtige skatter tilbageføres til selskabet, indtil selskabet er gældfrit og/eller giver driftmæssigt overskud. Så der er ingen

tvivl om, at det kommer i nul, at det bliver gældfrit, og at det endda også kommer til at give overskud. Det, jeg tog forbehold over for, var bare, hvornår årstallet oprinder. Og det er den usikkerhed, vi alle sammen må leve med.

(Kort bemærkning).

Aage Brusgaard (FP):

Det er til hr. Gades bemærkning om vores forslag om folkeafstemning.

Det kan være rigtigt, at det kan være vanskeligt for befolkningen at stemme for eller imod. Men det er jo sådan, at dette er en pakke, som regeringen og Socialdemokratiet er blevet enige om, og den kan vi ikke skille ad. Det er nøjagtigt det samme som det, at befolkningen lige har været ude at stemme om EF-unionen. Der var sikkert også nogle dele af unionsforslaget, som befolkningen gerne ville have sagt ja til, men man har altså kun haft mulighed for, når der bliver lagt en pakke frem, at sige ja tak eller nej tak. Vi har ingen mulighed for at skille dette ad. Det er en samlet pakke, der må gå ud til befolkningsgrupperne i de kommuner, der er berørt.

Der er overhovedet ingen tvivl om, at en meget, meget overvejende del af befolkningen i disse områder vil sige nej til denne pakke. Det bliver en vejledende afstemning. Så kan der senere komme forslag om at lave et baneanlæg. Det er helt sikkert, at beboerne derude også vil sige nej til Østbanen. Men vi har altså ingen mulighed for at sige, at man kun skal stemme om Ørestaden, og så lave en anden afstemning om, hvorvidt man ønsker noget mere kollektiv trafik. Det er pakken, som vi ønsker at få en afstemning om.

Vi har fået mange breve, henvendelser og deputationer i Miljø- og Planlægningsudvalget; jeg skal nok lade være med at nævne dem alle sammen. Men der er en henvendelse fra Fælledens Venner, og de skriver bl.a.:

»Demokratiet står i forslaget i stadig dårligere lys. Københavnerne og andre interesserede har ikke et ord at skulle have sagt...«.

Og så står der noget om den formelle indflydelse osv. Borgerne mener altså, at de på nuværende tidspunkt overhovedet ikke er blevet hørt.

Det, der lægges op til i forslaget, er jo, at man begynder at anlægge baneanlægget. Der efter udskriver man en arkitektkonkurrence,

[Aage Brusgaard]

og først i planlægningsfasen bliver borgerne spurgt. Så er banelegemet jo lagt, og så er det for sent at spørge borgerne. Det er derfor, vi ønsker en folkeafstemning nu.

(Kort bemærkning).

Baadsgaard (S):

Jeg var glad for hr. Gades bemærkninger – ros kan man måske sige – om, at nu får vi en kollektiv trafik fra Nørreport til Amager Centret og formodentlig også videre frem, og det var hr. Gade glad for. Det er også en afgørende del for Socialdemokratiet i dette projekt her.

Så vil hr. Gade gerne have det skilt ud. Men nu er de politiske forhold jo sådan – og det tror jeg også hr. Gade vil erkende – at der ikke ved et flertal her i Folketinget vil være mulighed for at skabe tilslutning til, at der skulle etableres en sådan bane. Man har drøftet den bane i 92 år, har jeg ladet mig fortælle. Nu er mulighederne der for, at den bliver bygget, og det synes jeg vi skal være glade for.

Så var hr. Gade lidt spøgende med hensyn til spørgsmålet, om det bliver mindre grønt, og hr. Aage Brusgaard var inde på, om befolkningen var blevet hørt. Jeg vil sige, at de hensyn, der nu er lagt ind i lovforslaget angående beskyttelse af naturområdet, bestemt er inspireret af den offentlige debat, der har været. Og der skal endda være en offentlig debat om arkitektkonkurrencen, når resultatet af den foreligger. Så jeg synes ikke, at det er rigtigt at sige, at offentligheden er uden indflydelse på dette her.

Så synes jeg, hr. Gade skal vælge, om han tror, det er et fantasiprojekt, eller han tror, Ørestaden vil blive en realitet. For hvis det er et fantasiprojekt, kan det ikke genere de grønne områder, og så holder den anden argumentation jo ikke, så er der ingen penge at hente ved grundsalg. Hr. Gade må vælge mellem de to muligheder. De kan i hvert fald ikke passe begge to.

Vedrørende den kollektive trafik vil jeg blot sige, at de forbedringer, vi har fået ind, netop går på, at en større del af befolkningen skal tilgodeses; det er den eksisterende befolkning, og den kan gøres op i nøgne tal.

(Kort bemærkning).

Gade (SF):

Det er til hr. Peter Hansen-Nord, der talte om, at økonomien kommer i nul og på et tidspunkt, forstår jeg, ligefrem i plus. Jeg kom til at tænke på min egen kassekredit, og jeg har det, akkurat ligesom Venstre har det i denne sag, når jeg tænker på min egen kassekredit. Når jeg sidder og kigger på den, siger jeg: Hvordan i alverden kan det her lykkes? Inden jeg lukker det hele sammen, siger jeg: Men det ender på et eller andet tidspunkt i nul og forhåbentlig også i plus, og det tror jeg egentlig også beskriver situationen ret godt.

Til hr. Aage Brusgaard vil jeg gerne sige, at vi principielt er tilhængere af, at man kan lave folkeafstemninger i forbindelse med den slags planlægningsopgaver, hvor man inddrager den lokale befolkning, men så skal det altså også teknisk være lavet på en sådan måde, at det er delt op, så man kan spørge befolkningen om noget, den kan tage stilling til, og ikke dette her mærkværdige sammensurium.

Dernæst vil jeg gerne gøre en bemærkning til hr. Baadsgaard, som siger, at det er umuligt at få skilt det ud, altså at der ikke er politisk flertal for forbedret kollektiv trafik til Amager uden at bygge Ørestaden og dermed ødelægge Amager Fælled. Jeg må således forstå, at det er Socialdemokratiets melding, at man er nødt til at ødelægge Amager Fælled for at få en kollektiv trafik til Amager.

Her vil jeg gerne henvise til Det Radikale Venstres og Socialistisk Folkepartis fælles betænkningssbidrag, hvori det kan læses, at de to partier ser positivt på, at Amager nu får en nærbane med forbindelser, der reelt kan betjene befolkningen på Amager med kollektiv trafik. Dette være bare sagt til hr. Baadsgaards orientering. Det vil altså sige, at den forudsætning, som åbenbart har været hele Socialdemokratiets forudsætning, ikke eksisterer. Man kunne få en nærbane til Amager uden at ødelægge Amager Fælled.

Formanden:

Jeg skal her afbryde forhandlingen og udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.15, hvor vi først går til punkt 20 på dagsordenen: Spørgsmål til ministrene.

Mødet udsat kl. 12.02

Mødet genoptaget kl. 13.15

Man gik først til punkt 20 på dagsordenen, der var:

20) Spørgsmål til ministrene:

Spm. nr. S 907

1) Til *forsvarsministeren* af:

Tommy Dinesen (SF):

»Kan ministeren bekræfte oplysningerne i Politiken om, at Svendborg Værft har taget overpris for de fire nye inspektionsskibe, fordi de skulle udstyres med vandkølede generatorer i stedet for luftkølede generatorer, som de oprindeligt var bestilt med?«

Tommy Dinesen (SF):

Baggrunden for spørgsmålet er, at den samme journalist, som har skrevet den her omtalte artikel, har fundet flere uregelmæssigheder med hensyn til både forsvarets og DSB's færger på værfterne.

Forsvarsministeren (Enggaard):

Det anføres i dagbladet Politiken, at Svendborg Værft skulle have beregnet sig overpris for leverance af vandkølede generatorer til de fire inspektionsskibe, som værftet bygger for søværnet.

Den myndighed i forsvaret, som har indgået kontrakten med Svendborg Værft, er Søværnets Materielkommando. Kontrakten blev indgået den 18. december 1987 om levering af fire inspektionsskibe til en kontraktlig basispris pr. skib på 204 mio. kr. i prisniveau januar 1987.

Kontrakten blev indgået med det lavest tilbydende værft, som overtog det totale ansvar for skibenes konstruktion, herunder for anskaffelser fra underleverandører.

Kontrakten indeholder en særlig pris- og kursreguleringsaftale for et antal hovedkomponenter, herunder dieselgeneratoranlæggene.

Kontrakten omfatter et bilag med beregningsmæssige basispriser for hver af disse hovedkomponenter som en del af det enkelte skibs samlede basispris.

Disse aftalte basispriser afspejler ikke nødvendigvis de nøjagtige priser, som værftet opnår ved den efterfølgende forhandling med sine underleverandører, men har alene karakter

af beregningsmæssige priser baseret på parternes vurdering af en realistisk pris.

Ved kontraktindgåelsen blev de beregningsmæssige basispriser kontrolleret af Materielkommandoen, og de svarede til de priser, som søværnet selv havde indhentet som vejledende markedspriser.

For dieselgeneratorerne blev den beregningsmæssige basispris fastlagt til 2.470.000 kr. pr. skib for tre generatorer og en mindre nødgenerator.

Som led i den løbende tekniske vurdering, der altid finder sted i produktionsfasen, blev der 2. juni 1988 indgået aftale med værftet om en ændring af generatorernes køleanlæg fra et åbent luftkølet til et lukket vandkølet system. For denne ændring betales 270.000 kr. pr. skib, dvs. 90.000 kr. pr. generator, svarende til en merpris på ca. 10 pct.

Søværnets Materielkommando vurderede dengang og vurderer fortsat, at merprisen er i overensstemmelse med markedsprisforholdene for luftkølede kontra vandkølede generatorer.

Søværnet har intet kendskab til, at værftet skulle have opnået særlige rabatter. Det afgørende er, at den merpris, der er aftalt, svarer til markedsprisforholdene.

Der er i øvrigt god overensstemmelse mellem den pris, som værftet har oplyst over for søværnet som grundlag for prisreguleringsberegningen, og den pris, som søværnet senere har betalt for et ekstra reserveanlæg.

Leveringen af de fire inspektionsskibe til søværnet fra Svendborg Værft sker på baggrund af en kontrakt og til en pris, som samlet må vurderes som tilfredsstillende.

Tommy Dinesen (SF):

Vil det sige, at ministeren ikke mener, der er lavet noget galt, eller at det, der står i den omtalte artikel i Politiken, ikke er rigtigt, eller mener ministeren, at dette her er småtingsafdelingen på en halvanden million kroner, som det ikke er værd at beskæftige sig med, forstået således at man ikke går ind og efterkontrollerer, hvis skibene bliver billigere i forhold til det, man har kalkuleret med fra starten?

Forsvarsministeren (Enggaard):

Som det er fremgået af mit svar – og jeg har i øvrigt svaret Forsvarsudvalget og Finansud-

[Forsvarsministeren]

valget, der har stillet tilsvarende spørgsmål som hr. Tommy Dinesen, i overensstemmelse med det, som jeg her har meddelt – kan der ikke indvendes noget imod disse forhold. Hvis hr. Tommy Dinesen køber et hus af en bygmester til en samlet pris, vil hr. Tommy Dinesen jo ikke interessere sig for, hvad bygmesteren har betalt for et vindue i huset. Det, vi har interesseret os for her, har været den merpris, som er aftalt for at skifte fra luftkølesystem til vandkølesystem. Det har man vurderet lå inden for ca. 10 pct. og svarer i øvrigt til den pris, som søværnet selv har betalt for et ekstra generatoranlæg, hvorved man altså har haft både den forudgående vurdering og efterfølgende haft mulighed for at vurdere rimeligheden af denne merpris.

Derfor må jeg sige, at der ikke er belæg for den artikel, som der er refereret til, og hvis disse kendsgerninger havde været kendt, havde der næppe været nogen artikel.

Tommy Dinesen (SF):

Jeg skal ikke gå ind i huskøb, men derimod i, hvordan staten køber skibe, og der har været nogle kritisable forhold på dette område, som før har været oppe i pressen, og hvor kritikken har vist sig at være berettiget. Derfor synes jeg, det er godt, at der i hvert fald er nogle journalister, som interesserer sig for disse sager.

Men skal jeg forstå ministeren således, at man sådan set er ligeglad med, om man får det 1½ mio. kr. billigere? Undersøger man ikke sagen bagefter, og har man fået at vide, at disse generatorer ville være 1½ mio. kr. billigere? Hvis nu hele skibsbyggeriet var blevet f.eks. 10 pct. billigere, ville man så heller ikke have forlangt at få nogle penge tilbage?

Forsvarsministeren (Enggaard):

Jeg tror desværre ikke, at hr. Tommy Dinesen har forstået mit svar. Det er jo sådan, at de priser, der er refereret til, er nogle beregningsmæssige basispriser, som alene har det grundlag, at de tjener til den aftalte indeksering i byggeperioden. Som bekendt er der gået 4 år, siden kontrakten er indgået, og det sidste skib er ikke leveret endnu. Derfor sker der indeksering af de forskellige dele af skibets kontrakt. Disse basispriser er ikke nødvendigvis identiske med, hvad de enkelte ting helt eksakt koster, og det er den misforståelse, der ligger bag ved historien.

Tommy Dinesen (SF):

Jeg tror da godt, jeg har forstået, hvad dette her drejer sig om. Jeg ser måske bare lidt anderledes på det. Jeg vil gerne spørge, om dette betyder, at ministeren ikke i fremtiden vil undersøge, om der sker lignende forhold, når man køber et eller andet, hvis det bliver billigere.

Jeg vil endvidere gerne spørge, om man har prøvet at undersøge, hvorfor de pågældende bilag ganske stille og roligt er røget ind, uden at nogen har gjort ophævelse over, at det er blevet billigere. Er det noget, som man har vidst fra ministeriets side?

Forsvarsministeren (Enggaard):

Søværnets Materielkommando vil nu som tidligere naturligvis omhyggeligt følge de kontrakter, der indgås, men når en kontrakt er indgået med en samlet skibspris, er det reguleringer i forhold til denne kontrakt, som gælder. Og som jeg sagde før: Hvis en bygmester sælger et hus til en samlet pris, vil køberen ikke interessere sig for, hvad han har betalt for det enkelte vindue i huset, eller mellemværendet imellem bygmesteren og hans leverandør.

Risgaard Knudsen (S):

Jeg tror nok, jeg forstår, hvad forsvarsministeren mener. Jeg tror også, jeg har opfattet forsvarsministerens svar på den rigtige måde, men jeg har alligevel et enkelt spørgsmål tilbage, og det lyder: Kan forsvarsministeren også over for Folketinget stå inde for, at Søværnets Materielkommando ikke på noget tidspunkt har været involveret i forhold vedrørende bygningen af inspektionsskibene, som kan betegnes som stærkt kritisable?

Tommy Dinesen (SF):

Hvis man laver en bestilling om, gennemgår man så ikke regnskabet igen for at finde ud af, om det, man laver, er dyrere eller billigere, og hvis det bliver billigere, kræver man så ikke at få penge tilbage? Hvis der f.eks. ikke skulle kanoner om bord i nogen af disse skibe, ville man vel kræve at få nogle penge tilbage, selv om man havde indgået en kontrakt fra starten.

Forsvarsministeren (Enggaard):

Hr. Tommy Dinesen har desværre stadig ik-

[Forsvarsministeren]

ke forstået systemet. Når man indgår kontrakter om et skib til en samlet pris, så kender man ikke prisen på de enkelte komponenter; det er alene et mellemværende mellem værftet og dets underleverandører. Men sker der ændringer, eksempelvis ændring fra luftkøling til vandkøling som her, vurderer man selvsagt, hvad det er for en ekstra ydelse, man beder om. Det var, som jeg sagde, en stigning på ca. 10 pct., og den blev fundet rimelig ud fra det kendskab, man i øvrigt i Materielkommandoen har til markedsforholdene for luftkølede og vandkølede generatorer og til det eksempel, man personligt har, ved at man efterfølgende har købt et ekstra generatoranlæg og har konstateret, at prisen svarer til det, der ligger til grund for den merpris, man har betalt.

Til hr. Risgaard Knudsen vil jeg gerne sige, at hvis hr. Risgaard Knudsen refererer til den undersøgelse, som Statsadvokaturen for Økonomisk Kriminalitet har indledt i forhold til en række værfter – sådan måtte jeg næsten forstå hr. Risgaard Knudsens spørgsmål – kan jeg sige, at denne undersøgelse pågår, og at jeg derfor selvsagt ikke kan kommentere den.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 908

2) Til *socialministeren* af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren foranstalte en undersøgelse, som pålægger kommunerne straks at give en nøjagtig redegørelse for, hvilken ekstrainsats på ældreområdet de ekstra bloktilskud har medført i 1992, og hvilke de vil medføre i 1993?«

Skriftlig begrundelse

Som opfølgning af motiveret dagsorden nr. D 25 af 25. april 1991 fik kommunerne et ekstra bloktilskud på 280 mio. kr. En undersøgelse foretaget af Landsforeningen Ældre Sagen sandsynliggør, at en meget stor del af pengene fra kommunernes side ikke er anvendt som ekstrabevillinger til ældreområdet. Det er helt uacceptabelt og umoralsk. Øremærkede penge skal anvendes efter formålet; ellers må det få konsekvenser.

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Som opfølgning på mit svar på spørgsmål nr. S 172 fra Socialudvalget har jeg skrevet til regeringens aftalepartnere og bedt dem dokumentere, at vi kan forvente, at kommunerne overholder aftalen fra juni sidste år. I sit svar har Kommunernes Landsforening bl.a. understreget, at omstillingen af ældreservicen betyder en undervurdering af udgiftsudviklingen alene ud fra budgetregnskabstal. Jeg vil derfor tage initiativ til, at der i samarbejde med de kommunale parter og relevante ministerier foretages en nærmere analyse af udgiftsudviklingen.

I øvrigt må jeg fastholde, at det ikke på dette tidspunkt er muligt at sige noget sikkert om, hvorvidt aftalen i 1992 er overholdt.

Kirsten Jacobsen (FP):

Det er jo høfligt at sige tak for svaret, og det skal jeg så gøre. Men jeg er samtidig nødt til at sige til socialministeren, at det er utilfredsstillende for Folketinget, at der bevilges penge til et område, men at man bagefter ikke kan få noget klart svar på, om pengene også er anvendt til det formål, de er bevilget til.

Det er helt utilfredsstillende, at ministeren nøjes med at ville føre en korrespondance. Men lad det være, for 1992-pengene kan vi komme tilbage til.

Jeg vil her gerne stille følgende tillægs-spørgsmål til ministeren: Hvornår kan den arbejdsgruppe, som ministeren siger hun vil nedsætte, være færdig med det undersøgelsesarbejde, og hvilken indflydelse vil den undersøgelse få på den bevilling for 1993, som i øjeblikket budgetlægges i kommunerne?

Karen Højte Jensen (KF):

Fru Kirsten Jacobsen fremfører i sin begrundelse for spørgsmålet, at Ældre Sagen har foretaget en undersøgelse. Det, fru Kirsten Jacobsen kalder en undersøgelse, er slet og ret en tilfældig rundspørge til tilfældige kommuner, foretaget af tilfældige personer. Der foreligger således ingen dokumentation for at sige, at de 280 mio. kr. ikke skulle blive brugt her i 1992.

Jeg vil gerne henvise til, hvad Ældre Sagen selv skriver i det papir, som er sendt til Socialudvalget, og jeg vil bede socialministeren bekræfte, at Ældre Sagen selv understreger, at resultatet ikke på nogen måde afspejler en videnskabelig undersøgelse, f.eks. baseret på en

[Karen Højte Jensen]

sammenligning af de poster på budgettet, der kan henføres til ældreområdet i 1991 og 1992.

Videre skriver Ældre Sagen, at man ved vurdering af resultatet må tage højde for, at der er tale om informationer, som er indhentet gennem mundtlige forespørgsler. Der foreligger således ikke skriftlig dokumentation.

Jeg vil bede ministeren bekræfte dette. Det viser med al tydelighed, at der ikke er hold i de påstande, vi har set i pressen.

Tom Behnke (FP):

Ministeren oplyste, at det på nuværende tidspunkt ville være for tidligt at sige noget om, hvordan det ser ud for 1992. Men jeg vil gerne spørge, om det ikke er således, at kommunerne, da de har fået denne ekstrabevilling, har truffet nogle beslutninger om, hvad de vil bruge ekstrabevillingen til, hvilke ekstra indsatser man vil bruge pengene til, således at kommunerne må have afsat pengene og dermed på nuværende tidspunkt i hvert fald kunne sige, hvad man har budgetteret at bruge pengene til.

Hvad angår den rundspørge, som Ældre Sagen har lavet, er det så ikke korrekt, at uanset hvad man kalder undersøgelsen, er dette, at man når frem til, at ca. 70 pct. af pengene ikke er gået til det, som de skulle gå til, et meget kraftigt vink med en vognstang, uanset hvor teoretisk eller praktisk den rundspørge har været?

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Først et svar til fru Kirsten Jacobsen vedrørende den arbejdsgruppe, der vil se på, hvordan udgifterne inden for ældreområdet fordeles sig. Jeg tror ikke, fru Kirsten Jacobsen helt har forstået det svar, jeg gav. For det, det drejer sig om, er det svar, der er kommet fra Kommunernes Landsforening, der siger, at det på den måde, man gør tingene op på, reelt ikke bliver budgetmæssigt fuldt ud oplyst, hvor mange penge de reelt bruger. Det er dette, vi gerne vil se på, altså den konteringsmåde, der anvendes. Jeg kan ikke på nuværende tidspunkt sige, hvor lang tid der vil gå med det, men selvfølgelig vil vi gå i gang med arbejdet.

Fru Karen Højte Jensen sætter spørgsmålstegn ved Ældre Sagens undersøgelse, og i den anledning vil jeg gerne bekræfte, at det er rigtigt, at det er en mundtlig forespørgsel, man

har foretaget rundt i kommunerne. Det er de enkelte Ældre Komité-medlemmer, der har ringet og ikke fået dokumenteret, hvem medarbejderen har været; det er mundtlige, ikke skriftlige svar, der er givet. Af det svar, vi har fået fra Ældre Sagen, fremgår det tydeligt, at der er lagt op til det resultat, man også gerne vil have af undersøgelsen. Derfor er det korrekt, når de selv siger, at der ikke er brugt noget skriftligt, og Ældre Sagen påpeger også selv, at undersøgelsen på dette område ikke kan dokumenteres som en videnskabelig undersøgelse.

Til hr. Tom Behnke vil jeg gerne sige, at de ekstra penge, der er bevilget til kommunen, er et bloktilskud, der er givet til de enkelte kommuner, og så er det op til kommunerne, hvordan de vil bruge det på ældreområdet. Derudover vil jeg gerne gøre hr. Tom Behnke opmærksom på, at vi er midt i budgetåret, midt i 1992, som er det år, de er givet til.

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg vil gerne sige, at det, ministeren står her og siger, er aldeles utilfredsstillende. Det er rigtigt, at Ældre Sagen i deres undersøgelse siger, at det ikke er nogen videnskabelig undersøgelse. Men det er noget, der giver et fingerpeg om det, vi alle sammen oplever ude i vores hverdag, og når der bliver sagt, at der ikke er nogen dokumentation for, at kommunerne ikke har anvendt pengene, kan vi jo diskutere det, men det er i og for sig ligegyldigt, om der er en dokumentation for, at kommunerne ikke har brugt pengene. Mit spørgsmål til socialministeren går på, om regeringen – og det er vel det, det handler om – vil skaffe en dokumentation for, at de penge, regeringen har bevilget, er anvendt i overensstemmelse med formålet. Det må vel være et beskedent krav at stille fra Folketinget, at man, hvis man bevilger penge på et område, kan få regeringen til at undersøge, om pengene bliver brugt i overensstemmelse med det formål, de er givet til. Det er det svar, jeg gerne vil have, og hvilken indflydelse Ældre Sagens undersøgelse har haft, er i og for sig ganske ligegyldigt.

Pernille Frahm (SF):

Jeg vil gerne spørge, om ministeren er enig i, at Folketinget har et forklaringsproblem over for befolkningen, når man bevilger 280 mio. kr.

[Pernille Frahm]

og bagefter er nødt til at pålægge ministeren at lave en undersøgelse, der kan påvise, at penge-
ne er brugt efter hensigten.

Klaus Hækkerup (S):

Jeg vil gerne sige til ministeren, at jeg fandt svaret ganske tilfredsstillende, og derudover vil jeg gerne spørge ministeren, hvordan man i det hele taget forestiller sig at man kan skaffe den dokumentation. Af aftalen mellem Kommunernes Landsforening og regeringen af 11. juni sidste år fremgår det, at det beløb, der er afsat – de 280 mio. kr. – bl.a. skal bruges til, at kommunerne har pligt til at tilbyde praktisk bistand i hjemmet i nødvendigt omfang, og at kommunerne ved licitering bør sikre, at de personlige behov tilgodeses, at der skal opføres flere ældreegnede boliger i det støttede byggeri i overensstemmelse med lokale behov, og at der skal gennemføres metoder til nedbringelse af antallet af ventepatienter på sygehuse.

Jeg vil gerne spørge, hvordan regeringen forestiller sig at man overhovedet kan dokumentere, at pengene er brugt på dette område. Hvordan vil man dokumentere, at pengene er brugt til at nedbringe ventelisterne på sygehuse? Jeg synes, det må være meget vanskeligt for regeringen at tilvejebringe et grundlag, der helt klart belyser, hvad de 280 mio. kr. er brugt til.

Den anden del af mit spørgsmål går på: Hvad er situationen ...

Første næstformand (Torben Lund):

Taletiden er opbrugt, hr. Klaus Hækkerup.

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Fru Kirsten Jacobsen spurgte, hvad regeringen vil gøre. Dertil kan jeg sige, at jeg har aftalt med Indenrigsministeriet, at vi som led i den normale indkaldelse af budgetmateriale fra kommunerne, umiddelbart efter at man har gennemført budgetvedtagelserne omkring 1. oktober, indkalder materialet derfra, og derudaf vil vi kunne se, hvordan det er gået med udviklingen også her i 1992.

Fru Pernille Frahm spurgte, om ikke Folketinget har et forklaringsproblem. Jeg synes ikke, regeringen har et forklaringsproblem. Vi har ved forhandlingerne sidste år givet kommunerne et ekstra beløb til ældreområdet, og det ligger klart i de svar, vi har fået fra KL, at

det også bliver brugt til det, så det mener jeg ikke vi har.

Til hr. Klaus Hækkerup, der fik stillet noget af sit spørgsmål: Jeg er da glad for, at hr. Klaus Hækkerup var tilfreds med mit svar – og det oplevede jeg at han var – om, at det er et bloktilskud, som kommunerne får. Men til spørgsmålet om, hvordan vi kan dokumentere, at det bl.a. er brugt til ventelister og folk på sygehus, vil jeg sige, at ventelister og sygehuse ligger mere i Sundhedsministeriets regi, end det ligger i mit, og det ligger også ud over det, der er indeholdt i spørgsmålet.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 909

3) Til *socialministeren* af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren, såfremt undersøgelsen, jf. spørgsmål nr. S 908, ikke klart dokumenterer, at de ekstra bevilgede bloktilskud på 280 mio. kr. er anvendt til ekstrainsats på ældreområdet, som konsekvens annullere næste års tilskud?«

Skriftlig begrundelse

Som opfølgning af motiveret dagsorden nr. D 25 af 25. april 1991 fik kommunerne et ekstra bloktilskud på 280 mio. kr. En undersøgelse foretaget af Landsforeningen Ældre Sagen sandsynliggør, at en meget stor del af pengene fra kommunernes side ikke er anvendt som ekstrabevillinger til ældreområdet. Det er helt uacceptabelt og umoralsk. Øremærkede penge skal anvendes efter formålet; ellers må det få konsekvenser.

Kirsten Jacobsen (FP):

Mit næste spørgsmål går jo på, hvad man vil gøre, hvis man ikke kan skaffe en sådan dokumentation, og man kan jo ikke skaffe en sådan dokumentation, hvis man ikke vil iværksætte en undersøgelse.

I den anledning er jeg nødt til at spørge socialministeren: Socialministeren siger, at regeringen vil gøre det, der er almindeligt – det vil sige, at man ikke vil bringe noget ekstraordinært ind i billedet her – og det vil man gøre til oktober. Så vil jeg gerne have ministeren til at

[Kirsten Jacobsen]

bekræfte, at det betyder, at man ikke kan få hold på pengene for 1993, for da er de kørt på de kommunale budgetter. Det vil altså sige, at man kommer og slukker branden, når huset er brændt ned. Jeg synes, det er flot!

Men jeg er nødt til at sige til ministeren, at jeg alligevel ønsker et svar. Hvis nu man, selv om huset er brændt ned, konstaterer, at disse penge er brugt i strid med den aftale, der er indgået, vil det så få nogen konsekvenser? Og vil det da få den konsekvens, som bl.a. regeringens repræsentant i Socialudvalget har refereret til Ritzaus Bureau, at man annullerer næste års bevilling, hvis man kan nå det?

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Fru Kirsten Jacobsen spørger, om det vil få den konsekvens, at vi inddrager næste års bevilling. Der ligger en klar aftale med Kommunernes Landsforening for 1992 og for 1993, og den vil vi selvfølgelig overholde. Derudover vil vi, som jeg tidligere har nævnt, tage nogle mere fremadrettede initiativer, hvor vi bl.a. også går ind og får belyst, hvordan man laver budgetterne og konterer pengene. Jeg er overbevist om, at med de initiativer, vi tager her, vil kommunerne også gå ind og overholde deres aftaler.

Der er henvist til Ældre Sagen flere gange. Ifølge Ældre Sagens undersøgelse skulle en stor del af pengene ikke være blevet brugt som ekstra bevilling på ældreområdet. Jeg har sat et meget stort spørgsmålstegn ved, om den undersøgelse er rigtig. Jeg sætter spørgsmålstegn ved den måde, man har gjort det på.

Men jeg vil også godt sige, at vi da har en forventning om, at den aftale, vi har med Kommunernes Landsforening, også formidles ud til de enkelte kommuner og de enkelte socialudvalgsformænd, og at KL sørger for at give ordentlig orientering om aftalen.

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg kan så konstatere, og det må jeg da have ministeren til at bekræfte, at der er uenighed imellem ministeren og den konservative socialpolitiske ordfører på dette her område. Jeg vil citere fra et Ritzautelegram fra den 10. juni kl. 14.56, som er kommet foran Socialudvalgets værelse. Heri står der:

»Den konservative Pia Christmas-Møller uddybede, at udvalget med konsekvenser me-

ner en annullering af næste års ekstra bloktilskud på ældreområdet. Dermed vil tilskuddet falde væk for samtlige kommuner.«

Jeg må så spørge, om jeg skal tage ministerens svar her som udtryk for, at hun er uenig med den konservative socialpolitiske ordfører på dette område.

Men i og for sig er det, jeg spørger om, jo ikke, om ministeren vil bede kommunerne om at overholde deres aftale. Det, jeg er interesseret i, er ikke, hvilken tiltro ministeren har til kommunerne. Det er jo godt, hvis de overholder aftalen, men jeg vil gerne vide, hvad ministeren agter at gøre, hvis det viser sig, at de ikke overholder aftalen.

Tom Behnke (FP):

Ministeren oplyste, at regeringen vil overholde den aftale, der er indgået, og det er sådan set flot så langt, men hvad i det tilfælde, hvor kommunerne ikke overholder aftalen? Vil regeringen så fortsat fastholde, at der skal udbetales penge, som ikke bliver brugt til det formål, de var beregnet til?

Ministeren oplyste også, at ministeren satte spørgsmålstegn ved Ældre Sagens undersøgelse, mest ved fremgangsmåden i undersøgelsen, men ministeren nævner ikke så meget om selve resultatet af undersøgelsen, som dog vel er et fingerpeg om, hvad det er, der foregår ude i kommunerne. Og så længe ministeren sætter spørgsmålstegn ved det og ikke klart tilbageviser det, er der vel grundlag for, at man laver denne undersøgelse.

Klaus Hækkerup (S):

Jeg vil godt spørge ministeren: Hvad er reaktionen, hvis nu undersøgelsen på en eller anden måde kan sandsynliggøre, at kommunerne har brugt flere penge, altså har udvidet udgifterne på ældreområdet med mere end de 280 mio. kr., der er aftalt den 11. juni sidste år? Bl.a. kan kommunerne jo også opfylde en del af det, som man havde aftalt skulle gennemføres i loven, ved at oprette døgnberedskab, og det er en overordentlig bekostelig affære for de kommuner, der ikke har det.

Hvis nu kommunerne f.eks. har øget indsatsen med 300 mio. kr., vil regeringen så komme med en kompensation til kommunerne på 50 mio. kr. og sige: Her står vi ved, at vi også er parat til at finansiere denne ekstraordinære forøgelse af indsatsen?

Pernille Frahm (SF):

Der er vist ingen i Folketinget, der er i tvivl om, at kommunerne er ude i en frygtelig økonomisk krise, og vi stiller selvfølgelig disse spørgsmål i fuld forståelse for det. Imidlertid er Ældre Sagens undersøgelse nu blevet nævnt, og det er jo sandt, at den ikke er udført efter alle kunstens regler, men jeg vil alligevel gerne spørge ministeren: Har vi ikke et problem, når vi ikke er i stand til at tilbagevise selv en meget dårligt udført undersøgelse, som man ikke kan kalde statistik? Har vi ikke et problem, når vi ikke kan tilbagevise de konklusioner, som denne »undersøgelse« viser?

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Til fru Kirsten Jacobsens spørgsmål vedrørende fru Pia Christmas-Møllers pressemeddelelse må jeg svare, at det ikke er det, dette spørgsmål her i salen drejer sig om.

Derudover bliver jeg spurgt, hvad jeg vil gøre, hvis kommunerne ikke vil overholde aftalen. Ja, en af de ting, jeg vil gøre, er, at jeg vil sende et brev til landets kommuner om, at de skal overholde den aftale, der er lavet, og derudover vil jeg indsamle de budgettal. Det er det, jeg vil gøre.

Vedrørende spørgsmålet, om ikke vi har et problem, når vi ikke kan tilbagevise Ældre Sagens undersøgelse, kan jeg sige, at den måde, de tal er indsamlet på, gør, at vi simpelt hen ikke kan gå ind i en tilbagevisning. Ældre Sagen har jo også selv sagt, at det ikke er en regulær undersøgelse, så det er ikke noget problem.

Hr. Klaus Hækkerup spurgte, hvad vi så vil gøre i de kommuner, der er gået ind og har brugt flere penge. Det er da helt sikkert, at vi har mange kommuner, der har gjort det, for kommunerne rundt om i landet har jo på forskellige tidspunkter forøget serviceniveauet over for de ældre og har på forskellige tidspunkter lavet ældreomsorgen om. Derfor vil man ikke de samme år have de samme procentvise stigninger eller ens niveau for kommunerne.

Vi vil ikke gå ind og give nogle ekstra penge, selv om det jo kunne være konsekvensen i forhold til de kommuner, der ikke har brugt pengene tidligere. Det hænger også sammen med, at når nogle kommuner ikke helt opfylder forudsætningen om den ekstra indsats, så er det måske, fordi de i forvejen har et højt serviceniveau.

Bente Juncker (CD):

Jeg forstår ikke helt det svar, som socialministeren giver fru Kirsten Jacobsen. Det, som det spørgsmål, vi har til debat i øjeblikket, handler om, er jo, hvilke konsekvenser regeringen vil drage, og svaret er, at regeringen ikke vil drage nogen konsekvenser.

Det, fru Pia Christmas-Møller har udtalt sig om til Ritzau, er, hvilke konsekvenser fru Pia Christmas-Møller og Det Konservative Folkeparti vil drage, nemlig at annullere næste års bevilling.

Jeg vil gerne sige, at CD ikke ønsker, at de 280 mio. kr. skal annulleres til næste år. Men der er garanteret et flertal i denne sal, som vil sige: Jamen så må vi, om vi kan lide det eller ej, gå ind og sige til kommunerne, at så må vi altså lovgive efter minimumskrav. Det er meget ubehageligt for kommunerne, og det er også ubehageligt for dem, der kan lide, at kommunerne skal have selvstyre, men det bliver konsekvensen i denne her sag, hvis ikke ministeren nu får svaret Folketinget på, hvad det er for konsekvenser. For det, ministeren indtil nu har svaret, er, at 1993-pengene også er gået fløjten.

Tom Behnke (FP):

Jeg stillede spørgsmålet, om regeringen under alle omstændigheder ville overholde sin del af aftalen, uanset om kommunerne ikke overholdt deres del af aftalen. Det svarede ministeren ikke på. Skal jeg forstå det på den måde, at regeringen, uanset hvordan det står til ude i landet, vil fortsætte med bare at strø penge ud over kommunerne uden at have hånd i hanke med, hvad der foregår?

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Fru Bente Juncker oplever, at regeringen ikke vil drage nogen konsekvenser. Det er en aftale, at man også i 1993 skal have penge til ældreområdet, og selvfølgelig indgår det i den samme aftale som sidste år, at det er ældreområdet, de bliver givet til. Men dette Folketing har også været enig om, at vi har et kommunalt selvstyre. Dette Folketing har også været enig om, at det er kommunerne selv, der lægger serviceniveauet ude omkring.

Til hr. Tom Behnke vil jeg sige omkring budgetterne for 1993, at vi jo ikke nu kan sige, hvad kommunerne lægger på de enkelte områ-

[Socialministeren]

der; man er endnu på budgetstadiet rundt om i kommunerne, så vi kan jo ikke sige, at de ikke vil bruge pengene rigtigt.

Bente Juncker (CD):

Jeg bliver altså nødt til at sige: Det er muligt, at regeringen endnu et år vil være til grin for de 280 mio. kr., men jeg ønsker ikke, at Folketinget bliver til grin. Det er os, der har bevilget pengene, det er os, borgerne klager til.

Man kan diskutere, om de undersøgelser, der hidtil har fundet sted, har været gode nok, men det må da anfægte en minister, når borgmestre og rådmænd i dagspressen siger: Vi bruger ikke pengene til ældreområdet, de går bare ned i kassen. Det må da anfægte en minister, der har stemt for en dagsorden på flere punkter her i Folketinget.

Den dagsorden skal Folketinget leve op til, regeringen skal leve op til den, og det kommer kommunerne altså også til på ældreområdet. Så må vi gøre det med det onde, og jeg vil gerne spørge ministeren: Ønsker ministeren, at vi går ind og redegør mere detaljeret for de 280 mio. kr. for 1993. For så tror jeg, der er et flertal, der er parat til det.

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Jamen der er jo ikke tale om at være til grin. Vi har givet 280 mio. kr. sidste år, da der var en kommuneaftale. KL har dokumenteret over for os i det brev, de har sendt, at efter budgettallene for kommunerne sker der en udvidelse på ældreområdet. Vi står midt i året 1992, og de er midt i at bruge disse penge, så der er ikke tale om at være til grin.

Denne debat er rejst ud fra en undersøgelse, om hvilken selv de, der har lavet den, siger, at den måske ikke er så fin i kanten, som den skulle have været – måske brugte de et andet ordvalg. Derfor mener jeg bestemt ikke, at vi herinde på nogen måder er til grin på det område. Vi har jo nemlig i forhold til den dagsorden, vi vedtog i Folketinget i april 1991, overholdt, at der blev givet ekstra til kommunerne, men det må være kommunerne selv, der fordele, også fordi der er forskellige hastigheder i kommunerne for omstilling af ældreområdet, som det også er blevet sagt her tidligere.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 910

4) Til *socialministeren* af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren tage initiativ til, at der oprettes et uvildigt ankenævn på ældre- og handicappområdet?«

Skriftlig begrundelse

Folketinget vedtog den 25. april 1991 enstemmigt en dagsorden. I denne dagsorden står, at ministeren skal overveje at indføre et ankenævn på ældreområdet. Nu er der gået 14 måneder, uden at der er taget nogen initiativer til at opfylde dagsordenen. Det forekommer aldeles urimeligt, at gamle og handicappede skal finde sig i kommunernes manglende prioritering på ældreområdet, også selv om kommunerne ikke lever op til kravene i bistandsloven. Lejere kan anke huslejens størrelse, forbrugere kan gå til forskellige klagenævne, såfremt de føler sig uretfærdigt behandlet, aftaleparterne kan gå til domstolene, men gamle og handicappede har ingen mulighed for at få en kommunal afgørelse prøvet af en uvildig instans. Det betyder, at kommunerne i realiteten kan skalte og valte med disse svage personer, som de har lyst til. Det er i strid med den normale retsbeskyttelse af de svage her i samfundet.

Kirsten Jacobsen (FP):

Nu har vi jo været igennem noget af en seance. Dagsordenen blev vedtaget enstemmigt her i huset, også med ministerens stemme, for 14 måneder siden. Den indeholdt 6 punkter, og jeg kan konstatere, at ingen af de 6 punkter er opfyldt 14 måneder efter. Det var oven i købet sådan, at Folketinget sendte en check med dagsordenen på 280 mio. kr., men ved hjælp af en klodset aftale mellem regeringen og kommunerne har ministeren nu den opfattelse, at når man priser det kommunale selvstyre, så skal kommunerne selv have lov at bestemme, og det betyder i realiteten, at kommuner, som har ondt i sinde, kan bruge pengene i strid med aftalen.

Vi kan altså ikke få afkræftet, at det forholder sig sådan. Så er det sidste spørgsmål: Vil ministeren så opfylde det ene lille punkt i dagsordenen om at give de ældre en ankemu-

[Kirsten Jacobsen]

lighed, hvis kommunerne bruger pengene i strid med bevillingen, en ankemulighed, som gør det muligt, at man – som på mange andre områder i samfundet – kan indanke urimelige afgørelser?

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Allerførst vil jeg gerne slå fast, at spørgsmålet om betaling for hjemmehjælp allerede i dag kan ankes efter bistandsloven. Det, der ikke kan ankes, er selve tildelingen af hjemmehjælp.

Den dagsorden, der blev stillet som resultat af den ældrepolitiske debat i april 1991, opfordrede bl.a. regeringen til at overveje en ankemulighed for modtagerne af hjemmehjælp m.v.

Jeg har siden overvejet en sådan ankemulighed bl.a. i forbindelse med forberedelsen af lovforslag nr. L 28, som vi jo har til 2. behandling i dag, om betaling for varig hjemmehjælp. Resultatet blev, at jeg har fundet, at ulemperne ved at indføre en ankemulighed overstiger fordelene. Derfor har jeg ikke i lovforslag nr. L 28 stillet forslag om ankeadgang for tildelingen af hjemmehjælp.

Når afgørelsen om tildeling af hjemmehjælp ikke kan ankes i dag, så er det, fordi afgørelserne om omfanget af denne hjælp og dens udførelse forudsætter en individuel vurdering i det konkrete tilfælde, og i den sammenhæng tages der bl.a. også hensyn til kommunens øvrige tilbud til ældre og handicappede.

Men spørgsmålet om klageadgang skal også ses i forhold til decentralisering på ældreområdet, en udvikling, der jo har været stor tilslutning til her i Folketinget. Decentraliseringen indebærer, at beslutningen tages så nær den enkelte borger som muligt, og beslutningen og ansvaret ligger hos den samme myndighed her, altså hos kommunerne.

Efter min opfattelse er den type sager, hvor lokalkendskabet og en indgående viden om ansøgerens forhold er altafgørende, mindre egnede til at blive vurderet af en ankeinstans. Jeg forstår da godt det synspunkt, der har været fremført for en klageadgang på det område. Alligevel mener jeg, at det ikke vil være hensigtsmæssigt at indføre en klageadgang på området.

Kirsten Jacobsen (FP):

Når ministeren nu synes, at det er rimeligt, at borgerne uden at kunne klage skal finde sig i, at en kommune, fordi man ønsker at bygge et sportspalads eller en vej eller noget andet, finder ud af, at det er rimeligt at nedsætte hjemmehjælpen til de ældre f.eks. fra 4 timer om ugen til 1 time om ugen, eller kommunen finder ud af, at man ikke kan kompensere for sommerferien, så nu skal de gamle ingen hjemmehjælp have i løbet af sommeren eller kun til de allerallermest nødvendige ting, så vil jeg gerne have, at ministeren forklarer mig, hvorfor det er anderledes at indføre en ankeinstans for disse individuelle vurderinger end for alle mulige andre individuelle vurderinger. Skyldes det til syvende og sidst ikke blot en politisk modvilje, at man simpelt hen har den opfattelse, at kommunerne skal kunne skalte og valte med de gamle, sådan som de har lyst til, og det får de altså regeringens opbakning til?

Bente Juncker (CD):

Ministerens svar undrer mig en hel del, dvs. nu undrer det mig ikke så meget, efter at vi havde 2 timers samråd i Socialudvalget, men det var jo et lukket møde, og det kan jeg ikke referere fra.

Men jeg bliver altså nødt til at sige til ministeren: Ministeren siger, at det ikke er hensigtsmæssigt med en klageadgang – og dér er jeg fuldkommen enig med fru Kirsten Jacobsen – men så må jeg spørge ministeren: Har ministeren siddet i sit enrum og besluttet det her, eller er det besluttet i regeringspartierne? Jeg vil minde ministeren om, at samtlige partier i dette Folketing stemte for en dagsorden med det indhold, at det skulle overvejes.

Jeg vil også gerne spørge ministeren, hvad ministeren har taget sig til i det tidsrum på godt og vel 1 3/4 år, der er gået, for at komme til den beslutning. Er det sådan, at nogle partier har været indkaldt, eller er det sådan, at det bare er ministeren selv, der har besluttet det her?

Det er altså stærkt kritisabelt. Når vi vedtager en dagsorden her i Folketinget med et stort, bredt flertal, så kan en minister altså ikke i enrum – jeg bliver nødt til at sige det direkte – bare beslutte, at nu skal der ikke gøres mere ved det. Og der er gået 1 3/4 år!

Pernille Frahm (SF):

[Pernille Frahm]

Ja, som fru Kirsten Jacobsen sagde, findes der jo andre afgørelser, også på det sociale område, der er individuelle, og hvor der alligevel er ankeadgang. Og tror ministeren ikke, at en ankeinstans også vil tage højde for den generelle økonomiske situation i kommunen?

Der må vel være indgået nogle modeller i ministerens overvejelse om at indføre en ankeadgang. Kunne Folketingets Socialudvalg ikke blive indviet i nogle af de overvejelser og se nogle af de modeller, så vi i det mindste kan se, at der er foregået en overvejelse?

Socialministeren (Else Winther Andersen):

En klageadgang vil betyde – og det kan være til både fru Pernille Frahm, fru Bente Juncker og fru Kirsten Jacobsen – at kommunens skøn vil blive erstattet af et andet skøn i ankeinstansen, og det behøver ikke nødvendigvis at være et mere rigtigt skøn end det, kommunen har foretaget.

Med i disse overvejelser har også været, at der jo nu er en udvikling i gang mod en integreret ordning for kommunerne og en mere kollektiv ledelse i forhold til ældreområdet. Derved skaber man en meget mere fleksibel tilrettelæggelse af hele den indsats, der ydes over for de ældre, men bestemt også over for de handicappede. Men det indebærer altså også, at man ikke længere kan tælle timer, fordi antallet af timer vil variere fra den ene uge til den anden, efter hvor behovet nu er.

Der er også noget rent organisatorisk i det her, for det er ikke bare et område for Socialministeriet, det er også Sundhedsministeriets område. Den hjælp, der bliver givet bl.a. på sygeplejeområdet, er bevilget og indstillet ud fra et lægeligt synspunkt, hvorimod den hjælp, der bliver givet med praktisk bistand, gives ud fra et socialpolitisk synspunkt. De ting gør også, at det vil være uhensigtsmæssigt med en klageadgang.

Det er de overvejelser, der er gjort på dette område. Det er de overvejelser, jeg har lagt til grund for at vurdere, at der ikke skulle være klageadgang. Derudover vil jeg gøre opmærksom på, at der med det lovforslag, som vi skal behandle senere i dag, lægges op til et ældre-råd.

Tom Behnke (FP):

Ministeren sagde, at grunden til, at man ikke

var nået længere, var, at disse ankeinstansers afgørelser kun bygger på skøn, men det er vel tilfældet i alle de ankeinstanser, vi har i Danmark på forskellige områder.

Det, der er det vigtigste, er, at formålet er, at man får set på sagen med andre øjne, og at den tages op til en ny vurdering. Ellers må vi forstå ministerens politik sådan, at ministeren vil opfordre regeringen til, at alle ankeinstanser bliver nedlagt, hvis de er så værdiløse, som ministeren lægger op til her.

Lis Noer Holmberg (CD):

Jeg vil gerne stille ministeren et spørgsmål vedrørende ankemulighed. Det er jo således, efter at man har indført den nye ældrepolitik »længst muligt i eget hjem«, at der er ældre, som har behov for pleje, men ikke får det, eller som eventuelt får pleje, men ikke får pleje nok. Finder ministeren det rimeligt, at disse mennesker, der sidder i eget hjem – mange for lud og koldt vand – ikke har nogen mulighed for at klage? Det er det ene spørgsmål.

Det andet er: Der er jo på plejehjemsområdet ifølge et cirkulære noget, der hedder tilsynsudvalg, som besøger plejehjem for at se, om tingene går rigtigt til. Disse muligheder er der ikke mere, når man afskaffer plejehjem og placerer de ældre på andre måder. Derfor vil jeg gerne spørge ministeren, om hun agter at udsende et cirkulære, der følger dette tilsynsudvalg op, således at der fortsat vil være mulighed for tilsyn med de ældre i eget hjem, eller hvor de måtte være, så man har kontrol med, om de får den pleje og den pasning, de har behov for.

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Til hr. Tom Behnke vedrørende skønssprincippet: Det er da rigtigt, at der er et skønssprincip, der går igen, men det er ikke den samme arbejdsform. Her bliver det et skønssprincip, man også skal bruge i forhold til hjemmehjælpen, og da den arbejder anderledes, end den gjorde tidligere, vil det ikke være det samme som at skulle ind og have det i forhold til en fast ydelse, som en regulær kontanthjælp er. Derfor kan man ikke slutte analogt fra, at jeg ikke vil have skønssprincippet ind det ene sted, til, at det så skal ophæves det andet sted.

Til fru Lis Noer Holmberg vil jeg gerne sige, at det er rigtigt, at der er et cirkulære om tilsyn

[Socialministeren]

med plejehjem, og at ældreboliger nu træder i stedet for mange plejehjem. Men ældreboliger er en egen bolig, og derfor kan man ikke – og jeg mener bestemt heller ikke, man skal – lave en bekendtgørelse eller en pjece eller noget i den retning om, at man pludselig kan gå ind i folks eget hjem og vurdere, hvordan de har det dér.

Lis Noer Holmberg (CD):

Jeg er ikke tilfreds med ministerens svar. Man afskaffer plejehjem og placerer de ældre på andre måder, og så længe det drejer sig om ældre, der har behov for offentlig hjælp – altså af hjemmehjælper, sygehjælper, og hvem det måtte være – så må der være mulighed for tilsyn, ligesom der var tidligere, da der var noget, der hed husmoderafløser, hvor der kom en tilsynsførende. Det kunne man dog godt gøre, selv om det er hjælp i et privat hjem.

Jeg mener ikke, at det med »eget hjem« har noget at gøre med privatlivets fred osv., når der sidder nogle ældre mennesker og handicappede for lud og koldt vand, som ingen muligheder har for at fortælle udefra kommende, hvilke problemer de måtte have. Jeg vil meget gerne igen stille ministeren det forslag, om der var mulighed for at lave en betænkning eller et cirkulære, som siger, at de mennesker, der har brug for offentlig hjælp i form af hushjælp, også skal have mulighed for, at der kommer en tilsynsførende, så de derigennem har en klage-mulighed, hvis tingene ikke foregår på ret vis.

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Rundt om i kommunerne er der i dag en tilsynsførende, som fordeler arbejdet, og inden der tildeles en hjemmehjælp, kommer den tilsynsførende og vurderer, hvor meget hjælp der er brug for. Det er også den tilsynsførende, der følger det op og vurderer, om der er brug for mere hjælp, hvis den ældre retter henvendelse om, at det ikke hænger sammen. Så vi har en tilsynsførende, der er ansvarlig for de enkelte distrikter.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 911

5) Til finansministeren af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Hvorledes har ministeren sikret sig, at ekstravevillingen på 280 mio. kr. pr. år på ældreområdet bruges til en ekstrainsats som forudsat i aftalen mellem kommunerne og regeringen af 11. juni 1991?«

Skriftlig begrundelse

Det kan vel ikke være regeringens politik, at penge, der er bevilliget til et bestemt formål, af kommunerne bare bruges som et ekstra tilskud til den almindelige drift.

Da socialministeren ikke i Socialudvalget har kunnet give klare svar på spørgsmålet, er det naturligt, at finansministeren, som har indgået aftalen, forklarer, hvordan regeringen har sikret sig, at pengene bruges til det bevilgede formål.

Finansministeren (Henning Dyremose):

Regeringen har i, synes jeg, smuk overensstemmelse med Folketingets dagsorden af 25. april 1991 loyalt forhandlet med kommunerne, amterne, København og Frederiksberg, og den 11. juni 1991 blev der indgået detaljerede aftaler med disse fire organer.

Jeg er ikke det fjerneste i tvivl om, at aftalerne vil blive respekteret og overholdt såvel fra regeringens som fra kommunernes og amternes side. Det synes jeg også er blevet fyldestgørende dokumenteret i forbindelse med socialministerens svar på spørgsmål nr. S 908 og nr. S 909, selv om det er vanskeligt. Hr. Klaus Hækkerups – synes jeg – meget kloge og præcise spørgsmål illustrerede også, hvor vanskeligt det i virkeligheden er at dokumentere.

Jeg har intet at tilføje til socialministerens svar, og jeg håber derfor, at det falder inden for rammerne af Folketingets forretningsorden at stille et par spørgsmål, ellers er det retorisk til mig selv. Hvis jeg skulle svare på dette spørgsmål, blev jeg nødt til at spørge: Ønsker man at afskaffe det kommunale selvstyre, eller ønsker man at fjerne ansvaret for ældreområdet fra kommunerne? Hvis man ønskede en af de to ting, ville det så ikke være rigtigt, at man gjorde det ved at fremsætte et lovforslag i Folketinget om det og se, om man kunne få et flertal for et sådant lovforslag? Svaret på det retoriske spørgsmål er, at jeg tror, det ville være den rigtige vej, men jeg kan ikke anbefale den.

Kirsten Jacobsen (FP):

[Kirsten Jacobsen]

Det var jo en flot tale, det var også nogle flotte ord. Hvis man har en dårlig sag, kan jeg godt forstå, at det hjælper at pynte lidt på omgivelserne, og jeg er da slet ikke i tvivl om, at man både har smukt forhandlet og loyalt refereret og alverdens ting, hvad der ligger forud for den meget omtalte aftale af 11. juni, men jeg vil gerne sige til finansministeren – nu er finansministeren muligvis mere sammen med socialministeren end os andre og forstår derfor bedre, hvad socialministeren siger – at hvis finansministeren har kunnet finde nogen dokumentation i de svar, socialministeren gav, står finansministeren til en særlig præmie fra Folketinget.

Jeg kunne ikke finde nogen dokumentation, og jeg vil gerne spørge finansministeren, som hverken plejer at rutte med sine eller skatteydernes penge, om det er sådan, at den konstruktion, som ligger i bloktilskudsordningen – tildeling gennem bloktilskud, det kommunale selvstyre og ansvaret for ældreområdet, altså de tre ting i forening – gør det umuligt at kontrollere, hvad de bevilgede penge anvendes til.

Tom Behnke (FP):

Ministeren nåede at stille et spørgsmål om det kommunale selvstyre. Vi mener da også, at det er et godt princip, men vi kan kun godkende det, så længe der er nogle rimelige forhold i kommunerne. Hvis der er klart urimelige forhold, må vi sige, at det er Folketingets pligt at gribe ind og værne om borgerne frem for at værne om kommunernes selvstyre.

Men ministeren sagde også, at det var meget svært at dokumentere dette. Nu er det jo op til kommunerne at dokumentere det, og man kunne gøre det simple at sammenholde regnskabet for 1991 med budgettet for 1992 og se det i forhold til udviklingen i antallet af ældre, og så vil det tydeligt fremgå, om man har ydet en ekstra indsats eller man ikke har. Der er jo kommuner, der direkte har sagt, at de ikke har brugt pengene til det, de var beregnede til, og det må dog give regeringen grund til tænke på, hvad den vil gøre ved det.

Finansministeren (Henning Dyremose):

Der var i og for sig ikke så mange spørgsmål i denne runde. Når tidens fylde er inde, og det vil sige, når oplysningerne foreligger, mener jeg, at det bliver muligt at sandsynliggøre, at

aftalen er holdt til punkt og prikke. Men jeg bliver også nødt til at understrege – og det er så et fælles svar til fru Kirsten Jacobsen og hr. Tom Behnke – at aftalen er holdt til punkt og prikke, selv om der måtte være enkelte kom-muner, som ikke har ment, at de skulle bruge deres andel af bloktilskuddet til dette område, fordi de havde løst problemerne på forhånd. Sådan er bloktilskudsordningen indrettet, det har Folketinget vedtaget i forbindelse med hele lovgivningen om bloktilskuddene, og regeringen kan ikke bryde ind i enkelt-sager, uden at lovgivningen bliver ændret.

Regeringen har ikke til hensigt at tage initiativ til at ændre loven om bloktilskud på dette område, og vi er nødt til at agere i overensstemmelse med denne lovgivning, så længe den eksisterer.

Kirsten Jacobsen (FP):

Nu er jeg da i hvert fald i stand til at takke for et svar, jeg kunne forstå.

Jeg er glad for, at finansministeren har bekræftet, at det er konstruktionen, som gør, at det her ikke er muligt.

Så er mit spørgsmål: Når man udtrykkelig gør opmærksom på, at det er en ekstra indsats, der er tale om, kan finansministeren så være tjent med, at man på grund af en teknisk konstruktion kommer ud for, at kommunerne faktisk kan gøre med pengene, som de vil? For det, der ligger i finansministerens svar, er, at der ikke er noget at komme efter. Hvis kommunerne vil bruge dem til kunststøtte, kan de gøre det, hvis de vil bruge dem til skamstøtter, kan de også gøre det, og derfor vil jeg til sidst spørge finansministeren: Er det normalt, når finansministeren laver aftaler, at man ikke i aftalen sikrer sig imod misligholdelse?

Tom Behnke (FP):

Ministeren mener, at denne aftale vil blive overholdt, og det vil vise sig med tiden, men i tilfælde af, at det ikke skulle ske, hvilke konsekvenser mener ministeren så, det vil få?

Spørgsmål 2: Vil finansministeren sørge for, at regeringen ved indgåelse af fremtidige aftaler tager højde for denne problemstilling og sikrer, at det bliver muligt at styre lignende øremærkede penge helt ud til de formål, de er beregnet til?

Finansministeren (Henning Dyremose):

Jeg siger jo, at jeg regner med, at aftalen bliver holdt. Jeg regner dermed også med, at der bliver tale om en ekstra indsats, når vi giver ekstra midler til det. Jeg regner også med, at vore aftalepartnere sandsynliggør det, men den gældende lovgivning indebærer, at intet af det, som vi aftaler med KL, binder den enkelte kommune, og det vil jeg kæmpe for at det ikke skal, for hvis det skulle binde den enkelte kommune, skulle vi fjerne det kommunale selvstyre, og det ønsker jeg ikke at medvirke til. Jeg ønsker at styrke det kommunale selvstyre, jeg ønsker, at vi decentraliserer yderligere ansvar til kommunerne, og jeg har fuld tillid til, at de lever op til ansvaret.

Så spurgte hr. Tom Behnke: Hvad er så konsekvensen, hvis det ikke sker? Vi har den gode skik i regeringen, at vi ikke udtaler os om den slags tænkte situationer. Det er klogest at lade være med det og fastholde vor ret til at gøre det, når og hvis det måtte ske.

Hr. Tom Behnke spurgte også, om vi ville tage højde for et ønske om at kunne detailregulere i fremtiden, og dér er svaret i konsekvens af det, jeg har sagt indtil nu, selvsagt et klart nej.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:**Første næstformand (Torben Lund):**

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige svar på spørgsmål stillet af følgende medlemmer af Folketinget:

Jørn Pedersen: spm. nr. S 714 og 876

Poul Andersen: spm. nr. S 780, 857 og 860

Sonja Albrink: spm. nr. S 792

Pia Kjærsgaard: spm. nr. S 796, 838, 839 og 865

Helge Adam Møller: spm. nr. S 797

Erling Christensen: spm. nr. S 800-803

Birgitte Husmark: spm. nr. S 804, 862 og 867

Jan Petersen: spm. nr. S 805

Karen Jespersen: spm. nr. S 806

Glønborg: spm. nr. S 807

Ove Fich: spm. nr. S 808, 809 og 871

Kim Behnke: spm. nr. S 810 og 840

Tom Behnke: spm. nr. S 811-815, 817-836, 840, 841, 848-850, 856, 870 og 873

Kirsten Jacobsen: spm. nr. S 816, 852, 874 og 879

Inger Stilling Pedersen: spm. nr. S 842 og 843

Pernille Forchhammer: spm. nr. S 844 og 845

Løvig Simonsen: spm. nr. S 846

Køpke Christensen: spm. nr. S 847 og 875

Lone Møller: spm. nr. S 851

Poul Nødgaard: spm. nr. S 853-855

Ebba Strange: spm. nr. S 858

Riishøj: spm. nr. S 859, 877 og 878

Lis Noer Holmberg: spm. nr. S 861

Aage Brusgaard: spm. nr. S 863

Gade: spm. nr. S 864

Lilli Gyldenkilde: spm. nr. S 868

Martin Glerup: spm. nr. S 869, 883 og 884

Birthe Hansen: spm. nr. S 880

Tommy Dinesen: spm. nr. S 881

Svend Aage Jensen: spm. nr. S 882

Spm. nr. S 714

Til *undervisnings- og forskningsministeren* (3/4 92) af:

Jørn Pedersen (S):

»Hvilke initiativer agter ministeren at tage for at sikre 1.-års-HHX-eleverne det undervisningsindhold, de er blevet stillet i udsigt, da de tilmeldte sig uddannelsen?«

Begrundelse

Reformen af HHX-uddannelsen på handelskolerne har bragt 1.-års-eleverne i en mærkelig situation. De oplever nu, at uddannelsens indhold bliver helt anderledes end det indhold, de forventede ved deres tilmelding.

En konkret henvendelse fra 1.-års-eleverne på Silkeborg Handelsskole viser dette. Blandt flere problemer med den nye skolereform er problemerne med sprogundervisningen et af de større.

Eleverne er tvunget til at vælge et af deres hovedsprog fra for at skaffe plads til de nødvendige tilvalgsfag. Det betyder, at det 2. sprog for matematikerne og det 3. sprog for sproglige elever forsvinder. Det virker mærkeligt i en tid, hvor alle erkender behovet for øgede sproglige færdigheder.

Løsningen, som eleverne peger på, er 4 timer mere om ugen til det 2. fremmedsprog for nogle og til det 3. fremmedsprog for andre.

[Jørn Pedersen]

På denne baggrund ønskes oplyst, hvordan ministeren vil sikre eleverne et indhold i uddannelsen, der svarer til de forventninger, eleverne havde, da de meldte sig til.

Svar (20/5 92):

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Uddannelsen til højere handelseksamen gennemføres efter en ny ordning fra 1. august 1991. Uddannelsen er blevet moderniseret og omstruktureret; bl.a. er ordningen med hensyn til valgfag ændret, herunder valgfag i fremmedsprog.

Det er rigtigt, at de nuværende elever i uddannelsens 1. år ikke havde mulighed for at få kendskab til alle aspekter af den reviderede HHX på tilmeldingstidspunktet, hvor revisionen ikke var endeligt afsluttet.

Men skolerne har været bekendt med omlægningen og dens konsekvenser, herunder for tilvalg i fremmedsprog, siden juni 1991, hvor planlægningsgrundlaget for skoleåret blev udsendt. Dermed burde uddannelsesstrukturen have været kendt for eleverne fra skolestarten i august.

Erhvervsuddannelsernes 1.-2. skoleperiode er en forudsætning for optagelse på HHX. I det konkrete tilfælde fra Silkeborg Handelskole, som spørgeren refererer til, er problemet nok, at disse elever ikke har gennemført valgfag i et 3. fremmedsprog i denne del af uddannelsen. Derfor må de i HHX's 2. år færdiggøre det nye begynderprog til niveau C og får dermed ikke plads til et højniveaufag i et andet sprog.

Ministeriet er i færd med at færdiggøre en revideret bekendtgørelse for uddannelsen. I den forbindelse agter jeg at sikre, at alle kommende HHX'ere når et godt niveau i 2 sprog (i kombination med matematik og et økonomisk valgfag på højt niveau) eller i 3 sprog (i kombination med økonomi). Samtidig vil flere andre af de nuværende problemer i fremmedsprogsundervisningen blive løst: Der vil blive stillet krav til elevernes forudsætninger i fremmedsprog inden optagelse på HHX, og sammenhængen mellem sprogniveauerne i erhvervsuddannelsernes 1.-2. skoleperiode og HHX vil blive sikret.

Endelig arbejdes der i øjeblikket på at skaffe finansiering til en væsentlig forøgelse af ud-

dannelsens timetal – ca. 2 timer ugentlig pr. elev. De ekstra timer vil i givet fald gå til forbedring af sprogundervisningen på alle niveauer, og de vil dermed også komme de kommende 2.-års-HHX'ere til gode i form af flere timer og forbedret niveau. De ekstra timer vil dog ikke blive spredt, så der bliver mulighed for, at elever med 3 sprog kan videreføre alle 3 sprog i uddannelsens 2. år. Hellere virkelig gode niveauer i 2 sprog end 3 sprog på for lave niveauer.

Spm. nr. S 780

Til *industriministeren* (24/4 92) af:

Poul Andersen (S):

»Udbydes vedligeholdelseskontrakter for DSB-færger således, at det specificeres, at dansk lovgivning på miljøområdet skal overholdes?«

Begrundelse

Dansk lovgivning indeholder skrappe krav på miljøområdet vedrørende f.eks. asbest og maling. Andre landes lovgivning er ikke så skrap, og det er derfor vigtigt, at udbudsmaterialet for vedligeholdelse af færger indeholder krav om overholdelse af dansk lovgivning for at undgå konkurrenceforvridning fra udenlandske firmaer, der ikke overholder danske regler.

På denne baggrund ønskes oplyst, om dette krav fremgår tydeligt af udbudsmaterialet, samt hvorvidt dette krav til stride mod EF-regler eller andre internationale regler om fremgangsmåden ved licitation/udbud.

Svar (11/5 92):

Industriministeren (Anne Birgitte Lundholt):

Jeg har fra Trafikministeriet fået oplyst, at »det til dato ikke har været praksis, at der i DSB's udbudsmateriale har været specificeret særlige krav om, at dansk lovgivning på miljøområdet skal overholdes.

DSB er meget opmærksom på problematikken, og det overvejes stærkt at indføre en vis form for miljøfaktor, der således skulle indgå som et led i vurderingen af indhentede tilbud, herunder også tilbud fra udenlandske værfter. Dansk lovgivning på miljøområdet skulle danne basis som minimumskrav.

[Industriministeren]

I konsekvens af DSB's generelle ønske om at fremme renere teknologi overvejer DSB, hvordan der fremover i udbudsmaterialet blandt andet stilles krav til begrænsning af emissioner i forbindelse med blæserensning, herunder om opsamling og bortskaffelse af blæsemateriale og malingsrester.

Blæserensning og korrosionsbeskyttelse skal derfor foregå på anlæg, som opfylder miljømyndighedernes krav.

Ud over den generelle lovgivning på området agter DSB også – i lighed med Miljøstyrelsen – at henlede værfternes opmærksomhed på følgende miljøprojekter, der bør iagttages:

- a) Miljøprojekt nr. 140 »Vandige malermaterialer til korrosionsbeskyttelse«.
- b) Miljøprodukt nr. 147 »Blæserensningsmetoder«.
- c) Miljøprojekt nr. 159 »Miljøvenlig affedning i jernindustrien«.
- d) »Udkast til bekendtgørelse om overfladebehandling af stålskibe«, 22. marts 1991.

Værfterne vil i øvrigt blive anmodet om i deres tilbud til DSB direkte at anføre, hvilke foranstaltninger der træffes for ikke at forurene miljøet.«

EF-reglerne om udbud af tjenesteydelseskontrakter findes i dag i det netop vedtagne direktiv om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige tjenesteydelseskontrakter.

Nu har Kommissionen netop fremsat et forslag til ændring af direktiv 90/531 om tilbudsgivning inden for vand- og energiforsyning samt transport og telekommunikation (forsyningsvirksomhed), således at dette direktiv også kommer til at omfatte tjenesteydelser. Dette forslag er endnu på det forberedende forhandlingsstadium.

Det er min principielle opfattelse, at det mest hensigtsmæssige er, at indsatsen for at skabe et højt miljøbeskyttelsesniveau sker i form af generelle initiativer på miljø- og arbejdsmiljøområdet. Når Unionstraktaten er trådt i kraft, vil EF's generelle indsats for at skabe et højt miljøbeskyttelsesniveau kunne intensiveres, fordi de fleste afgørelser vedrørende miljø og arbejdsmiljø så kan vedtages med kvalificeret flertal.

Der vil derfor være mulighed for under handlingerne om direktivforslaget at arbejde for, at der i udbudskontrakter for forsyningsvirksomhed kan tages hensyn til bl.a. miljø.

Spm. nr. S 792

Til *justitsministeren* (28/4 92) af:

Sonja Albrink (CD):

»Vil ministeren kommentere artiklen »Kvinder udvises til prostitution« fra Kristeligt Dagblad for 23. april 1992?«

Begrundelse

Ifølge dansk lov erhverves indfødsret af ægtebørn, hvis en af forældrene er dansk. I udvisningssager af den art, som beskrives i Kristeligt Dagblad den 23. april 1992, er konsekvensen i realiteten, at en dansk statsborger, nemlig et ægtebarn af en udenlandsk mor og en dansk far, udvises ved forældrenes skilsmisse. Dette må efter spørgerens opfattelse få konsekvenser i forbindelse med revision af udlændingeloven, hvor kravet til varigheden af et ægteskab mellem en udlænding og en dansker foreslås hævet til 4 år, for at den udenlandske ægtefælle kan få fast ophold i Danmark efter skilsmisse.

Svar (20/5 92):

Justitsministeren (Engell):

I artiklen anføres det, at udenlandske kvinder, der har indgået ægteskab med en dansk mand, men som på grund af vold fra mandens side ophæver samlivet, bliver udsendt af landet, medmindre samlivet har varet i mere end to år. Det anføres samtidig, at det er uden betydning, om kvinden har fået et barn.

Efter udlændingelovens § 19, stk. 1, kan en tidsbegrænset opholdstilladelse givet til en udenlandsk kvinde på baggrund af ægteskab med en dansk mand inddrages, når grundlaget for opholdstilladelsen ikke længere er til stede.

Har kvinden med henblik på varigt ophold lovligt boet her i landet i mere end de sidste to år, følger det af udlændingelovens § 19, stk. 2, at § 19, stk. 1, ikke finder anvendelse, dvs. at kvinden ikke kan få inddraget sin opholdstilladelse, uanset at grundlaget for opholdstilladelsen bortfalder.

I de tilfælde, hvor en opholdstilladelse kan inddrages, følger det af udlændingelovens § 19, stk. 5, at udlændingemyndighederne ved vurderingen af, om opholdstilladelsen skal inddrages, blandt andet skal tage hensyn til, om inddragelsen må antages at virke særlig be-

[Justitsministeren]

lastende, navnlig på grund af udlændingens alder, helbredtstilstand og andre personlige forhold samt udlændingens personlige eller familiemæssige tilknytning til herboende danske eller udenlandske statsborgere, jf. herved udlændingelovens § 26, nr. 1 og 2.

Udenlandske kvinder, der ophæver samlivet med en dansk mand inden for de første to år, får således ikke automatisk inddraget deres opholdstilladelse. Udlændingemyndighederne foretager i hver enkelt sag en helt konkret vurdering på baggrund af de nærmere omstændigheder i sagen, og i denne vurdering indgår blandt andet omstændighederne i forbindelse med samlivets ophør, samt om kvinden har et barn.

Er barnet dansk statsborger, jf. herved indfødsretslovens § 1, og har kvinden forældremyndigheden over dette barn, er dette en omstændighed, som tillægges meget betydelig vægt ved afgørelsen af, om der skal ske inddragelse af kvindens opholdstilladelse. Det samme gælder i de tilfælde, hvor kvinden har et barn, der i henhold til udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 3, har et retskrav på at få opholdstilladelse i Danmark.

Der skal imidlertid i hvert enkelt tilfælde foretages en samlet afvejning af de forskellige momenter i sagen. Hvorledes de forskellige momenter endeligt skal afvejes over for hinanden, er det ikke muligt generelt at udtale sig om, hvorved bemærkes, at en praksis, hvorefter et enkelt hensyn i alle tilfælde tillægges afgørende betydning ved vurderingen af, om en opholdstilladelse bør inddrages, efter Justitsministeriets opfattelse ikke vil være i overensstemmelse med bestemmelsen i udlændingelovens § 26.

Spm. nr. S 796

Til *sundhedsministeren* (30/4 92) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren bekræfte, at der er givet dispensation til indvandrerbutikker til f.eks. at forhandle oliven i løs vægt, hvorimod danskejede butikker ikke kan få samme dispensation?«

Begrundelse

Ifølge en henvendelse fra Danmarks Frugthandlere finder der fortsat forskelsbehandling

sted af butikker ejet af indvandrere og af danskere. Hvis ministeren kan bekræfte dette forlydende, bedes ministeren i svaret oplyse, hvor mange varer det indbefatter.

Svar (12/5 92):

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Vareudvalget i levnedsmiddelforretninger fastsættes af de lokale levnedsmiddelkontrollenheder i henhold til Sundhedsministeriets bekendtgørelse om detailforhandling af levnedsmidler og Veterinærdirektoratets cirkulære om vareudvalg i levnedsmiddeludsalg.

Fastsættelsen af vareudvalget i de enkelte forretninger sker ud fra en hygiejnisk og sundhedsmæssig vurdering af virksomheden, herunder en konkret vurdering af virksomhedens indretning og drift. For de enkelte virksomhedstyper, bl.a. frugt- og grøntforretninger, er der i Veterinærdirektoratets cirkulære fastsat et standardudvalg. Herudover kan den lokale levnedsmiddelkontrol tillade vareudvalget udvidet med en række andre varer.

Oliven i løs vægt hører ikke til standardudvalget i frugt- og grøntforretninger, men kan tillades, såfremt levnedsmiddelkontrollenheden skønner det forsvarligt ud fra en hygiejnisk og sundhedsmæssig vurdering.

Jeg kan bekræfte, at vareudvalget for nogle frugt- og grøntforretninger er fastsat således, at det også omfatter oliven i løs vægt. I sådanne tilfælde er der tale om en almindelig tilladelse i henhold til ovennævnte detailforhandlingsbekendtgørelse – ikke en dispensation.

Vareudvalget fastsættes som nævnt altid på grundlag af en konkret vurdering af de hygiejniske og sundhedsmæssige forhold i forretningen. Ved fastsættelsen af det konkrete vareudvalg for en forretning vil det naturligvis ikke være lovligt at tage hensyn til, om ejeren er indvandrer eller dansker.

Spm. nr. S 797

Til *justitsministeren* (30/4 92) af:

Helge Adam Møller (KF):

»Hvilke initiativer vil ministeren tage for at forhindre misbrug af danske pas udleveret til politiske flygtninge?«

[Helge Adam Møller]

Begrundelse

Det fremgår af Morgenavisen Jyllands-Posten den 29. april 1992, at danske pas udleveret til politiske flygtninge bliver brugt til at skaffe udlændinge illegalt ind i Danmark. Ifølge oplysninger i avisen finder misbruget sted ved, at de samme udlændinge flere gange melder deres pas bortkommet, hvorefter Direktoratet for Udlændinge er forpligtet til at sørge for nye pas. På baggrund af de nye oplysninger bedes det oplyst, hvilke initiativer ministeren planlægger for at forhindre dette misbrug af danske pas.

Svar (22/5 92):

Justitsministeren (Engell):

Jeg har til brug for besvarelsen af det stillede spørgsmål indhentet en udtalelse fra Direktoratet for Udlændinge og Rigspolicefen, afdeling E.

Direktoratet for Udlændinge har bl.a. oplyst, at antallet af udstedte erstatningspas (konventionspas og fremmedpas) i 1991 er opgjort til 493. Direktoratet er ikke i besiddelse af nærmere oplysninger om, i hvilket omfang der bag en ansøgning om udstedelse af erstatningspas måtte ligge et misbrug, som dog ikke kan bevises. Direktoratet er heller ikke i besiddelse af oplysninger, der kan belyse, hvorvidt det især skulle være visse grupper af udlændinge, herunder flygtninge, der i særlig grad skulle være under mistanke for at misbruge danske pas.

Rigspolicefen, afdeling E, har oplyst, at der i et vist omfang foregår et misbrug af specielt danske flygtningekonventionspas og fremmedpas i form af f.eks. billedudskiftninger. For at sikre herimod kunne det i forbindelse med en senere revision af pasblanketten overvejes at sikkerhedslaminere siderne med fotografiet og de personlige data.

Jeg kan henholde mig til det af Direktoratet for Udlændinge og Rigspolicefen anførte. Jeg skal i den forbindelse bemærke, at en imødegåelse af misbrug efter min opfattelse stort set udelukkende kan ske ved en forbedring af sikkerhedsniveauet i de gældende pasdokumenter. Mulighederne for en sådan forbedring undersøges af Rigspolitiet. På nuværende tidspunkt kan problemet imidlertid ikke anses for at have et sådant omfang, at de mere langsigte-

de overvejelser hos Rigspolicefen om bl.a. at sikkerhedslaminere siderne i passet med fotografiet og de personlige data af den grund fremskyndes.

Jeg vil være parat til at vurdere sagen, når de nævnte undersøgelser er afsluttet hos Rigspolitiet. I denne forbindelse vil også andre initiativer kunne overvejes, såfremt problemet får et stigende omfang.

Spm. nr. S 800

Til *arbejdsministeren* (4/5 92) af:

Erling Christensen (S):

»Hvorfor er grænsen for deltidsforsikrede ikke nedsat fra de nuværende 30 timer?«

Begrundelse

Problemet er alvorligt for de deltidsansatte, der, da den ugentlige arbejdstid var 40 timer, arbejdede 30 timer ugentligt og dermed var heltidsforsikrede og nu efter arbejdstidsnedsættelsen er kommet under de 30 timer og dermed kun er deltidsforsikrede. Tilsvarende er problemet ved »fjerdedelsreglen« vedrørende supplerende dagpenge, som heller ikke er reguleret i forhold til den ugentlige arbejdstidsnedsættelse.

Svar (14/5 92):

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

I arbejdsløshedsforsikringslovens § 67, stk. 1, er deltidsarbejde defineret som arbejde, hvis varighed er mindst 15 timer og højst 30 timer om ugen, eller som har en sådan varighed beregnet i gennemsnit for en måned.

Ved den gradvise arbejdstidsnedsættelse fra 40 timer til 37 timer ugentlig fandt man ikke, at arbejdstidsnedsættelsen skulle medføre en ændring i arbejdsløshedsforsikringsloven af den fastsatte grænse mellem fuldtids- og deltidsforsikring på 30 timer.

Arbejdstidsnedsættelsen medførte således ikke, at medlemmer, der blev sat ned i arbejdstid, mistede forsikringsmæssige rettigheder.

Retstilstanden på området er følgende:

Ønsker en person, der arbejder 30 timer eller derunder, optagelse i en arbejdsløshedskasse, skal optagelse ske som deltidsforsikret medlem.

[Arbejdsministeren]

Et fuldtidsforsikret medlem af en arbejdsløshedskasse, hvis arbejdstid nedsættes til 30 timer eller derunder, har ikke pligt til at lade sig deltidsforsikre, men kan forblive fuldtidsforsikret. Medlemmet kan dog vælge at lade sig overflytte til deltidsforsikring.

Det, der kan give anledning til misforståelser, er den situation, at et deltidsforsikret medlem, hvis arbejdstid sættes op til mere end 30 timer ugentlig, har pligt til at ændre forsikringsstatus til fuldtidsforsikring.

Der henvises i begrundelsen til spørgsmålet om »fjerdedelsreglen«. Jeg antager, at der tænkes på den fastsatte mindstebetalingsregel, der betyder, at et deltidsforsikret medlem kan få supplerende dagpenge i en uge, hvis dagpengene mindst udgør et beløb svarende til dagpenge for 1/4 af medlemmets gennemsnitlige ugentlige arbejdstid før ledigheden.

Denne begrænsning af dagpengeretten har det politisk været ønskeligt at bibeholde – i lighed med timegrænsen for deltids-/fuldtidsforsikring på 30 timer.

Der er således ingen planer om at ændre disse grænser mellem fuldtids- og deltidsforsikring som følge af den seneste arbejdstidsnedsættelse.

Spm. nr. S 801

Til *sundhedsministeren* (4/5 92) af:

Erling Christensen (S):

»Betyder svaret på spørgsmål nr. S 747, at alle kommuner skal lade al tandregulering/visitation foretage af specialtandlæger?«

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 747.

Svar (12/5 92):

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Nej. Der henvises i øvrigt til besvarelsen af spørgsmål nr. S 802.

Spm. nr. S 802

Til *sundhedsministeren* (4/5 92) af:

Erling Christensen (S):

»Betragtes al tandreguleringsbehandling/visitation som specialistbehandling, som kun må udføres af en specialtandlæge?«

Begrundelse

Ministerens besvarelse af spm. nr. S 747 fortæller, at det er en kommunes leder af tandplejen, der har ansvaret for kommunens tandplejetilbud som helhed – dermed også for tandregulering/visitation.

Ved en klagesags behandling i Patientklagenævnet imod en sådan kommunal leder medvirker specialtandlæger, fordi det i dag ikke betragtes som omhyggeligt og samvittighedsfuldt at påtage sig specialistbehandling (tandreguleringsbehandling), hvis den enkelte tandlæge ikke kan udføre behandlingen/visitationen på samme faglige niveau, som specialtandlæger kan.

Svar (12/5 92):

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Nej. Som anført i besvarelsen af spørgsmål nr. S 747 og i begrundelsen for spørgsmål nr. S 802 er det afgørende, at en tandlæge, der udfører tandreguleringsbehandling/visitation, har de faglige forudsætninger for, at behandling/visitation kan udføres på samme niveau, som en specialtandlæge kan. Hermed udelukkes det ikke, at tandlæger, der ikke har specialtandlægeanerkendelse, kan udføre tandreguleringsbehandling/visitation.

Spm. nr. S 803

Til *sundhedsministeren* (4/5 92) af:

Erling Christensen (S):

»Skal vurderingen i en klagesag over en almindelig praktiserende læges behandling i Sundhedsvæsenets Patientklagenævn ske på speciallægeniveau?«

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 747.

Svar (12/5 92):

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

I medfør af lov nr. 397 af 10. juni 1987 om sundhedsvæsenets centralstyrelse m.v. indgives klager over medicinalpersoners, herunder alment praktiserende lægers, faglige virksomhed til Sundhedsvæsenets Patientklagenævn. Nævnet skal i medfør af lovens § 19 indhente

[Sundhedsministeren]

en udtalelse fra Sundhedsstyrelsen, før nævnet træffer afgørelse i en sag.

Efter drøftelse med Sundhedsstyrelsen kan det oplyses, at styrelsen som led i undersøgelsen af klagesagerne forelægger disse for en af Sundhedsstyrelsens sagkyndige rådgivere med henblik på en udtalelse.

I sager vedrørende alment praktiserende læger forelægges klagen for den alment praktiserende læge, der er udpeget som sagkyndig inden for praktiserende lægevæsen.

I visse tilfælde kan der tillige blive tale om at indhente en supplerende vurdering fra en sagkyndig rådgiver inden for et bestemt speciale. Som oftest indhentes der imidlertid alene udtalelse fra den sagkyndige inden for praktiserende lægevæsen.

Sundhedsstyrelsen afgiver på baggrund af sin undersøgelse en udtalelse til brug for Sundhedsvæsenets Patientklagenævns afgørelse.

Ved Patientklagenævnets afgørelse af klagesagerne medvirker nævnets formand eller næstformand, to lægmænd og to af nævnets sundhedsfaglige medlemmer. Ved afgørelse af klager over alment praktiserende lægers faglige virksomhed medvirker to læger, der er udvalgt blandt de 12 læger, der er medlem af nævnet. De udpegede læger repræsenterer forskellige lægelige specialer og stillinger, nemlig overlæger, alment praktiserende læger og reservelæger. Ved Patientklagenævnets afgørelse af bestemte sager deltager lægerne imidlertid ikke i deres egenskab af særligt sagkyndige inden for bestemte fagområder.

En klagesag mod en alment praktiserende læge vurderes således ud fra de faglige krav, der må stilles til en alment praktiserende læge i den pågældende situation.

Tilsvarende vurderes en klagesag over en tandlæge ud fra de faglige krav, der må stilles til tandlægers udførelse af den pågældende behandling.

Spm. nr. S 804

Til *sundhedsministeren* (4/5 92) af:

Birgitte Husmark (SF):

»Med hvilken hjemmel og med hvilken begrundelse i øvrigt kræver ministeren, at et hold på Det Jordemoderfaglige Diplomstudie skal være på mindst 15 og ikke som tidligere på mindst 10 og højst 15?«

Begrundelse

Det er af overordentlig stor betydning for jordemødrenes mulighed for at fungere i overensstemmelse med de krav, som både gravide og fødende kvinder med familie og samarbejdspartnere med rette kan stille, at det er muligt at gennemføre Det Jordemoderfaglige Diplomstudie i uddannelse og ledelse. Hvis dette ikke er et stående tilbud, vil fagets mulighed for at holde sig ajour med den nyeste udvikling blive overordentlig forringet. Det er derfor vigtigt, at det fortsat er muligt at oprette relativt små hold, da der med (amts)kommunernes stramme budgetter kun kan forventes et overskueligt antal ansøgere.

Svar (12/5 92):

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Danmarks Sygeplejerskehøjskole er en selvstændig institution under Sundhedsministeriets tilsyn. Højskolens udgifter dækkes fuldt ud af Sundhedsministeriet over finansloven.

Uddannelseskapaciteten ved Danmarks Sygeplejerskehøjskole fastlægges af Sundhedsministeriet efter indstilling fra højskolens bestyrelse og undervisningsråd.

Kapaciteten har hidtil været fordelt under følgende forudsætninger:

- at holdstørrelser helst skal være på 20 studerende pr. hold og gerne derover,
- at holdstørrelser på mindre end 15 studerende pr. hold ikke kan accepteres,
- at der skal søges dispensation i Sundhedsministeriet for etablering af hold på færre end 20 studerende pr. hold, og
- at ingen uddannelse må gennemføres, såfremt antallet af studerende udgør færre end 10.

Sundhedsministeriet har på grund af det relativt lille antal potentielle ansøgere til Det Jordemoderfaglige Diplomstudie op gennem 1980'erne dispenseret fra forudsætningen på 15 studerende for gennemførelse af dette diplomstudie. Ministeriet har således accepteret en holdstørrelse på mellem 10 og 15 studerende bl.a. med henblik på at sikre jordemødrenes mulighed for at holde sig ajour med den nyeste udvikling på området.

Det Jordemoderfaglige Diplomstudie blev ikke oprettet i uddannelsesåret 1991-92, da der her var tilsagn om deltagelse fra mindre end 10 ansøgere.

[Sundhedsministeren]

Sygeplejerskehøjskolen har oplyst over for Sundhedsministeriet, at der i uddannelsesåret 1992-93 er tilsagn om deltagelse fra 11 ansøgere.

Sundhedsministeriet har på denne baggrund og under hensyntagen til sygeplejerskehøjskolens økonomiske situation valgt ikke at dispensere fra forudsætningen på 15 studerende for gennemførelse af Det Jordemoderfaglige Diplomstudie i uddannelsesåret 1992-93.

Ministeriet har samtidig anmodet sygeplejerskehøjskolen og Den Almindelige Danske Jordemoderforening om at fortsætte det påbegyndte arbejde med at finde en studietilrettelæggelse, der fremover kan gøre jordemoderstudiets gennemførelse mindre afhængig af ansøgetal bl.a. ved integration af uddannelsen i sygeplejerskernes diplomuddannelser.

Ministeriet ser gerne dette arbejde fremmet, således at jordemødrene sikres bedre muligheder for videreuddannelse fra uddannelsesåret 1993-94.

Spm. nr. S 805

Til *trafikministeren* (5/5 92) af:

Jan Petersen (S):

»Hvilket svar har ministeren sendt på en forespørgsel i marts 1990 fra Difko, hvor ministeren blev bedt om at medvirke til, at Grenaa-Hundested blev omlagt til Ebeltoft-Hundested?«

Begrundelse

Ifølge dagspressen har DSB og Difko drøftet en omlægning af ruterne på Kattegat. DSB's medvirken i sådanne drøftelser er imidlertid et brud på Storebæltsforliget, hvorfor ministerens svar på det fra pressen kendte brev er interessant.

Svar (11/5 92):

Trafikministeren (Ikast):

Jeg kan oplyse, at Trafikministeriet har modtaget et brev af 22. marts 1990 fra Mols-Linien K/S, hvori selskabet redegjorde for igangværende overvejelser om de fremtidige forhold for Kattegatruterne Mols-Linien og Grenaa-Hundested Linien i forbindelse med færdiggørelsen af den faste forbindelse over Storebælt.

Det fremgik af brevet, at selskabet herunder har overvejet en sammenlægning af de to rederier eller samsejling mellem disse med en fælles udskibningshavn på Jyllandssiden, som i givet fald skulle være Ebeltoft Færgehavn.

Ministeriets tilladelse til etablering af Ebeltoft Færgehavn blev givet bl.a. på vilkår, at havnen kun benyttes til formål vedrørende færgefart mellem Ebeltoft og Odden.

På denne baggrund ønskede selskabet en tilkendegivelse af ministeriets holdning til spørgsmålet om en udvidet anvendelse af Ebeltoft Færgehavn, således at ruten fra Hundested ændres til at gå til denne havn.

Trafikministeriet svarede hertil i brev til selskabet af 2. maj 1990 følgende:

»I denne anledning skal man meddele, at vi har forstået, at selskabets overvejelser går i retning af opretholdelse af en så vidt besejling af Kattegat som muligt.

Ministeriet ser gerne, at disse bestræbelser fortsætter, og at overvejelserne også bygger på den mulighed, at der anvendes en fælles udskibningshavn på Jyllandssiden.

Inden der tages endelig stilling til sagen, forventer ministeriet at modtage underretning om resultatet af selskabets overvejelser.«

Jeg kan oplyse, at Trafikministeriet ikke har modtaget yderligere henvendelser fra Mols-Linien K/S om tilladelse til udvidet anvendelse af Ebeltoft Færgehavn til en rute fra Hundested.

Spm. nr. S 806

Til *finansministeren* (5/5 92) af:

Karen Jespersen (S):

»Finder ministeren det rimeligt, at flere af de husejere, der bliver eksproprieret for at give plads for Øresundsforbindelsens landanlæg, får en erstatning, der er mindre end den gæld, de har i huset, og hvad er ministerens kommentar til en løsning, der betyder, at det offentlige overtager ejernes overskydende gæld mod en offentlig prioritet af tilsvarende størrelse i den ny ejerbolig, som ejerne måtte erhverve sig?«

Begrundelse

I forbindelse med ekspropriationerne til Øresundsforbindelsens landanlæg er der flere husejere, der får en erstatning, der er mindre

[Karen Jespersen]

end den gæld, de har i huset. Det hænger bl.a. sammen med, at vurderingen generelt er faldet stærkt siden midten af 1980'erne. Og det betyder, at en del husejere står med en gæld på flere hundrede tusinde kroner, efter at erstatningen er udbetalt.

Svar (19/5 92):

Finansministeren (Henning Dyremose):

For så vidt angår det første led i spørgsmålet kan jeg i det hele henholde mig til det svar, som trafikministeren har givet den 7. maj 1992 på spørgsmål nr. S 794.

Jeg må understrege, at fastsættelse af erstatninger i tilfælde af ekspropriation efter lovgivningen er henlagt til særlige myndigheder, i dette tilfælde en ekspropriationskommission, hvis afgørelser kan indbringes for en taksationskommission. Dennes afgørelser kan atter indbringes for domstolene.

Erstatningsfastsættelsen for ekspropriationerne til Øresundsforbindelsens landanlæg må naturligvis ske efter samme regler, som når der foretages ekspropriation til andre anlæg.

For så vidt angår det andet led i spørgsmålet kan jeg sige, at jeg ikke kan gå ind for, at der netop for de ejere, der må afstå deres ejendom til Øresundsforbindelsens anlæg, træffes en særordning.

Spm. nr. S 807

Til **udenrigsministeren** (5/5 92) af:

Glønborg (KRF):

»Hvilke initiativer vil udenrigsministeren tage for at hindre en total udslettelse af armenierne i Nagorno-Karabakh?«

Begrundelse

Situationen i Nagorno-Karabakh har nu en sådan karakter, at en nedslagtning af det armenske folk må frygtes. I den situation kan Danmark ikke bare lade stå til. Danmark bør udnytte alle muligheder i bl.a. EF og CSCE for at hindre dette.

Svar (14/5 92):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Situationen i Nagorno-Karabakh er yderst alvorlig, og en fredelig løsning på konflikten

må findes så hurtigt som muligt. Der er derfor i CSCE-regi taget initiativ til snarest at afholde en fredskonference i Minsk, hvortil repræsentanter fra FN og Røde Kors' Internationale Komité vil blive indbudt som observatører. Modaliteterne for denne fredskonference er allerede fastlagt den 1. maj 1992 ved en beslutning i CSCE's embedsmandskomité, men endnu mangler der at blive fastsat et starttidspunkt. Parlamentsvalget i Aserbajdsjan den 7. juni 1992 kan få indflydelse på fastsættelsen af dette tidspunkt.

Den italienske formand for konferencen, Mario Rafaelli, er i disse dage (3.-11. maj) på besøg i Kaukasusområdet for at drøfte tilrettelæggelsen af konferencen, herunder starttidspunktet. Det væsentligste udestående spørgsmål er fortsat uenighed mellem Aserbajdsjan og Armenien om, hvorvidt befolkningen i Nagorno-Karabakh skal være repræsenteret på konferencen og i givet fald hvordan. En løsning kunne være at invitere repræsentanter fra både den armenske og den aserbajdsjanske befolkningsgruppe.

For at skabe gunstige betingelser for, at en fredelig løsning på konflikten i Nagorno-Karabakh vil blive opnået på konferencen, har CSCE's embedsmandskomité endvidere den 1. maj 1992 vedtaget en beslutning om at udsende en overvågningsmission til området. Missionen vil blive oprettet, så snart der er etableret en effektiv og varig våbenhvile i området. Oprettelsen vil ske på betingelse af de involverede parter accept og samarbejde og under forudsætning af, at der er opnået enighed om de nærmere modaliteter, herunder om missionens sikkerhed.

Der er således allerede inden for CSCE-regi taget initiativer til en fredelig løsning på konflikten i Nagorno-Karabakh. Der vil fortsat fra CSCE's side blive lagt pres på de involverede parter for at få etableret en effektiv og varig våbenhvile. Kommende initiativer må dog naturligt afvente, at formanden for fredskonferencen er tilbage fra Kaukasusområdet med rapport derfra.

Inden for EF har vi løbende fuldt udviklingen i Nagorno-Karabakh og i kontakter med parterne opfordret dem til at stoppe kampene, så en effektiv og varig våbenhvile kan etableres. Endvidere har EF ydet humanitær bistand til befolkningen, som har været kanaliseret gennem private hjælpeorganisationer.

[Udenrigsministeren]

Danmark følger aktivt sagen i såvel CSCE som EF og arbejder for, at man hurtigst muligt finder en fredelig løsning under hensyn til alle de involverede parters interesser.

Spm. nr. S 808

Til *arbejdsministeren* (4/5 92) af:

Ove Fich (S):

»Med hvilken begrundelse vil ministeren ikke tillade, at de AMU-centre, som uddanner chauffører, selv kan vælge at udføre den køretekniske uddannelse på det baneanlæg, hvor de finder at det foregår bedst og mest rentabelt?«

Svar (13/5 92):

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

I 1991 gav en fornyet debat om placeringen af især det sjællandske behov for køreteknik undervisning anledning til, at Arbejdsmarkedsstyrelsen igangsatte et arbejde, hvor det skulle vurderes, hvor den køretekniske undervisning kunne gennemføres på den for AMU-systemet billigst mulige måde, samtidig med at AMU-systemets kvalitetsniveau ved uddannelse af chauffører blev bevaret.

Undersøgelsen blev gennemført af konsulentfirmaet Schou Management Konsulenter A/S og resulterede i rapporten »Omkostninger ved forskellige placeringer af den køretekniske undervisning«, marts 1992.

Konklusionen af denne analyse, hvor der tages højde for de i dag kendte vare-, transport-, opholds- og forplejningsomkostninger, er, at det billigste for AMU-systemet er, at Ring Djursland benyttes af alle AMU-centre til deres køretekniske undervisning.

På baggrund af undersøgelsens resultater har Arbejdsmarkedsstyrelsen derfor besluttet, at uddannelse af chauffører inden for AMU fortsat skal gennemføres på Ring Djursland. Jeg er på det foreliggende grundlag enig med styrelsen i denne disposition.

Spm. nr. S 809

Til *arbejdsministeren* (4/5 92) af:

Ove Fich (S):

»Finder ministeren, at det er menneskeligt og økonomisk fornuftigt, at personer, der er

under uddannelse til chauffører på Sjælland, skal tvinges til at modtage undervisning på Ring Djursland frem for på anlæggene på Sjælland på trods af transport- og opholdsomkostninger samt tab af tid, der ellers ville kunne anvendes til forbedret undervisning?«

Svar (13/5 92):

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Jeg kan oplyse, at det ud fra en økonomisk betragtning er mest fornuftigt at anvende Ring Djursland også for personer på Sjælland, selv om der skal tillægges transport- og opholdsomkostninger, jf. min besvarelse af spørgsmål nr. S 808 af 12. maj 1992.

Det skal i øvrigt her fremhæves, at den køretekniske undervisning nu tilrettelægges over 1 dag mod før 2-3 dage.

Arbejdsmarkedsstyrelsen har oplyst, at hvis AMU-systemet skulle anvende de køretekniske anlæg på Sjælland, ville AMU-systemets meromkostninger være på mere end 1 mio. kr. Dette indebærer selvsagt, at færre personer vil kunne få denne uddannelse.

Arbejdsmarkedsstyrelsen har i øvrigt ikke kendskab til klager fra enkeltkursister om afholdelse af den køretekniske undervisning på Ring Djursland.

Jeg kan henholde mig til styrelsens oplysninger.

Spm. nr. S 810

Til *skatteministeren* (5/5 92) af:

Kim Behnke (FP):

»Hvad er begrundelsen for, at der på samme tid både ydes EF-tilskud til flødeisproduktion og opkræves dansk konsumisafgift?«

Begrundelse

EF har som et forsøg på at få nedbragt overskuddet af mælk indført tilskud på 1 kr. pr. liter flødeis, der produceres. Formålet er at få solgt noget mere flødeis.

Sideløbende hermed har vi i Danmark en særlig afgift på konsumis på ca. 3 kr. pr. liter!

Det forekommer aldeles ulogisk, at man først anvender skattesubsidier til at forøge flødeis salget og derefter lægger en statsafgift på samme flødeis.

Spørgsmålet er derfor, om ikke en af de nævnte ordninger skal afvikles.

Svar (14/5 92):

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

EF-tilskuddet har til formål at nedbringe EF's overskud af fløde ved at tilskynde isproducenterne til at anvende dette produkt i stedet for andre produkter ved fremstillingen af konsumis.

Isafgiften, der blev indført i 1947, pålægges konsumis, uanset om den fremstilles af vand eller fløde m.v. Afgiften har haft og har til formål at skaffe penge til statskassen.

Det er således to forskellige hensyn, der ligger bag henholdsvis EF-tilskuddet og isafgiftsloven, men dette hindrer ikke, at begge formål tilgodeses ved de nævnte ordninger.

For god ordens skyld kan jeg tilføje, at der f.eks. også eksisterer EF-ordninger for tobaksproducenter og vinproducenter.

Spm. nr. S 811

Til *justitsministeren (5/5 92)* af:

Tom Behnke (FP):

»Vil reglerne for familiesammenføring for henholdsvis flygtninge og indvandrere blive ændret som en konsekvens af EF-unionens eventuelle gennemførelse, og vil en flygtning efter opnåelse af eksempelvis tysk statsborgerskab kunne rejse til Danmark og her få familiesammenført sin familie på Danmarks regering?«

Begrundelse

Spørgsmålet skal ses som et led i at få oplyst konsekvenserne ved en eventuel gennemførelse af EF-unionen.

Svar (19/5 92):

Justitsministeren (Engell):

Første del af spørgsmålet kan besvares benægtende.

Unionstraktatens gennemførelse vil ikke indebære ændringer af de danske regler om familiesammenføring. En eventuel tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om familiesammenføring vil bero på en nærmere aftale mellem De Tolv baseret på enstemmighed som et led i det almindelige mellemstatslige samarbejde.

Spørgsmålets anden del henviser til en situation, der er reguleret af de allerede gældende EF-regler om personers fri bevægelighed, og har således ingen sammenhæng med gennemførelsen af Unionstraktaten.

En statsborger fra et andet EF-land kan f.eks. som arbejdstager tage bopæl i Danmark og vil i den situation være berettiget til at få sin nærmeste familie hertil uden hensyn til de pågældendes nationalitet.

Der henvises nærmere til Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 20 af 18. januar 1984, som ændret ved bekendtgørelse nr. 633 af 19. december 1985 og nr. 873 af 17. december 1991, om ophold i Danmark for personer, der er omfattet af De Europæiske Fællesskabers regler.

Spm. nr. S 812

Til *justitsministeren (5/5 92)* af:

Tom Behnke (FP):

»Hvor længe skal en EF-statsborger efter en eventuel gennemførelse af EF-unionen have opholdt sig i et andet land for at opnå stemmeret ved lokalvalg, og vil en sådan opsparet anciennitet bevares resten af livet?«

Begrundelse

Spørgsmålet skal ses som et led i at få oplyst konsekvenserne af en eventuel gennemførelse af EF-unionen.

Ovenstående spørgsmål vil i sin yderste konsekvens kunne betyde, at en person kan rejse rundt i alle EF-lande og stemme ved alle lokalvalg, hvilket må siges at være uhensigtsmæssigt.

Svar (13/5 92):

Justitsministeren (Engell):

Besvarelsen af dette spørgsmål henhører under Indenrigsministeriets sagsområde, og jeg har derfor videresendt spørgsmålet til indenrigsministeren.

Svar (26/5 92):

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Det fremgår af art. 8 B, stk. 1, i Unionstraktaten, at Rådet, der træffer afgørelse ved enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet, inden den

[Indenrigsministeren]

31. december 1994 skal vedtage nærmere bestemmelser med henblik på, at enhver unionsborger med bopæl i en medlemsstat kan udøve valgret og valgbarhed ved kommunale valg i denne medlemsstat på samme betingelser som medlemsstatens egne statsborgere.

Spørgsmålet kan derfor ikke besvares på nuværende tidspunkt.

Spm. nr. S 813

Til *justitsministeren* (5/5 92) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren med henvisning til, at udlændinge normalt skal have opholdt sig i Danmark i 7 år for at søge dansk statsborgerskab, oplyse, hvad kravene er i de andre EF-lande?«

Begrundelse

Spørgsmålet skal ses som et led i at få oplyst konsekvenserne ved en eventuel tilslutning til EF-unionen.

Svar (13/5 92):

Justitsministeren (Engell):

Besvarelsen af dette spørgsmål henhører under Indenrigsministeriets sagsområde, og jeg har derfor videresendt spørgsmålet til indenrigsministeren.

Svar (26/5 92):

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Indenrigsministeriets indfødsretskontor har anmodet de respektive EF-landes ambassader i København om oplysninger til brug ved besvarelsen af det stillede spørgsmål.

På baggrund af disse besvarelser kan jeg oplyse, at det normale opholdskrav med henblik på naturalisation er følgende:

Belgien	5 år
Forbundsrepublikken Tyskland	10 år
Frankrig	5 år
Grækenland	8 år
Irland	5 år
Italien	5 år
Luxembourg	10 år
Nederlandene	5 år
Portugal	3 år
Spanien	10 år
Storbritannien	5 år

Spm. nr. S 814

Til *justitsministeren* (5/5 92) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren oplyse, i hvilket omfang EF henholdsvis før og efter eventuel gennemførelse af Unionen kan diktere ændringer af dansk straffelov under betegnelsen harmonisering?«

Begrundelse

Spørgsmålet skal ses som et forsøg på at belyse konsekvenserne af en tilslutning til EF-unionen.

Svar (13/5 92):

Justitsministeren (Engell):

Der er i det eksisterende traktatgrundlag ikke hjemmel til at vedtage retsakter, som indebærer en harmonisering på det strafferetlige område. Unionstraktaten ændrer ikke herved.

Bestemmelserne om samarbejde om retlige og andre anliggender er i Unionstraktaten placeret i søjle 3 og har mellemstatslig og altså ikke fællesskabsretlig karakter.

I henhold til art. K.1 betragter medlemsstaterne en række områder, som er opregnet i bestemmelsens nr. 1-9, som områder, der frembyder spørgsmål af fælles interesse. Strafferetligt samarbejde indgår i denne række af områder som nr. 7.

Efter bestemmelsen i art. K.3, stk. 1, skal medlemsstaterne på de områder, som er nævnt i art. K.1, etablere et samarbejde mellem de kompetente tjenester i de enkelte medlemslandes administrationer med henblik på at underrette og konsultere hinanden i Rådet for at samordne medlemsstaternes optræden. Dette svarer i vidt omfang til samarbejdet i Nordisk Råd.

I henhold til art. K.3, stk. 2, kan Rådet endvidere

– fastlægge fælles holdninger samt i den form og efter den fremgangsmåde, der måtte være hensigtsmæssig, fremme alle former for samarbejde, som tjener til opfyldelse af Unionens målsætninger,

– vedtage fælles aktioner, såfremt Unionens målsætninger som følge af den påtænkte aktions omfang eller virkninger bedre kan opfyldes i fællesskab end af medlemslandene hver for sig, samt

[Justitsministeren]

– udarbejde konventioner, som skal ratificeres i overensstemmelse med medlemslandenes forfatningsmæssige bestemmelser.

Bestemmelserne om samarbejdet om retlige og indre anliggender i søjle 3 giver således ikke mulighed for, at Rådet kan vedtage almindelige EF-retsakter.

Efter bestemmelsen i art. K.9 kan Rådet dog med enstemmighed beslutte at overføre områder fra det mellemstatslige samarbejde i søjle 3 til det fællesskabsretlige samarbejde i søjle 1 med den dertil knyttede adgang til at vedtage bindende retsakter. Overførsel kan imidlertid alene ske for så vidt angår de områder, som er nævnt i art. K.1, nr. 1-6. Det strafferetlige samarbejde, som er nævnt i nr. 7, kan således ikke overføres til søjle 1.

Områderne narkotikabekæmpelse og bekæmpelse af svig på internationalt plan er omfattet af bestemmelserne i art. K.1, nr. 4 og 5, men alene i det omfang områderne ikke er dækket af nr. 7, 8 og 9 vedrørende henholdsvis det strafferetlige samarbejde, toldsamarbejdet og det politimæssige samarbejde. Heller ikke på disse områder vil der således kunne træffes beslutning om overførelse til søjle 1 for så vidt angår aspekter af disse områder, som vedrører fastsættelse af harmoniserede strafferegler.

Spm. nr. S 815

Til *socialministeren* (5/5 92) af:

Tom Behnke (FP):

»Hvor længe skal en EF-statsborger henholdsvis før og efter eventuel gennemførelse af EF-unionen have opholdt sig i Danmark for at kunne opnå socialhjælp?«

Begrundelse

Spørgsmålet skal ses som et led i at få belyst konsekvenserne af en eventuel tiltrædelse af EF-unionen.

Det, spørgeren frygter, er bl.a. følgende situation:

En asylansøger kommer til Frankrig. Denne får opholdstilladelse og rejser herefter til Danmark. Asylanten skal i den situation fortsat underholdes af Frankrig. Med spørgsmålet ønskes oplyst, hvad der sker, hvis denne bliver fransk statsborger, om det så er Danmark, som skal betale, da den pågældende opholder sig i Danmark, og hvis det er tilfældet, om Frankrig

med det samme vil sørge for at tildele asylanten statsborgerskab for at slippe for udgifterne.

Svar (12/5 92):

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Idet jeg forudsætter, at der med ordet socialhjælp tænkes på hjælp efter bistandsloven, kan jeg oplyse følgende:

Det fremgår af bistandslovens § 1, at det offentlige er forpligtet til efter reglerne i loven at yde bistand til enhver, der opholder sig her i landet, og som har brug for bistand.

Denne bestemmelse indebærer således, at alle, der faktisk befinder sig i Danmark, og som har behov for hjælp, har adgang til at søge om hjælp efter bistandsloven, hvad enten pågældende er dansk statsborger eller ej.

Hvis den pågældende er udenlandsk statsborger, gælder der visse begrænsninger. Det fremgår således af bestemmelserne i §§ 2 og 3, at retten til vedvarende hjælp til forsørgelse er betinget af dansk indfødsret. Der kan ved aftale med andre stater eller internationale organisationer gives personer, der ikke har dansk indfødsret, ret til vedvarende hjælp til forsørgelse under ophold her i landet.

Det fremgår endvidere af en bekendtgørelse af 15. december 1986, at kravet om dansk indfødsret i bistandslovens § 2 ophæves for personer, der i medfør af gældende EF-regler har ret til at opholde sig i Danmark.

Bliver der behov for vedvarende hjælp til forsørgelse af en person, der ikke har dansk indfødsret eller ret til hjælp efter § 3, afgør socialministeren efter § 4, om den pågældende skal hjemsendes. Hvis udlændingen bor her i landet med henblik på varigt ophold og vedkommende har boet her i mere end de sidste 2 år, kan der dog ikke træffes beslutning om hjemsendelse.

Retten til indrejse og ophold i en medlemsstat – f.eks. Danmark – tilkommer arbejdstagere i henhold til Rådets forordning nr. 1612/68, hvorefter arbejdstagere efter artikel 7, stk. 2, ligestilles med den pågældende medlemsstats arbejdstagere med hensyn til »sociale fordele«. Tilsvarende gælder for selvstændige erhvervsdrivende, der har opholdsret efter etableringsdirektiverne.

For erhvervsaktive er den fuldstændig frie bevægelighed dermed for længst gennemført.

[Socialministeren]

En gennemførelse af EF-unionen og det indre marked indebærer bl.a. en fjernelse af indre fysiske grænser. Dermed udgør det indre marked et område, hvor der er fri bevægelighed for personer uden hensyn til deres erhvervsmæssige status.

I tilknytning hertil, jf. Unionstraktatens art. 8 A, har Rådet vedtaget 3 direktiver om opholdsret for ikkeerhvervsaktive personer.

Ved disse direktiver er det en forudsætning, at indehaveren af opholdsretten ikke må blive til urimelig byrde for de offentlige finanser i værtslandet.

Et af direktiverne omfatter personer, som ikke har udført en personlig erhvervsaktivitet i en medlemsstat, og som ej heller er familiemedlem til en erhvervsaktiv.

Ifølge dette direktiv skal disse personer og deres familiemedlemmer have opholdstilladelse – f.eks. i Danmark – forudsat at de har tilstrækkelige midler til eget og familiens underhold. Med tilstrækkelige midler menes, at de skal være i besiddelse af beløb, der overstiger det niveau, der giver ret til socialhjælp i værtslandet, eller overstiger værtslandets mindste sociale pension.

En opholdstilladelse kan begrænses til 5 år, men således at en medlemsstat – f.eks. Danmark – kan forlange den fornyet efter 2 år.

En gennemførelse af EF-unionen medfører således ingen ændring af EF-statsborgeres ret til hjælp i henhold til bistandsloven, og asylanten, der som nævnt i begrundelsen for spørgsmålet bliver fransk statsborger, bliver da behandlet som EF-statsborger.

Spm. nr. S 816

Til *arbejdsministeren* (5/5 92) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren straks forlange, at Dansk folke-ferie udleverer sine regnskaber og straks giver adgang for en revisionskontrol af de tilhørende bilag for Arbejdsministeriet inden 8 dage, og, såfremt dette ikke sker, da tage initiativ til, at regnskaberne kræves udleveret via en fogedforretning?«

Begrundelse

Det er helt uantageligt, at en virksomhed, der har modtaget i hundredvis af millioner kroner i offentlige tilskud, og som i udstrakt

grad bygger sin eksistens på disse tilskud, nægter ministeriet og Rigsrevisionen adgang til sine regnskaber og bilag.

Alle midlerne i Arbejdsmarkedets Feriefond burde naturligvis tilfalde de lønmodtagere, der har optjent feriepengene, og ikke kanaliseres over i Dansk folke-ferie.

Det forhold, at midlerne i Arbejdsmarkedets Feriefond er blevet overført til Dansk folke-ferie, ændrer ikke ved, at der stadig er tale om offentlige midler, hvis anvendelse Rigsrevisionen har adgang til at kontrollere.

Det er svært at løsrive sig fra den tanke, at modviljen i Dansk folke-ferie mod at udlevere regnskaberne reelt dækker over et meget alvorligt misbrug af offentlige midler, hvorfor ministeren må gøre alt for at afdække forholdene.

Svar (12/5 92):

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Jeg finder, det er meget beklageligt, at Rigsrevisionen ikke kan få oplyst sagen om Dansk folke-feries regnskaber så godt, som revisionen ønsker.

Da det drejer sig om regnskaber og bilag fra perioden før 1987, har jeg formentlig ikke hjemmel til umiddelbart at få de ønskede regnskaber fra Dansk folke-ferie udleveret. Ifølge § 4 i rigsrevisorloven kan rigsrevisor kræve at få forelagt regnskaber fra institutioner, der modtager støtte fra staten m.v. Det forudsættes imidlertid for at kunne anvende § 4, at jeg enten har en udtrykkelig hjemmel hertil, eller at støtten er gjort betinget af indsigt i regnskabsforholdene, jf. statsrevisorernes beretning nr. 3/90 side 36.

Den 26. oktober 1987 blev Feriefondens vedtægter ændret, og i dag gøres støtte betinget af en indsigt i regnskaberne. Feriefonden havde ikke tidligere stillet denne betingelse i forbindelse med støtte. Med disse vedtægtsændringer kan Rigsrevisionen gennem mig få det materiale vedrørende forholdene efter 1987, som revisionen måtte ønske.

Det er muligt, at en ændring af f.eks. rigsrevisorloven kunne give adgang til de ønskede regnskabsoplysninger og bilag fra før 1987. Der vil i givet fald blive tale om en lovgivning, som vil have tilbagevirkende kraft, hvilket som bekendt ikke er uproblematisk. Jeg har derfor behov for en nøjere juridisk vurdering af disse forhold, inden jeg lægger mig fast på, hvilke initiativer der skal tages.

Spm. nr. S 817

Til statsministeren (5/5 92) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil statsministeren redegøre for omfanget af gebyrer under statsministerens ressort, herunder om gebyrstørrelserne svarer til de faktiske omkostninger?«

Begrundelse

Spørgsmålet skal ses som led i en fuldstændig klarlæggelse af gebyrsagens omfang.

Svar (19/5 92):

Statsministeren (Poul Schlüter):

Der opkræves ingen gebyrer under statsministerens ressort.

Spm. nr. S 818

Til udenrigsministeren (5/5 92) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil udenrigsministeren redegøre for omfanget af gebyrer under udenrigsministerens ressort, herunder om gebyrstørrelserne svarer til de faktiske omkostninger?«

Begrundelse

Spørgsmålet skal ses som led i en fuldstændig klarlæggelse af gebyrsagens omfang.

Svar (3/6 92):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

På Udenrigsministeriets område opkræves i henhold til Udenrigsministeriets bekendtgørelse, jf. lov om udenrigstjenesten af 1. juli 1983 og de årlige finanslove, om betaling for tjenestehandlinger i udenrigstjenesten to hovedformer for gebyrindtægter: gebyr for eksportfremmeydelser og gebyr for konsulære tjenesteydelser.

– *Eksportfremme, konto 06.11.21., alm. driftsindtægter*

– Provenu 1991: ..... 8.418.434 kr.

– *Gebyr for pas og visa, konto 06.11.05. (henregnes til statens indtægtsbudget)*

– Provenu 1991: ..... 10.968.037 kr.

Indtægternes omtrentlige fordeling er:

– Pas ..... 5.000.000 kr.

– Visa ..... 2.500.000 kr.

– Legaliseringer ..... 1.500.000 kr.

– Øvrige ..... 2.000.000 kr.

Spørgsmålet om, hvorvidt gebyrstørrelserne svarer til de faktiske omkostninger, behandles både i en beretning fra Rigsrevisionen om gebyrer og formålsbestemte afgifter og i et tværministerielt udvalg, som regeringen har nedsat under Finansministeriet. Baggrunden for udvalgets nedsættelse er bl.a. de vanskeligheder, som påpeges i Rigsrevisionens beretning af 11. maj d.å. med hensyn til kalkulationer af de modsvarende omkostninger. Udvalget forventes at afgive en samlet rapport medio oktober d.å.

Spm. nr. S 819

Til finansministeren (5/5 92) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren redegøre for omfanget af gebyrer under ministerens ressort, herunder om gebyrstørrelserne svarer til de faktiske omkostninger?«

Begrundelse

Spørgsmålet skal ses som led i en fuldstændig klarlæggelse af gebyrsagens omfang.

Svar (14/5 92):

Finansministeren (Henning Dyremose):

På Finansministeriets statslige område opkræves de i nedenstående oversigt angivne gebyrer.

Spørgsmålet om, hvorvidt gebyrstørrelserne svarer til de faktiske omkostninger, behandles i en beretning fra Rigsrevisionen om gebyrer og formålsbestemte afgifter. Spørgsmålet er yderligere besluttet undersøgt i et tværministerielt udvalg, som regeringen har nedsat under Finansministeriet. Baggrunden for udvalgets nedsættelse er bl.a. de vanskeligheder, som påpeges i Rigsrevisionens beretning af 11. maj 1992 med hensyn til kalkulationen af de modsvarende omkostninger, jf. især beretningens afsnit III.C.

Udvalget forventes at afgive en samlet rapport medio oktober d.å.

[Finansministeren]

Konto	Betegnelse	Provenu mio. kr.	
		1991(R)	1992(B)
§ 07.12.11.10.62.	Administrationsbidrag	3,9	4,0
§ 07.12.11.10.62.	Rykningsgebyr	0,4	0,5
§ 07.12.11.10.62.	Ekspeditionsgebyr	1,9	2,0
§ 07.12.11.10.62.	Portoudlæg	0,7	1,0
§ 37.11.03.10.57.	Postordresalg, statslige værdipapirer.....	0,3	0,5

Spm. nr. S 820 Til *skatteministeren* (5/5 92) af:**Tom Behnke (FP):**

»Vil ministeren redegøre for omfanget af gebyrer under ministerens ressort, herunder om gebyrstørrelserne svarer til de faktiske omkostninger?«

Begrundelse

Spørgsmålet skal ses som led i en fuldstændig klarlæggelse af gebyrsagens omfang.

Svar (14/5 92):

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

På Skatteministeriets statslige område opkræves de i vedhæftede oversigt angivne gebyrer.

Spørgsmålet om, hvorvidt gebyrstørrelserne svarer til de faktiske omkostninger, behandles i en beretning fra Rigsrevisionen om gebyrer og formålsbestemte afgifter. Spørgsmålet er yderligere besluttet undersøgt i et tværministerielt udvalg, som regeringen har nedsat under Finansministeriet. Baggrunden for udvalgets nedsættelse er bl.a. de vanskeligheder, som påpeges i Rigsrevisionens beretning af 11. maj 1992 med hensyn til kalkulationen af de modsvarende omkostninger, jf. især beretningens afsnit III.C.

Udvalget forventes at afgive samlet rapport medio oktober d.å.

Konto nr.	Betegnelse	Provenu mio. kr.	
		1991(R)	1992(B)
9.21.03.10.62.	Afgift ved anmodning om bindende forhåndsbesked om skattespørgsmål m.v.	0,8	0,8
9.21.03.10.62.	Ekspeditionsafgift, der opkræves ved for sen berigtigelse af godsregistrering	36,8	37,6
9.21.03.10.62.	Gebyr for erindringsskrivelser, der udsendes, når der ikke sker rettidig betaling af told, afgifter, A-skat	7,2	7,3
9.21.03.10.62.	Gebyr for foreløbig fastsættelse af momstilsvar. Gebyret opkræves i tilfælde, hvor der fastsættes et foreløbigt momstilsvar på grund af for sen eller manglende indsendelse af angivelse	13,5	13,8
9.21.01.10.21.	Betaling for godkendelse af TIR-køretøjer. Der foretages et konkret syn af køretøjet og udfærdiges en godkendelsesrapport vedrørende de tekniske krav i henhold til TIR-konventionen	0,8	0,8
9.21.01.10.21.	Betaling for banderoler. Ifølge lov om kontrol med omsætningen af spiritus og vin må spiritus og vin kun udleveres på flasker og beholdere, der på virksomhedens bekostning er forsynet med banderoler	10,9	11,1

[Skatteministeren]

9.21.01.10.21.	Gebyr for udførelse af toldforretninger uden for ekspeditionstiden	74,5	76,2
9.11.02.10.25.	Betaling ved klage til Landsskatteretten. Afgiften tilbagebetales til klageren, når Landsskatterettens afgørelse giver klageren helt eller delvist medhold i klagen	1,0	1,0
38.23.03.10.61.	Registreringspris for motorkøretøjer uden standardpris. Der betales for at få fastsat et nyt køretøjs afgiftspligtige værdi, såfremt der ikke foreligger en standardpris	0,2	0,2
38.21.01.10.	Gebyr ved for sen aflevering af momsangivelser .	54,3	55,5
	Gebyrer i alt	200,0	204,3

Anm.: De 4 førstnævnte gebyrer indgår under finanslovens § 9.21.03. Retsafgifter m.v. De 4 efterfølgende nævnte gebyrer indgår som indtægt på udgiftsbudgettet under finanslovens § 9, mens de 2 sidstnævnte gebyrer indgår på finanslovens § 38. Skatter og afgifter.

Spm. nr. S 821

Til *forsvarsministeren* (5/5 92) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren redegøre for omfanget af gebyrer under ministerens ressort, herunder om gebyrstørrelserne svarer til de faktiske omkostninger?«

Begrundelse

Spørgsmålet skal ses som led i en fuldstændig klarlæggelse af gebyrsagens omfang.

Svar (14/5 92):

Forsvarsministeren (Enggaard):

I forbindelse med Rigsrevisionens undersøgelse om opkrævning af gebyrer og formålsbestemte afgifter blev Forsvarsministeriet – som de øvrige ministerier – i en skrivelse af 31. maj 1991 af Rigsrevisionen bedt om at fremkomme med forskellige oplysninger vedrørende opkrævning af gebyrer m.v. Gebyrer var i Rigsrevisionens skrivelse beskrevet som betaling for en myndighedshandling, f.eks. meddelelse af tilladelse eller udførelse af kontrolforanstaltninger.

I den anledning indhentede ministeriet udtalelser fra de budgetansvarlige myndigheder under ministeriet, og det fremgik af de udtalelser, ministeriet modtog, at der ikke blev opkrævet gebyrer af den omhandlede art. Der var heller ikke opført sådanne beløb på de relevante indtægtskonti.

I forbindelse med Tom Behnkes spørgsmål har ministeriet foretaget en tilsvarende undersøgelse, og der ses på grundlag heraf fortsat ikke at blive opkrævet gebyrer, som disse er defineret i forbindelse med Rigsrevisionens undersøgelse, inden for Forsvarsministeriets område.

Spm. nr. S 822

Til *undervisnings- og forskningsministeren* (5/5 92) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren redegøre for omfanget af gebyrer under ministerens ressort, herunder om gebyrstørrelserne svarer til de faktiske omkostninger?«

Begrundelse

Spørgsmålet skal ses som led i en fuldstændig klarlæggelse af gebyrsagens omfang.

Svar (19/5 92):

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

På Undervisnings- og Forskningsministeriets statslige område opkræves de i vedhæftede oversigt angivne gebyrer. Der er anvendt samme afgrænsning af gebyr, som er anvendt ved besvarelse af Rigsrevisionens spørgeskema om hjemmel m.v. for afgifter og gebyrer (maj 1991), det vil sige, at der er set bort fra indtægter ved depositum, betalingsordninger (delta-

[Undervisnings- og forskningsministeren]

gerbetaling, betaling for undervisningsmidler) m.v.

Spørgsmålet om, hvorvidt gebyrstørrelserne svarer til de faktiske omkostninger, behandles i en beretning fra Rigsrevisionen om gebyrer og formålsbestemte afgifter. Spørgsmålet er yderligere besluttet undersøgt i et tværministerielt udvalg, som regeringen har nedsat under

Finansministeriet. Baggrunden for udvalgets nedsættelse er bl.a. de vanskeligheder, som påpeges i Rigsrevisionens beretning af 11. maj 1992 med hensyn til kalkulationen af de modsvarende omkostninger, jf. især beretningens afsnit III.C.

Udvalget forventes at afgive en samlet rapport medio oktober d.å.

Konto	Betegnelse*)	Provenu mio. kr.	
		1991(R)	1992(B)
20.11.01.	kt. 21	0,1	0,1
20.13.01.	kt. 62	0,4	7,0**)
20.44.01.	kt. 25	0,0	0,0
20.65.23.	kt. 25	0,2	0,3

*) Hvis flere gebyrer indgår på samme konto, angives provenuskøn for hvert enkelt gebyr.

***) Beløbene er på FFL93 og BO-årene skønnet til 7,0 mio. kr.

Spm. nr. S 823

Til *justitsministeren* (5/5 92) af:

Tom Behnké (FP):

»Vil ministeren redegøre for omfanget af gebyrer under ministerens ressort, herunder om gebyrstørrelserne svarer til de faktiske omkostninger?«

Begrundelse

Spørgsmålet skal ses som led i en fuldstændig klarlæggelse af gebyrsagens omfang.

Svar (20/5 92):

Justitsministeren (Engell):

På Justitsministeriets område opkræves de i vedhæftede oversigt angivne gebyrer. Det be-

mærkes, at provenuet fra indtægten vedrørende skilsmissebevillinger og navnebeviser er medtaget i Indenrigsministeriets besvarelse af spørgsmål nr. S 824.

Spørgsmålet om, hvorvidt gebyrstørrelserne svarer til de faktiske omkostninger, behandles i en beretning fra Rigsrevisionen om gebyrer og formålsbestemte afgifter. Spørgsmålet er yderligere besluttet undersøgt i et tværministerielt udvalg, som regeringen har nedsat under Finansministeriet. Baggrunden for udvalgets nedsættelse er bl.a. de vanskeligheder, som påpeges i Rigsrevisionens beretning af 11. maj 1992 med hensyn til kalkulationen af de modsvarende omkostninger, jf. især beretningens afsnit III.C.

Udvalget forventes at afgive en samlet rapport medio oktober d.å.

Konto	Betegnelse	Provenu	
		1991(R)	1992(B)
			Mio.
11.11.01.10.25.	Gebyrer vedr. Dyreforsøgstilsynet.	374.000,-	0,6
	Afgifter vedr. Statens våbenkontrol.	230.000,-	—
11.11.13.10.25.	Gebyrer vedr. fonde Registreringsafgift		
	Årsafgift	10.538.715,-	0
Kommunerne	Vielse af udlændinge		
11.11.51.20.21.	Salg af Lov- og Ministerialtidende	4.173.855,-	4,3
11.11.61.10.25.	Anmeldelse af private registre m.v.	32.000,-	0,1

[Justitsministeren]

11.22.03.10.62.	Retsafgifter	439.396.788,-	480,0
11.23.02.10.62.	Pasgebyr	119.405.950,-	128,0
11.23.02.10.61.	Nummerpladegebyr	267.651.175,-	250,0
	Løse prøveskilte	7.577.040,-	7,0
	Faste prøveskilte ¹⁾	0	0
	Ønskenummerplader	0	14,4
11.23.02.10.62	Køreprøver/kørekort	88.548.603,-	87,3
	Ombytning af kørekort	43.811.247,-	51,0
	Kørelærerprøver	181.840,-	0,2
	Internationalt kørecertifikat	68.250,-	0,05
	Rykkergebyr vedr. vægtafgiftsrestance .	8.281.200,-	9,0
	Våbentilladelse	17.460.370,-	15,0
	Gebyr vedr. vagtvirksomhed	1.176.980,-	1,2
11.23.02.10.62.	Handel med brugte genstande el. pantelånvirksomhed	21.636,-	0,02
	Lejlighedstilladelser	6.407.303,-	0
	Till. til lotteri	809.800,-	0
	Till. til cykel- og motorløb	580.000,-	0
	Transporttilladelse	4.215.700,-	0
	Parkeringsafgift	69.900.880,-	73,4
	Dansk Indfødsret	3.397.750,-	2,5
	Typegodkendelser, standardtypegodkendelser, typegodkendelse, godkendelseserklæring	1.784.800,-	1,5
	Ejerskiftegebyr	72.283.500,-	70,0
	Synsgebyr	161.734.504,-	152,0

¹⁾ Faste prøveskilte betales som vægtafgift.

Spm. nr. S 824

Til indenrigsministeren (5/5 92) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren redegøre for omfanget af gebyrer under ministerens ressort, herunder om gebyrstørrelserne svarer til de faktiske omkostninger?«

Begrundelse

Spørgsmålet skal ses som led i en fuldstændig klarlæggelse af gebyrsagens omfang.

Svar (13/5 92):

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

På Indenrigsministeriets statslige område opkræves de i vedhæftede oversigt angivne gebyrer. Det bemærkes, at de i skemaet anførte gebyrer for navnebeviser og skilsmissebevillin-

ger henhører med hensyn til regeludstedelsen under Justitsministeriet, mens det omvendte forhold gør sig gældende vedrørende gebyrer for ansøgning om dansk indfødsret, der efter aftale med Justitsministeriet omfattes af dette ministeriums besvarelse.

Spørgsmålet om, hvorvidt gebyrstørrelserne svarer til de faktiske omkostninger, behandles i en beretning fra Rigsrevisionen om gebyrer og formålsbestemte afgifter. Spørgsmålet er yderligere besluttet undersøgt i et tværministerielt udvalg, som regeringen har nedsat under Finansministeriet. Baggrunden for udvalgets nedsættelse er bl.a. de vanskeligheder, som påpeges i Rigsrevisionens beretning af 11. maj 1992 med hensyn til kalkulationen af de modsvarende omkostninger, jf. især beretningens afsnit III.C.

Udvalget forventes at afgive en samlet rapport medio oktober d.å.

[Indenrigsministeren]

Konto	Betegnelse	Provenu	
		1991(R)	1992(B)
		1.000 kr.	mio. kr.
13.12.05.10.	Gebyrer		
	Skilsmissebevillinger	6.383	6,1
	Navnebeviser	1.539	1,2
13.11.01.20.	Personregistrering		
	Gebyr for enkeltforespørgsler i CPR	206	0,3*)

*) Gebyret er under afvikling og skønnes nu at udgøre 30-40.000 kr. i 1992.

Spm. nr. S 825

Til *landbrugsministeren* (5/5 92) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren redegøre for omfanget af gebyrer under ministerens ressort, herunder om gebyrstørrelserne svarer til de faktiske omkostninger?«

Begrundelse

Spørgsmålet skal ses som led i en fuldstændig klarlæggelse af gebyrsagens omfang.

Svar (14/5 92):

Landbrugsministeren (Tørnæs):

På Landbrugsministeriets område opkræves de i vedhæftede oversigt angivne gebyrer. I oversigten er medtaget ordninger, som ligger på grænsen mellem gebyrer og almindelige betalingsordninger.

Spørgsmålet om, hvorvidt gebyrstørrelserne svarer til de faktiske omkostninger, behandles i en beretning fra Rigsrevisionen om gebyrer og formålsbestemte afgifter. Spørgsmålet er yderligere besluttet undersøgt i et tværministerielt udvalg, som regeringen har nedsat under Finansministeriet. Baggrunden for udvalgets nedsættelse er bl.a. de vanskeligheder, som påpeges i Rigsrevisionens beretning af 11. maj 1992 med hensyn til kalkulationen af de modsvarende omkostninger, jf. især beretningens afsnit III.C.

Udvalget forventes at afgive en samlet rapport medio oktober d.å.

Underkonto/ordning	Standard-konto	Provenu	
		1991(R) Kr.	1992(B) Kr.
1. § 24.11.01.10. Departementet			
1. Årsafgifter for fonde	25	254.829	200.000
2. § 24.21.01.10. Jordbrugsdirektoratet			
1. Tilsynsafgift for legatstiftelse	25	4.699	0
2. DLR-tilsyn	29	206.800	200.000
3. § 24.31.11.10. Plantedirektoratet			
1. Gebyr for gartneri- og planteskolektr. m.v.	25	10.920.378	11.900.000
2. Gebyr for ktr. med forstl. form. materiale . .	25	934.268	900.000
3. Gebyr for lab.tilsyn og aut. af kem. lab. . . .	25	230.400	260.000
4. Gebyr for foderstofkontrol	25	18.073.018	15.100.000
5. Gebyr for frøcertificering	25	3.524.072	3.500.000
6. Gebyr for ktr. med lægge- og konsumkartofler	25	4.738.825	5.425.000
7. Gebyr for gødningskontrol	25	2.103.627	1.300.000

[Landbrugsministeren]

8. Gebyr for frø og sædekornsanalyser m.v.	25	39.075.900	37.100.000
4. § 24.32.01.10. Veterinærdirektoratet			
1. Gebyr for bakteriolog. undersøg., slagtedyr	21	277.021	260.000
2. Artsbestemmelser på oksekødsvare	21	284.028	450.000
3. Kontrol med varestandarder	21	188.350	180.000
4. Kontrol af kødprodukter til WFP	21	431.683	400.000
5. Kontrol af kogetemp. af dåseskinker (USA)	21	307.687	300.000
6. Kontrol af proteinindh. i skinker (PFF)	21	501.736	550.000
7. Afg. for udtal. fra Det vet. Sundhedsråd	25	16.000	20.000
8. Gebyr for markedstilsyn	25	314.122	350.000
9. Certifikatudst. ved eksp. af levn.midler	25	472.770	465.000
10. Gebyr for registrering af hjortehold	25	15.020	22.000
11. Gebyr for bakteriolog. undersøg., levn.midl.	25	628.953	1.090.000
12. Gebyr for udsted. af eksp.certifikater	25	1.108.929	1.250.000
13. Gebyr for E-mærkningskontrol	25	80.100	210.000
14. Bidrag fra dambrugserhvervet	25	930.600	470.000
15. Afg. for sundh.eftersyn ved indførsel	25	521.175	500.000
16. Gebyr vedr. kasein og kaseinater	25	1.366.140	1.500.000
17. Afg. vedr. rengør.- og desinfektionsmidl.	25	198.954	210.000
18. Afgift af margarine	25	433.088	416.000
19. Afgift for æg	25	1.140.464	1.147.000
20. Afgift for ægprodukter	25	348.013	353.000
21. Afgift på »skrabeæg«	25	63.116	70.000
22. Afgift for autorisationer, »skrabeæg«	25	41.400	62.000
23. Afgift for smør	25	1.093.179	1.500.000
24. Afgift for ost	25	4.251.242	5.000.000
25. Afgift for mælkekonserves m.v.	25	395.463	610.000
26. Afgift for konsumis og ermol	25	208.128	280.000
5. § 24.32.21.10. Statens Veterinære Institut for Virusforskning			
1. Takster for diagnostiske undersøgelser	21	1.784.958	3.000.000
6. § 24.32.25.10. Statens Veterinære Serumlaboratorium			
1. Takster for diagnostiske undersøgelser	21	19.269.773	18.000.000
7. § 24.33.03.10. Statens Planteavlsvforsøg			
1. Afprøvningsgebyr for plantesorter	25	10.633.929	10.500.000
8. § 24.33.15.10. Statens Skadedyrlaboratorium			
1. Anerkendelse af middel uden afprøvning	25	27.600	26.000
I alt		127.400.437	125.076.000

Spm. nr. S 826 Til *boligministeren* (5/5 92) af:**Tom Behnke (FP):**

»Vil ministeren redegøre for omfanget af gebyrer under ministerens ressort, herunder om gebyrstørrelserne svarer til de faktiske omkostninger?«

Begrundelse

Spørgsmålet skal ses som led i en fuldstændig klarlæggelse af gebyrsagens omfang.

Svar (13/5 92):**Boligministeren** (Svend Erik Hovmand):

På Boligministeriets statslige område opkræves de i vedhæftede oversigt angivne gebyrer.

Spørgsmålet om, hvorvidt gebyrstørrelserne svarer til de faktiske omkostninger, behandles i en beretning fra Rigsrevisionen om gebyrer og formålsbestemte afgifter. Spørgsmålet er yderligere besluttet undersøgt i et tværministerielt udvalg, som regeringen har nedsat under Finansministeriet. Baggrunden for udvalgets nedsættelse er bl.a. de vanskeligheder, som påpeges i Rigsrevisionens beretning af 11. maj 1992 med hensyn til kalkulationen af de modsvarende omkostninger, jf. især beretningens afsnit III.C.

Udvalget forventes at afgive en samlet rapport medio oktober d.å.

Konto	Betegnelse	Provenu	
		1991(R) Kr.	1992(B) Mio. kr.
	<i>Bygge- og Boligstyrelsen</i>		
14.11.11.10.25.	Registreringsafgift for optagelse i arkitektregister	1.200	—
14.11.11.10.25.	Gebyr for kopier i forbindelse med aktindsigt	342	—
	<i>KDH&F</i>		
14.11.11.10.25.	Bidrag til dækning af statens administrationsudgifter ved behandling af støtteanliggender	37.436.676	50,2
14.11.19.10.25.	Reserve- og administrationsfondsbidrag i forbindelse med tilbagebetaling af statslån til boligformål	13.100.634	14,0
14.11.19.20.25.	Påkravsgebyr ved manglende betaling af terminsydelser på statslån til boligformål. Gebyr for gældsovertagelse ved ejerskifte ..	34.590	—
	<i>Elektricitetsrådet</i>		
14.42.01.10.25.	Gebyrer til dækning af Elektricitetsrådets øvrige omkostninger	13.001.436	13,6
14.42.01.10.62.	Gebyrer for autorisation af elinstallatører ..	2.721.384	1,6
	<i>Demko</i>		
14.42.15.10.25.	Prøvnings- og certificeringsafgifter	35.145.177	35,6
	Afgifter fra elværkerne i henhold til stærkstrømslovens § 2, stk. d	24.698.902	25,9
	I alt	59.844.079	61,5
	<i>DGP</i>		
14.42.21.10.25.	Autorisationsgebyrer	1.602.426	1,7
	Eksamensgebyrer	213.200	0,3
	Certificeringsgebyrer	2.385.781	3,8

[Bolligministeren]

Årsafgifter for gasbranchen	1.715.977	–
Årsafgifter for gasleverandører	4.995.224	5,7
Særligt rekvirerede ydelser	22.882	–
I alt	10.935.490	11,5*)

*) Opgørelsen bygger på aktivitetsoversigten, som fremgår af FL 1992.

Spm. nr. S 827

Til fiskeriministeren (5/5 92) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren redegøre for omfanget af gebyrer under ministerens ressort, herunder om gebyrstørrelserne svarer til de faktiske omkostninger?«

Begrundelse

Spørgsmålet skal ses som led i en fuldstændig klarlæggelse af gebyrsagens omfang.

Svar (13/5 92):

Fiskeriministeren (Kent Kirk):

Der vedlægges en oversigt over gebyrer under Fiskeriministeriet med oplysning om satser, indtægter m.v.

Gebyrerne omfatter fiskeredskabsmærker, autorisationsafgifter og fiskerilicens (fiskeple-

jebidrag). De samlede indtægter i 1991 udgjorde ca. 13 mio. kr.

Gebyret, ca. 10 kr., for fiskeredskabsmærker betales af erhvervs- og bierhvervsfiskere.

Autorisationsafgifterne opkræves hos virksomheder inden for fiskeindustrien med varierende satser.

Fiskerilicensen betales af fritidsfiskere med faste redskaber. Beløbet udgør 250 kr. årligt.

Spørgsmålet om, hvorvidt gebyrstørrelserne svarer til de faktiske omkostninger, behandles i en beretning fra Rigsrevisionen om gebyrer og formålsbestemte afgifter. Spørgsmålet er yderligere besluttet undersøgt i et tværministerielt udvalg, som regeringen har nedsat under Finansministeriet. Baggrunden for udvalgets nedsættelse er bl.a. de vanskeligheder, som påpeges i Rigsrevisionens beretning af 11. maj 1992 med hensyn til kalkulationen af de modsvarende omkostninger, jf. især beretningens afsnit III.C.

Udvalget forventes at afgive en samlet rapport medio oktober d.å.

Betegnelse	Sats 1992	Indtægt 1991 (Regnskab) Kr.	Indtægt 1992 (Skøn) Mio. kr.	Bemærkninger
§ 25.01.01. Departementet				
10. Almindelig virksomhed				
25. Kontrol og tilsynsafgifter (Fiskeredskabsmærker)	10 kr. pr. mærke	70.729	–	Dækker delvis omkostningerne.
20. Fiskeritilsynet				
25. Kontrol- og tilsynsafgifter (Autorisationsafgifter)	Variierende afgiftsbeløb for de enkelte varegrupper	6.942.800	9,3	Dækker ca. 50 pct. af omkostningerne
§ 25.11.07. Fiskeplejebidrag				
62. Obligatoriske bidrag	250 kr.	5.961.839	7,0	Modsvares af tilskud under

[Fiskeriministeren]

25.41.31.
Fiskepleje,
herunder
udsætninger**Spm. nr. S 828**Til *arbejdsministeren* (5/5 92) af:**Tom Behnke (FP):**

»Vil ministeren redegøre for omfanget af gebyrer under ministerens ressort, herunder om gebyrstørrelserne svarer til de faktiske omkostninger?«

Begrundelse

Spørgsmålet skal ses som led i en fuldstændig klarlæggelse af gebyrsagens omfang.

Svar (14/5):**Arbejdsministeren (Kirkegaard):**

Jeg kan oplyse, at der for Arbejdsministeriets vedkommende opkræves de i vedhæftede oversigt angivne gebyrer.

Alle relevante oplysninger om ovennævnte gebyrer indgår i grundlaget for Rigsrevisionens

nens beretning til statsrevisorerne om opkrævning af gebyrer og formålsbestemte afgifter.

I beretningsudkastet, som blev sendt til høring i alle ministerier den 21. april 1992, er der på Arbejdsministeriets område kun fremhævet særlige spørgsmål i forbindelse med gebyrer på Arbejdstilsynets område.

Direktøren for Arbejdstilsynet er anmodet om at udarbejde nye bekendtgørelser på Arbejdstilsynets område.

Gebyrerne vil blive fastsat således, at der herefter er fuld sikkerhed for en nøje sammenhæng mellem udgifter og gebyrer i overensstemmelse med Rigsrevisionens anvisning. Alle fremtidige reguleringer vil blive meddelt i bekendtgørelsesform.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at spørgsmålet om, hvorvidt gebyrstørrelserne generelt svarer til de faktiske omkostninger, er besluttet undersøgt i et tværministerielt udvalg, som regeringen har nedsat under Finansministeriet.

Konto	Betegnelse	Provenu	
		(hele hundrede kr.) 1991 (R)	(Mio. kr.) 1992 (B)
17.11.01.10.25	Departementet (fondsmidler)	57.012,00	0,1
17.21.01.10.25	Direktoratet for Arbejdstilsynet	29.745.619,00	67,3

Spm. nr. S 829 Til *industriministeren* (5/5 92) af:**Tom Behnke (FP):**

»Vil ministeren redegøre for omfanget af gebyrer under ministerens ressort, herunder om gebyrstørrelserne svarer til de faktiske omkostninger?«

Begrundelse

Spørgsmålet skal ses som led i en fuldstændig klarlæggelse af gebyrsagens omfang.

Svar (13/5 92):**Industriministeren (Anne Birgitte Lundholt):**

På Industriministeriets statslige område opkræves de i vedhæftede oversigt angivne gebyrer.

Spørgsmålet om, hvorvidt gebyrstørrelserne svarer til de faktiske omkostninger, behandles i en beretning fra Rigsrevisionen om gebyrer og formålsbestemte afgifter. Spørgsmålet er yderligere besluttet undersøgt i et tværministerielt udvalg, som regeringen har nedsat under Finansministeriet. Baggrunden for udvalgets nedsættelse er bl.a. de vanskeligheder, som påpeges i Rigsrevisionens beretning af 11. maj 1992 med hensyn til kalkulation af de modsvarende omkostninger, jf. især beretningens afsnit III.C.

Udvalget forventes at afgive en samlet rapport medio oktober d.å.

[Industriministeren]

Konto	Betegnelse	Provenu	
		Mio. kr.	
		1991 (R)	1992 (B)
26.21.23.10.62.	<i>Erhvervs- og Selskabsstyrelsen</i> (Se vedlagte specifikation).....	160,5	120,0*)
26.22.01.10.62.	<i>Forbrugerstyrelsen</i> Forbrugerklagenævnsager	0,1	0,1
	Betalingskortloven	2,4	1,2**)
26.31.01.10.21.	<i>Industri- og Handelsstyrelsen</i> Gebyrer vedr. autorisation af vejere og målere	0,006	0,006
26.31.01.20.25.	<i>Industri- og Handelsstyrelsen</i> Typegodkendelser	0,9	0,9
26.21.41.10.25.	<i>Patentdirektoratet</i> Patenter	81,9	73,7
	Varemærker	25,3	27,2
	Mønstre	3,2	3,1
	Chips	0,0	0,0
	Immaterielretsankenævn	0,4	0,4
26.41.01.10.21.	<i>Søfartsstyrelsen</i> Skibsmåling	1,5	1,5
	Typegodkendelser	1,0	1,0
	Yachtskippereksamen	0,3	0,3
	Udstedelse af søfartsbøger	0,6	0,6
	Rekvireret arbejde ved syn	4,2	4,4

*) Den budgetterede indtægt på 120 mio. kr. forventes i 1992 at blive 40 mio. kr. mindre som følge af de gennemførte gebyrned sættelser.

***) Den budgetterede indtægt reguleres på TB i overensstemmelse med den faktiske aktivitet på området i henhold til lovens bestemmelse om fuld brugerbetaling.

Liste over gebyrer for 1991 fordelt på indtægtskonti

Konto	Kontonavn	Total indtægt	Antal sager
31	Legalisering	268.200,00	1.405
50	Stiftelse af A/S	15.002.936,00	2.189
50	Stiftelse af ApS	13.676.286,00	6.334
51	Stiftelse af ERF	126.576,00	82
53	Ændringer i A/S	11.682.380,00	12.956
53	Ændringer i ApS	13.517.694,00	14.914
54	Kap. forhøjelse A/S	72.922.048,00	1.781
54	Kap. forhøjelse ApS	8.067.598,00	1.895
55	Kap. forh. + neds. A/S	3.163.661,00	415
55	Kap. forh. + neds. ApS	713.360,00	530
56	Omdan. til ERF	40.000,00	20
57	Årsafgifter vedr. ERF	3.220.894,00	943
91	Erhvervs- og Selskabsstyrelsen	2.174.254,00	680
64	Grundgebyr ERF E & S	442.800,00	984
67	Stiftelse af Forsikringsaktieselskab	1.612.100,00	13
68	Stiftelse af Generalagentur	101.700,00	1
69	Ændring i Finansvirksomhed	318.600,00	353
70	Kap. forh. Finansvirksomhed	6.569.189,00	26
71	Kap. for. + ned. Finansvirksomhed	900,00	1

[Industriministeren]

72	Stiftelse af Finansvirksomhed	6.900,000	5
73	Genoptagelse af A/S	297.300,00	63
73	Genoptagelse af ApS	1.791.913,00	381
74	Prospekter	15.500,00	31
75	Gensidig anerkendelse	990,00	6
280	Erhvervsankenævnsager	26.000,00	13
281	Registreret revisor	2.761.510,00	1.323
282	Translatør og tolk	378.000,00	235
283	Statsautoriseret revisor	966.000,00	163
284	Ejendomsmægler	506.600,00	371
285	Konkurrencenævnsager	101.056,00	37
	Opdeling ukendt (Fejlliste)	57.400,00	12

Spm. nr. S 830

Begrundelse

Til *sundhedsministeren* (5/5 92) af:

Spørgsmålet skal ses som led i en fuldstændig klarlæggelse af gebyrsagens omfang.

Tom Behnke (FP):

Svar (13/5 92):

»Vil ministeren redegøre for omfanget af gebyrer under ministerens ressort, herunder om gebyrstørrelserne svarer til de faktiske omkostninger?«

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Inden for Sundhedsministeriets statslige udgiftsområde findes følgende gebyrordninger:

	Årligt provenu mio. kr.
Registrerings- og årsafgifter for lægemidler og lægemiddelvirksomheder	ca. 37
Autorisationsgebyrer for sundhedspersonale	ca. 2,5
Kontrol- og tilsynsafgifter for røntgenanlæg	ca. 0,5
Gebyr for edb-udtræk og dødsattestkopier fra Sundhedsstyrelsen	ca. 0,1
Gebyr for eksportcertifikater for tilsætningsstoffer til levnedsmidler	ca. 0,3
Gebyr for anmeldelse af næringsstofpræparater	ca. 0,1
Gebyr for autorisation, godkendelse og kontrol m.m. af levnedsmiddelvirksomheder	ca. 0,2

Spørgsmålet om, hvorvidt gebyrstørrelserne svarer til de faktiske omkostninger, behandles i en beretning af 11. marts 1992 fra Rigsrevisionen om gebyrer og formålsbestemte afgifter. Spørgsmålet er yderligere besluttet undersøgt i et tværministerielt udvalg, som regeringen har nedsat under Finansministeriet. Baggrunden for udvalgets nedsættelse er bl.a. de vanskeligheder, som påpeges i Rigsrevisionens beretning med hensyn til kalkulationen af de modsvarende omkostninger, jf. især beretningens afsnit III.C.

Udvalget forventes at afgive en samlet rapport medio oktober d.å.

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren redegøre for omfanget af gebyrer under ministerens ressort, herunder om gebyrstørrelserne svarer til de faktiske omkostninger?«

Begrundelse

Spørgsmålet skal ses som led i en fuldstændig klarlæggelse af gebyrsagens omfang.

Svar (18/5 92):

Trafikministeren (Ikast):

På Trafikministeriets område opkræves de i vedhæftede oversigt angivne gebyrer. Det skal oplyses, at vi har anvendt samme definition som Rigsrevisionen af afgifter og gebyrer.

Spm. nr. S 831

Til *trafikministeren* (5/5 92) af:

[Trafikministeren]

Spørgsmålet om, hvorvidt gebyrstørrelserne svarer til de faktiske omkostninger, behandles i en beretning fra Rigsrevisionen om gebyrer og formålsbestemte afgifter. Spørgsmålet er yderligere besluttet undersøgt i et tværministerielt udvalg, som regeringen har nedsat under Finansministeriet. Baggrunden for udvalgets

nedsættelse er bl.a. de vanskeligheder, som påpeges i Rigsrevisionens beretning af 11. maj 1992 med hensyn til kalkulation af de modsvarende omkostninger, jf. især beretningens afsnit III.C.

Udvalget forventes at afgive en samlet rapport medio oktober d.å.

Trafikministeriet, Statens Luftfartsvæsen

Konto	Betegnelse	Provenu mio. kr.	
		1991 (R)	1992 (B)
28.31.01.25	Gebyr for tilsynsforretninger m.v.	27,2	25,5
28.31.01.21	Enrouteafgifter	257,8	283,0

Gebyr for tilsynsforretninger m.v. er gebyrer for godkendelse af luftfartøjsmateriel og værksteder, udstedelse og fornyelse af certifikater og beviser til luftfartøjsførere m.fl., godkendelse af flyvepladser, udstedelse og fornyelse af

driftstilladelser til luftfartsvirksomhed samt gebyr for kontrolflyvning af lufthavnsanlæg.

Enrouteafgifter omfatter udgifter til lufttrafiktjeneste, kommunikationstjeneste, luftfartsinformationstjeneste m.v. for flyvninger i dansk kontrolleret luftrum.

Trafikministeriet, Direktoratet for Vejtransport

Konto	Betegnelse	Provenu mio. kr.	
		1991 (R)	1992 (B)
28.11.61.10.25.20.10.	Gebyr, udland	11,8	9,0
28.11.61.10.25.20.20.	Gebyr, indland	5,0	5,0
28.11.61.10.25.20.30.	Gebyr, busser	1,0	0,8

Gebyrerne er betaling for udstedelse af tilladelser til indenlandsk og international godstransport og buskørsel.

Trafikministeriet, DSB

Konto	Betegnelse	Provenu mio. kr.	
		1991 (R)	1992 (B)
28.61.01.10.21.80.	Kodificering af veksellad og sættevogne	37.000	45.000

Spm. nr. S 832

Til *miljøministeren* (5/5 92) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren redegøre for omfanget af gebyrer under ministerens ressort, herunder om gebyrstørrelserne svarer til de faktiske omkostninger?«

Begrundelse

Spørgsmålet skal ses som led i en fuldstændig klarlæggelse af gebyrsagens omfang.

Svar (14/5 92):

Miljøministeren (Per Stig Møller):

På Miljøministeriets statslige område opkræves de i vedhæftede oversigt angivne gebyrer og formålsbestemte afgifter.

Spørgsmålet om, hvorvidt gebyrstørrelserne svarer til de faktiske omkostninger, behandles i en beretning fra Rigsrevisionen om gebyrer og formålsbestemte afgifter. Spørgsmålet er yderligere besluttet undersøgt i et tværministerielt udvalg, som regeringen har nedsat under Finansministeriet. Baggrunden for udvalgets nedsættelse er bl.a. de vanskeligheder, som påpeges i Rigsrevisionens beretning af 11. maj 1992 med hensyn til kalkulationen af de modsvarende omkostninger, jf. især beretningens afsnit III.C.

Udvalget forventes at afgive en samlet rapport medio oktober d.å.

Konto	Betegnelse	Provenu Mio. kr.	
		1991 (R)	1992 (B)
23.11.71.50.25.	Afgifter vedr. bekæmpelsesmidler; godkendelsesafgift	45.913.271	54.600.000*)
23.11.71.50.25.	Afgifter vedr. bekæmpelsesmidler, forhandlerafgift	321.800	400.000
23.11.71.60.62.	Jagttegnafgift	38.541.360	38.300.000
23.11.71.60.62. ^{o)}	For sen indbetaling af jagttegnafgift	62.500	62.500
23.11.71.60.62. ^{o)}	Manglende indberetning af vildtudbytte	620.050	620.000
23.11.71.60.62.	Udskrivning af erstatningsjagttegn	21.100	21.000
23.21.01.10.25.	Vandløbsager	12.500	50.000
23.21.01.10.25.	Tilsynsgebyr vedr. giftige kemiske stoffer og produkter	—	100.000
23.21.01.10.25.	Genteknologigebyr	490.000	490.000
23.21.01.10.25.	NiCdbatterier	—	5.700.000
23.51.01.10.25.	Jagtprøvegebyr	1.505.000	1.350.000
23.51.01.10.29.	For sen indbetaling af leje af ejendomme	20.300	20.000

*) Provenuskønnet forventes nedsat med 11 mio. kr. ved FTB 1992.

o) Provenuet af gebyrerne var ombyttet i den tidligere oversigt.

Spm. nr. S 833

Til *socialministeren* (5/5 92) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren redegøre for omfanget af gebyrer under ministerens ressort, herunder om gebyrstørrelserne svarer til de faktiske omkostninger?«

Begrundelse

Spørgsmålet skal ses som led i en fuldstændig klarlæggelse af gebyrsagens omfang.

Svar (18/5 92):

Socialministeren (Else Winther Andersen):

På Socialministeriets statslige område opkræves betaling benævnt gebyrer for Arbejdsskadestyrelsens vejledende udtalelser efter arbejdsskadeforsikringslovens § 62 og erstatningsansvarslovens § 10, se vedhæftede oversigt.

Efter arbejdsskadeforsikringslovens § 62, stk. 1, kan arbejdsskadestyrelsen efter anmodning afgive udtalelser om spørgsmål vedrørende personskade, der ikke er omfattet af loven.

[Socialministeren]

Udtalelser afgives i praksis kun, når en sags parter er enige om at indhente styrelsens udtalelse, medmindre forespørgeren er en domstol eller en statslig myndighed. Udtalelserne vedrører hovedsagelig styrelsens vurdering af en skades følger i form af graden af varigt men og erhvervsevnetab samt spørgsmål om årsagsammenhæng.

Efter erstatningsansvarslovens § 10 kan såvel skadelidte som skadevolder indhente en udtalelse fra Arbejdsskadestyrelsen om spørgsmålet om fastsættelse af mengraden og erhvervsevnetabsprocenten. Det må på baggrund af erstatningsansvarslovens forarbejder antages, at bestemmelsens § 10 har den selvstændige betydning, at den giver enhver af parterne ret til at indhente udtalelse, uden at parterne er enige herom.

I forbindelse med Rigsrevisionens undersøgelse har Socialministeriet om disse gebyrer meddelt, at det er Socialministeriets opfattelse, at gebyrer for Arbejdsskadestyrelsens vejledende udtalelser efter arbejdsskadeforsikrings-

loven og erstatningsansvarsloven ikke er gebyrer i den forstand, som dette begreb er defineret i Rigsrevisionens brev af 31. maj 1991. Det fremgår heraf, at der ved gebyrer tænkes på betaling for en myndighedshandling, f.eks. meddelelse af tilladelser eller udførelse af kontrolforanstaltninger. De vejledende udtalelser efter arbejdsskadeforsikringsloven og erstatningsansvarsloven er hverken *obligatoriske eller bindende* for parterne. I tilfælde af uenighed henhører den endelige afgørelse under domstolene.

Socialministeriet betragter under henvisning hertil de vejledende udtalelser som tjenesteydelser, og der er derfor ikke tale om gebyrer, som Rigsrevisionen definerer dette begreb, selv om betalingen i arbejdsskadeforsikringsloven benævnes som gebyr.

Da Socialministeriet ikke senere er blevet bedt om en nærmere udredning af Rigsrevisionen, må man gå ud fra, at Rigsrevisionen er enig i Socialministeriets opfattelse.

Konto	Betegnelse	Provenu	
		1991 (R)	1992 (B)
15.11.51.10.21.	Salg af varer og tjenesteydelser	7,6	7,8

Spm. nr. S 834

Til kulturministeren (5/5 92) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren redegøre for omfanget af gebyrer under ministerens ressort, herunder om gebyrstørrelserne svarer til de faktiske omkostninger?«

Begrundelse

Spørgsmålet skal ses som led i en fuldstændig klarlæggelse af gebyrsagens omfang.

Svar (18/5 92):

Kulturministeren (Grethe Rostbøll):

På Kulturministeriets statslige område opkræves de i vedhæftede oversigt angivne geby-

rer. I oversigten er ikke medregnet betalingsordninger for varer eller ydelser, som også kan anskaffes gennem anden leverandør end staten, for eksempel filmforevisninger på Det Danske Filmmuseum.

Spørgsmålet om, hvorvidt gebyrstørrelserne svarer til de faktiske omkostninger, behandles i en beretning fra Rigsrevisionen om gebyrer og formålsbestemte afgifter. Spørgsmålet er yderligere besluttet undersøgt i et tværministerielt udvalg, som regeringen har nedsat under Finansministeriet. Baggrunden for udvalgets nedsættelse er bl.a. de vanskeligheder, som påpeges i Rigsrevisionens beretning af 11. maj 1992 med hensyn til kalkulationen af de modsvarende omkostninger, jf. især beretningens afsnit III.C.

Udvalget forventes at afgive en samlet rapport medio oktober dette år.

Formål med gebyret

Hovedkonto-	Provenu
nummer	1991
	Mio. kr.

[Kulturministeren]

Gebyr ved filmcensur	21.24.31	0,1
Gebyr ved optagelsesprøve (billedkunstskolerne)	21.41.03	0,0*
Gebyr ved privatisteksamen (musikkonservatorierne)	21.41.21-26	0,0
Depositum ved optagelsesprøver aflagt af udenlandske ansøgere (musikkonservatorierne)	21.41.21-26	0,0**
Gebyr ved for sen aflevering og/eller beskadigelse/bortkomst af lånt materiale (forskningsbiblioteker og uddannelsesbiblioteker)	21.41	0,6

*) Ordningen træder først i kraft i 1992, hvor provenuet forventes at blive 0,1 mio. kr.

***) Depositummet tilbagebetales efter endt prøveafleggelse og antager først karakter af gebyr, hvis prøven ikke aflægges og depositummet inddrages. Dette har hidtil kun været tilfældet én gang.

Spm. nr. S 835

Til *kirkeministeren* (5/5 92) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren redegøre for omfanget af gebyrer under ministerens ressort, herunder om gebyrstørrelserne svarer til de faktiske omkostninger?«

Begrundelse

Spørgsmålet skal ses som led i en fuldstændig klarlæggelse af gebyrsagens omfang.

Svar (13/5 92):

Kirkeministeren (Torben Rechendorff):

Jeg kan oplyse, at der ikke under min ressort opkræves gebyrer.

Derimod kan det oplyses, at for deltagelse i undervisningen på folkekirkens uddannelsesinstitutioner opkræves betaling for ophold, forplejning og undervisningsmaterialer m.v.

Tillige opkræver kirker og kirkegårde betaling for særskilte kirkelige handlinger, kirkelige møder m.v. i henhold til en vedtægt godkendt af provstiudvalget samt for erhvervelse, fornyelse og vedligeholdelse af gravsteder i henhold til en af stiftsøvrigheden godkendt vedtægt.

Spm. nr. S 836

Til *industriministeren* (6/5 92) af:

Tom Behnke (FP):

»Agter ministeren at foranledige tilbagebetaling af gebyrer opkrævet ulovligt af Erhvervsankenævnet?«

Begrundelse

Ombudsmanden har i et brev af 9. december 1991 til Kirsten Jacobsen, MF, om en sag, hvor

der blev givet afslag på en anmodning om aktindsigt i Finanstilsynet, og hvor denne afgørelse blev anket til Erhvervsankenævnet og ankenævnet i den anledning afkrævede et gebyr på 2.000 kr., oplyst følgende:

»Sagen rejser et problem, som jeg tidligere har taget stilling til.

Til din orientering vedlægges kopi af s. 86-87 i min beretning for 1990.

Som det ses, gav jeg i denne sag udtryk for, at Konkurrenceankenævnet i en tilsvarende situation var uberettiget til at opkræve klagegebyr.

Denne opfattelse tiltrådte såvel Konkurrenceankenævnet som Industriministeriet.

Det er nærliggende at antage, at gebyrreglen i § 7, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 204 af 29. marts 1988 om Industriministeriets Erhvervsankenævn skal fortolkes på samme måde.

Den foreliggende sag kan formentlig løses ved, at du gør Erhvervsankenævnet opmærksom på min udtalelse fra 1990-beretningen.

Hvis ikke denne fremgangsmåde lykkes, er Thorkild Sevelsted velkommen til at indgive en formel klage til mig.«

Det må frygtes, at en hel del mennesker har betalt det pågældende gebyr i forventning om, at det var lovligt, hvilket det ikke var.

Disse mennesker har imidlertid givet ikke siden fået kendskab til ulovligheden, hvorfor ministeren bedes foranledige tilbagebetaling af de ulovligt opkrævede gebyrer.

Samtidig anmodes ministeren om at ændre bekendtgørelsen, således at den er tydelig for enhver og ulovligheder fremover kan undgås.

Svar (14/5 92):

Industriministeren (Anne Birgitte Lundholt):

Efter at have indhentet en udtalelse fra Industriministeriets Erhvervsankenævn kan jeg oplyse følgende om ankenævnets praksis vedrørende gebyrspørgsmålet:

[Industriministeren]

Ankenævnets pligt til at opkræve gebyr for en klage til nævnet fremgår af § 7, stk. 2, i Industriministeriets bekendtgørelse nr. 737 af 6. november 1991, jf. § 7 i lov om Industriministeriets Erhvervsankenævn.

Ankenævnet anser klager, der angår afgørelser truffet efter de særlige tavshedspligtsbestemmelser i realkreditloven, bank- og sparekasseloven, lov om Københavns Fondsbørs, lov om forsikringsvirksomhed m.fl., for omfattet af klageadgangen til ankenævnet efter de enkelte love, jf. lov om Industriministeriets Erhvervsankenævn § 1.

Siden december 1990 har ankenævnet administreret gebyrreglen således, at der for klager og afslag på begæring om aktindsigt efter forvaltningslovens kap. 4 ikke opkræves gebyr.

I den sag, der er nævnt i begrundelsen for spørgsmålet, vedrørende Thorkild Sevelsted udtalte ankenævnet følgende i svaret til Folkeetingets Ombudsmand:

»... Efter en fornyet gennemgang af sagen, og navnlig efter at klageren i skrivelse af 8. februar 1992 har præciseret sit formål med klagen, finder Erhvervsankenævnet, at klagen må forstås således, at klager kun ønsker, at ankenævnet skal tage stilling til, om han som part i sagen har krav på aktindsigt og krav på udsættelse af sagens afgørelse efter reglerne i forvaltningsloven. Da klageadgangen i det således foreliggende tilfælde må betragtes som beroende på forvaltningsloven, ikke på lov om forsikringsvirksomhed, skal der i overensstemmelse med skrivelsen fra Industriministeriets departement af 7. december 1990 ikke afkræves klageren gebyr.

Ankenævnet har derfor samtidig hermed medelt klageren, at gebyret snarest vil blive tilbagebetalt.

Det tilføjes, at der efter ankenævnets opfattelse skal betales gebyr, hvis klagen senere udvides, således at ankenævnet skal tage stilling til rækkevidden af Finanstilsynets tavshedspligt efter lov om forsikringsvirksomhed § 240, jf. herved nævnets skrivelse til ombudsmanden af 31. oktober 1991 (Deres j.nr. 1991-625-31)...«.

Ombudsmanden fandt herefter ikke at burde foretage videre vedrørende dette spørgsmål.

Det er ankenævnets opfattelse, at klager til nævnet, der vedrører den materielle lovgivning, som er omfattet af nævnets kompetence –

bank- og sparekasseloven, realkreditloven, børslovgivningen og forsikringslovgivningen m.fl. – er gebyrpligtige, medens klager, der vedrører afslag på aktindsigt efter forvaltningsloven kap. 4, er gebyrfri. I sidstnævnte type sager frafalder eller tilbagebetales gebyr, såfremt det skulle vise sig, at opkrævningen har været fejlagtig.

Jeg er indstillet på at foretage en ændring af bekendtgørelsen med henblik på en klargøring af dette gebyrspørgsmål.

Spm. nr. S 838

Til *kommunikationsministeren* (6/5 92) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvilke muligheder der er inden for lovens rammer for at ændre P & T til et aktieselskab?«

Svar (18/5 92):

Kommunikationsministeren (Torben Rechen-dorff):

Post- og telegrafvæsenet består i dag af Generaldirektoratet for P&T samt af følgende virksomheder: Telestyrelsen og postvæsenet. Styrelsesordningen for P&T er fastlagt i lov nr. 307 af 10. juni 1976 og i cirkulære nr. 92 af 10. juni 1991.

Postvæsenet skal i henhold til postloven udføre en række postale tjenesteydelser, og det er kun postvæsenet, der i P&T's organisation udfører egentlig driftsmæssig virksomhed. Efter min bedømmelse kan det derfor kun for postvæsenets vedkommende komme på tale at overveje en omdannelse til aktieselskab.

Da postvæsenet udgør en del af P&T, der er en statsvirksomhed, kan en omdannelse af virksomheden til aktieselskab efter aktieselskabsloven ikke ske inden for de nuværende lovgivningsmæssige rammer. En omdannelse af postvæsenet til aktieselskab forudsætter særskilt lovgivning.

Spm. nr. S 839

Til *kommunikationsministeren* (6/5 92) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Hvilke oplysninger kan ministeren give om P&T's fremtidige konkurrencesituation set i lyset af EF's bestræbelser for at skabe fri konkurrence i det indre marked?«

[Pia Kjærsgaard]

Begrundelse

Ministeren bedes i svaret præcisere, om der foreligger henvendelser fra EF med det formål for øje at skabe fri konkurrence på P&T's område; i bekræftende fald bedes det oplyst, i hvilket omfang der foreligger henvendelser fra EF.

Svar (18/5 92):

Kommunikationsministeren (Torben Rechen-dorff):

Post- og telegrafvæsenet består i dag af Generaldirektoratet for P&T samt af følgende virksomheder: Telestyrelsen og postvæsenet. Styrelsesordningen for P&T er fastlagt i lov nr. 307 af 10. juni 1976 og i cirkulære nr. 92 af 10. juni 1991.

Postvæsenet er i henhold til postloven pålagt at udføre en række postale tjenesteydelser. Det er kun postvæsenet, der i P&T's organisation udfører egentlig driftsmæssig virksomhed, og denne virksomhed udføres i stigende grad i konkurrence med private virksomheder. Jeg har derfor valgt at besvare spørgsmålet alene i relation til de fremtidige konkurrencevilkår for postvæsenet set i lyset af EF's bestræbelser for at skabe konkurrence i det indre marked.

EF's bestræbelser for at skabe konkurrence i det indre marked for postvæsenets vedkommende har indtil videre udmøntet sig i, at man fra Kommissionens side har rettet henvendelse til Danmark om kurerposttjenesten og om postbesørgelse af breve til udlandet. Denne henvendelse var en medvirkende årsag til, at kurerposttjenesten ved ændring af postloven i maj 1991 blev undtaget fra postvæsenets enerebestemmelser. Drøftelserne om vilkårene for postbesørgelse af breve til udlandet er endnu ikke ført til ende.

Kommissionen har derudover rettet henvendelse til Danmark samt de øvrige medlemsstater i forbindelse med udarbejdelsen af et debatoplæg i form af en såkaldt grønbog om de postale tjenester i EF. På den baggrund har P&T været i kontakt med Kommissionen bl.a. gennem deltagelse i diverse arbejdsgrupper.

EF-Kommissionen har den 13. maj 1992 udsendt en pressemeddelelse, hvori det meddeles, at man nu har udarbejdet oplægget, og at dette snarest vil blive udsendt til høring blandt berørte parter og organisationer. Det er hen-

sigten, at Kommissionen på grundlag af de indkomne høringssvar vil tage stilling til, hvilke initiativer det skønnes nødvendigt at tage med henblik på gennem øget konkurrence at skabe bedre og billigere postydelser i medlemsstaterne til gavn for borgere og virksomheder.

Kommissionen understreger samtidig, at det er hensigten, at de nationale postvæsener fremdeles skal kunne varetage deres landsdækkende forsyningspligt på vilkår, der giver mulighed for at yde en god postal service til borgere og til virksomheder.

Da der endnu ikke foreligger konkrete udspil (f.eks. i form af direktivforslag) fra EF-Kommissionens side ud over de ovenfor nævnte, er det ikke muligt at komme sagen nærmere på nuværende tidspunkt. Jeg kan dog tilføje, at det er min forventning, at der vil ske en yderligere skærpelse af konkurrencen om udførelse af postale tjenesteydelser såvel i Danmark som i de øvrige medlemsstater. Jeg ser ikke denne forøgede konkurrence som en trussel, men snarere som en udfordring også til det danske postvæsen. Det vil dog være nødvendigt at underkaste postvæsenets nuværende organisatoriske status en nærmere vurdering for at sikre, at postvæsenet vil kunne svare igen på den forøgede konkurrence på vilkår, der tåler sammenligning med de vilkår, der gælder for konkurrenterne.

Spm. nr. S 840

Til *økonomiministeren* (6/5 92) af:

Kim Behnke (FP):

»Vil ministeren oplyse, om EF-unionstraktaten giver mulighed for at bruge Den Økonomiske og Monetære Union til at fremme økonomisk vækst og beskæftigelsen?«

Svar (14/5 92):

Økonomiministeren (Fogh Rasmussen):

Traktaten lægger i sine målsætningsparagraffer også vægt på fremme af vækst og beskæftigelse.

I artikel 2 står således, at »Fællesskabet har til opgave . . . at fremme en harmonisk og afbalanceret udvikling af den økonomiske virksomhed i Fællesskabet som helhed, en bæredygtig og ikkeinflationær vækst, som respekterer miljøet, . . . , et højt beskæftigelsesniveau, . . .«.

[Økonomiministeren]

Senere i Traktaten, bl.a. artikel 102 A, der vedrører samordningen af medlemslandenes økonomiske politikker, henvises direkte til, at sigtet med medlemslandenes økonomiske politikker er at bidrage til realiseringen af målsætningerne i artikel 2.

Både dannelsen af Den Økonomiske og Monetære Union i sig selv og den løbende koordination af den økonomiske politik i henhold til artikel 103 vil således bidrage til at fremme vækst og beskæftigelse.

Spm. nr. S 841

Til *socialministeren* (7/5 92) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvilke konsekvenser lov om social bistands § 1 vil få, såfremt danskerne den 2. juni 1992 skulle gå ind for Unionen, herunder i hvilket omfang andre personer end danske statsborgere vil kunne påberåbe sig social bistand med henvisning til lov om social bistand?«

Begrundelse

Regeringen må allerede på nuværende tidspunkt have konkluderet, hvorledes forvaltning skal ske i relation til Unionen og de andre EF-landes statsborgere.

Svar (12/5 92):

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Lad mig straks slå fast, at det ikke vil påvirke anvendelsen af bistandslovens § 1, såfremt vi beslutter os for at gå ind i Unionen.

Lad mig kort begrunde dette.

Efter § 1 i lov om social bistand er det offentlige forpligtet til efter reglerne i loven at yde bistand til enhver, der opholder sig her i landet, og som af hensyn til sine egne eller sin families forhold har brug for hjælp.

Denne bestemmelse betyder, at enhver, der rent faktisk befinder sig her i landet, har adgang til at søge om hjælp i sin danske opholdskommune. En udlænding, der opholder sig i Danmark, er altså allerede i dag omfattet af bistandslovens regler og kan få hjælp, hvis lovens betingelser er opfyldt.

Hvis pågældende er udenlandsk statsborger, gælder der visse begrænsninger i ydelse af hjælp. Det fremgår således af bistandslovens §

2, at ydelse af vedvarende hjælp er betinget af dansk indfødsret.

Det fremgår også af en bekendtgørelse af 15. december 1986, at kravet om dansk indfødsret i bistandslovens § 2 ophæves for personer, der i medfør af gældende EF-regler har ret til at opholde sig i Danmark.

Det har andre medlemsstats arbejdstagere efter EF-forordning nr. 1612/68. De ligestilles efter artikel 7, stk. 2, med landets egne arbejdstagere med hensyn til »sociale fordele«. Tilsvarende gælder efter EF's opholdsdirektiver for selvstændige erhvervsdrivende.

Hvad angår ikkeerhvervsaktive, har Rådet allerede vedtaget 3 direktiver om opholdsret for dem og deres familiemedlemmer. Det er dog en forudsætning, at de har tilstrækkelige midler til eget og familiens underhold.

En eventuel dansk tilslutning til EF-unionen vil derfor – som jeg allerede har nævnt – ikke medføre ændringer i anvendelsen af bistandslovens § 1.

Spm. nr. S 842

Til *sundhedsministeren* (7/5 92) af:

Inger Stilling Pedersen (KRF):

»Vil ministeren inddrage de praktiserende lægers fri ret til ordination af metadon for at sikre, at metadonbehandling kun iværksættes, når der er lagt en samlet behandlingsplan, som også indeholder kontrol med sidemisbrug?«

Begrundelse

Den ambulante behandling af stofmisbrugere i Danmark er steget kraftigt i perioden 1985-91. Bl.a. er antallet af længerevarende metadonordinationer i perioden steget fra 897 til 2.142. I 1989 skønnede Alkohol- og Narkotikarådet, at 1.200 metadonordinationer blev iværksat af praktiserende læger uden samarbejde med det sociale behandlingssystem. Det svarer til 65 pct. af samtlige metadonordinationer til stofmisbrugere, jf. oplysninger i rapporten »Stofmisbrugerbehandling i Danmark« af Niels Bach.

Denne udvikling er yderst betænkelig, idet den medfører alvorlig risiko for, at stofmisbrugere blot fastholdes i et legalt metadonmisbrug. Det må sikres, at metadon kun gives i forbindelse med supplerende behandlingsforanstaltninger og under kontrol af sidemisbrug.

Svar (14/5 92):

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Reglerne for ordination af metadon fremgår af Sundhedsstyrelsens cirkulære nr. 97 af 15. juni 1980 om lægers ordination af afhængighedsskabende (euforiserende) lægemidler.

Jeg finder ikke, at der er noget grundlag for at inddrage de praktiserende lægers ret til ordination af metadon, men de praktiserende læger bør – som det også fremgår af Sundhedsstyrelsens cirkulære – altid, inden de iværksætter en behandling, overveje andre relevante behandlingsmuligheder, herunder behandlingsinstitutioner og psykiatriske afdelinger, hvor en lægelig, psykologisk og socialpædagogisk indsats om fornødent vil kunne ydes samlet.

Ifølge Sundhedsstyrelsens cirkulære bør lægen, inden en længerevarende metadonordination iværksættes, kontakte embedslægen, der dels vil kunne oplyse, om stofmisbrugeren får medicin fra andre læger, dels vil kunne rådgive lægen. Lægen bør ifølge Sundhedsstyrelsens cirkulære drage omsorg for, at patienten er tilmeldt lægen som gruppe 1-sikret.

Lægen er, når der iværksættes en længerevarende metadonbehandling af en stofmisbruger, ansvarlig for, at behandlingen sker forsvarligt, og bør herunder så vidt muligt drage omsorg for, at der sker en stabilisering af patientens forhold.

Lægen bør som hovedregel, når behandlingen starter, sikre, at udleveringen af metadon sker under kontrol af indtagelsen. Når metadonbehandlingen er stabiliseret, kan den enkelte læge individuelt vurdere, hvorledes den pågældende stofmisbruger bedst vil kunne fungere i sin hverdag i den fortsatte metadonbehandling. Der vil i den forbindelse være mulighed for, at den pågældende stofmisbruger bliver stillet friere i forbindelse med metadonudleveringen, hvis den pågældende læge vurderer, at der ikke er behov for daglig kontrol af indtagelsen.

Det vil aldrig være muligt helt at undgå, at der sker videresalg af metadon fra en stofmisbruger til andre personer. Hvis embedslægerne bliver bekendt hermed, indskærper de på Sundhedsstyrelsens vegne over for den ordinerende læge, at denne skal tage ansvaret for, at dette ikke sker.

Jeg kan oplyse, at Sundhedsstyrelsen den 30. april 1992 havde et møde med alle landets

embedslægeinstitutioner, hvor man bl.a. drøftede denne problematik.

I løbet af efteråret vil det ved indførelsen af edb blive muligt for embedslægeinstitutionerne i hver deres område at få et betydelig bedre overblik over metadonordinationerne. Samtidig vil Sundhedsstyrelsen revidere cirkulæret om lægers ordination af afhængighedsskabende (euforiserende) lægemidler og de dertil knyttede metadon anmeldelser med henblik på en stramning af lægernes ordinationer på dette område.

Spm. nr. S 843

Til *sundhedsministeren (7/5 92)* af:

Inger Stilling Pedersen (KRF):

»Vil ministeren sikre, at udlevering af metadon altid sker under kontrol af indtagelse?«

Begrundelse

Hvis udleveringen af metadon til stofmisbrugere ikke sker under kontrol af indtagelse, er der stor risiko for, at stofmisbrugeren sælger metadonen og skaffer sig illegal narkotika for pengene.

Svar (14/5 92):

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Jeg henviser til min besvarelse af spm. nr. S 842.

Spm. nr. S 844

Til *undervisnings- og forskningsministeren (7/5 92)* af:

Pernille Forchhammer (S):

»Er en person, som ved et semesters afslutning ønsker at skifte studium og derfor søger om optagelse på et nyt studium til efteråret, fortsat at betragte som studerende i de mellem-liggende sommermåneder, og er vedkommande i så fald berettiget til SU i den samme periode?«

Svar (19/5 92):

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Uddannelsessøgende kan kun få uddannelsesstøtte, hvis de opfylder støttebetingelserne,

[Undervisnings- og forskningsministeren]

herunder bl.a. gennemgår en uddannelse og er studieaktive.

En uddannelsessøgende, der afbryder en uddannelse, opfylder ikke støttebetingelserne fra det tidspunkt, hvor uddannelsen afbrydes, og har derfor ikke ret til uddannelsesstøtte fra det tidspunkt. Dette er tilfældet, uanset om uddannelsen f.eks. afbrydes midt i et uddannelsesår eller før en sommerferie. Den uddannelsessøgende kan først få uddannelsesstøtte igen, når den pågældende begynder på den nye uddannelse og opfylder samtlige støttebetingelser.

Spm. nr. S 845

Til *socialministeren* (7/5 92) af:

Pernille Forchhammer (S):

»Er en person, som har søgt optagelse på et studium til efteråret, som endnu ikke har fået svar på ansøgningen, og som ikke er i beskæftigelse, berettiget til bistandshjælp i de mellemliggende måneder?«

Svar (12/5 92):

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Efter bistandslovens § 40, stk. 3, kan der som hovedregel ikke ydes kontanthjælp efter bistandslovens § 37 til personer, der er under uddannelse. Undtagelser fra denne hovedregel er fastsat i Socialministeriets bekendtgørelse af 7. august 1990 om uddannelsessøgendes ret til kontanthjælp efter bistandsloven i særlige tilfælde.

Om en person, der søger optagelse på et studium til efteråret, kan få kontanthjælp efter bistandsloven i de mellemliggende måneder, afhænger af, om det studium, der planlægges påbegyndt, er led i et igangværende uddannelsesforløb.

Et igangværende uddannelsesforløb betragtes ikke som afbrudt, når uddannelsesinstitutionerne holder lukket i sommerferieperioden. Dette gælder uafhængigt af, om den uddannelsessøgende efter sommerferien fortsætter med samme studium eller skifter til et andet, og uafhængigt af, om den uddannelsessøgende har fået svar på en ansøgning om optagelse på et nyt studium. Uddannelsesforløbet kan kun betragtes som afbrudt, hvis det konstateres, at den uddannelsessøgende ikke kan blive optaget på den nye uddannelsesinstitution, vedkommende har søgt ind på.

Hvis en person, der ikke er under uddannelse før sommerferien, søger optagelse på et studium efter sommerferien, kan der, såfremt betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt, ydes kontanthjælp efter bistandslovens § 37, indtil studiet påbegyndes.

Der kan henvises til en række afgørelser af 17/5 1990 fra Den Sociale Ankestyrelse om kontanthjælp til uddannelsessøgende, offentliggjort som SM 0-33-90.

Spm. nr. S 846

Til *justitsministeren* (8/5 92) af:

Løvig Simonsen (S):

»Hvorledes vil ministeren fremme sagsbehandlingen af de politianmeldelser, som Storstrøms Amtskommune har indgivet mod Dansk Kabel Skrot ApS?«

Begrundelse

Der henvises til, at ministeren i forbindelse med behandlingen af miljøbeskyttelseslovforslag nr. L 74 gav tilsagn om at gennemføre en hurtigere, styrket og mere effektiv behandling af miljøstraffesager.

Svar (20/5 92):

Justitsministeren (Engell):

Til brug ved besvarelsen af spørgsmålet har Justitsministeriet indhentet en udtalelse fra politimesteren i Nykøbing F.

Politimesteren har blandt andet oplyst, at Nykøbing F. politi straks fra modtagelsen af de første anmeldelser fra Storstrøms Amtskommune mod genbrugsvirksomheden Dansk Kabel Skrot ApS har prioriteret sagen meget højt. Den politimæssige efterforskning af de enkelte forhold er ifølge politimesteren gennemført meget hurtigt, hvorefter der er indhentet en udtalelse fra Miljøstyrelsen. Politiet modtog Miljøstyrelsens udtalelse den 28. oktober 1991.

Efter gennemførelse af yderligere efterforskning affødt af styrelsens udtalelse er sagen overgivet til endelig juridisk behandling. Der har herefter den 20. februar 1992 været holdt et møde med amtets sagsbehandlere til afklaring af visse tvivlsspørgsmål. I den følgende tid – og senest den 20. april 1992 – modtog politiet i henhold til aftale indgået under mødet yderligere oplysninger fra amtet.

[Justitsministeren]

Politiet har endvidere modtaget kopi af en afgørelse, der den 14. april 1992 er truffet af Miljøankenævnet vedrørende den pågældende virksomhed. Politimesteren har endnu ikke afsluttet sine overvejelser om, hvorvidt denne afgørelse får betydning for tiltalespørgsmålet. Når disse overvejelser er tilendebragt og der har været afholdt et yderligere møde med amts medarbejdere, vil sagen blive forelagt for statsadvokaten.

Justitsministeriet kan i øvrigt tilføje, at i henhold til retsplejelovens ordning er det vedkommende regionale statsadvokat, der i første række fører tilsyn med politiets efterforskning og sagsbehandling, i det foreliggende tilfælde statsadvokaten for Fyn, Lolland, Falster og Bornholm. Eventuelle klager over politiets behandling af den pågældende konkrete sag, herunder klager over sagsbehandlingstiden, vil derfor kunne indgives til statsadvokaten.

Jeg kan endelig mere generelt om politiets og anklagemyndighedens behandling af sager vedrørende miljøkriminalitet oplyse, at på baggrund af forslag fra Retsplejerådet udarbejdede Justitsministeriet i løbet af 1990 i samarbejde med Miljøministeriet en 11-punktsplan vedrørende en hurtigere, styrket og mere effektiv behandling af miljøstraffesager.

Denne 11-punkts-plan dannede herefter grundlag for et samarbejde mellem Miljøministeriet, rigsadvokaten og Justitsministeriet om udarbejdelse af nye administrative regler på området.

Resultatet af dette samarbejde blev, at rigsadvokaten i juni 1991 udsendte nye retningslinjer, der danner rammen for denne forbedrede behandling af straffesager inden for miljøretsområdet.

Spm. nr. S 847

Til *undervisnings- og forskningsministeren* (8/5 92) af:

Køpke Christensen (FP):

»Kan ministeren bekræfte, at den norske stat betaler for de norske studerende på Aalborg Universitetscenter, samt at Undervisnings- og Forskningsministeriet på samme tidspunkt betaler for de samme studiepladser?«

Begrundelse

Det har i den sidste tid været fremme i debatten, at der på flere områder ikke har været betalingsordninger for norske studerende i Danmark. Dog er det blevet bemærket, at AUC modtager betaling for norske studerende, samtidig med at det over for spørgeren er oplyst, at AUC modtager betaling for de samme pladser fra Undervisnings- og Forskningsministeriet, altså en dobbelt betaling. Spørgeren finder dette ganske urimeligt og ønsker, at ministeren hurtigst muligt griber ind over for denne dobbeltbetaling, hvis denne situation bekræftes af ministeren.

Foreløbigt svar (26/5 92):

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Indtægter og udgifter til de norske studerende optages under indtægtsdækket virksomhed. Studieaktiviteten skal derfor ikke registreres under den ordinære virksomhed.

De norske studerende optages uden for den koordinerede tilmelding.

De norske studerende, som Norge betaler for, skal ikke udløse ressourcer fra Undervisningsministeriet.

Jeg har bedt Aalborg Universitetscenter samt øvrige videregående uddannelsesinstitutioner, der har optaget norske studerende, om en redegørelse for, om der er indberettet studieaktivitet til den ordinære virksomhed.

En foreløbig mundtlig redegørelse fra både Aalborg Universitetscenter og fra Handelshøjskolen i København viser, at der er sket dobbelt betaling.

Når svarene foreligger, vil jeg vende tilbage til sagen.

Spm. nr. S 848

Til *økonomiministeren* (11/5 92) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren redegøre for omfanget af gebyrer under ministerens ressort, herunder om gebyrstørrelserne svarer til de faktiske omkostninger?«

Begrundelse

Spørgsmålet skal ses som led i en fuldstændig klarlæggelse af gebyrsagens omfang.

Svar (14/5 92):

Økonomiministeren (Fogh Rasmussen):

Der opkræves ikke gebyrer under økonomi-
ministerens ressort.

Danmarks Statistik leverer efter reglerne om
indtægtsdækket virksomhed serviceydelser
(inklusive ydelser med hjemmel i erhvervsregi-
sterloven) mod takstmæssig betaling.

Spm. nr. S 849

Til *kommunikationsministeren* (11/5 92) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren redegøre for omfanget af ge-
byrer under ministerens ressort, herunder om
gebyrstørrelserne svarer til de faktiske omkost-
ninger?«

Begrundelse

Spørgsmålet skal ses som led i en fuldstæn-
dig klarlæggelse af gebyrsagens omfang.

Svar (20/5 92):

Kommunikationsministeren (Torben Rechen-
dorff):

På kommunikationsministerens statslige
område opkræves de i vedhæftede oversigt an-
givne gebyrer (ikke optrykt her). Det bemær-
kes, at besvarelsen ikke inkluderer postvæsen-
et. Årsagen hertil er, at uanset at enkelte ydel-
ser i postvæsenet bærer navn af gebyrer, er der
tale om noget andet, nemlig salg af ydelser på
forretningsmæssig basis.

Spørgsmålet om, hvorvidt gebyrstørrelserne
svarer til de faktiske omkostninger, behandles
i en beretning fra Rigsrevisionen om gebyrer
og formålsbestemte afgifter. Spørgsmålet er
yderligere besluttet undersøgt i et tværministe-
rielt udvalg, som regeringen har nedsat under
Finansministeriet. Baggrunden for udvalgets
nedsættelse er bl.a. de vanskeligheder, der på-
peges i Rigsrevisionens beretning af 11. maj
1992 med hensyn til kalkulationen af de mod-
svarende omkostninger, jf. især beretningens
afsnit III.C.

Udvalget forventes at afgive en samlet rap-
port medio oktober d.å.

Spm. nr. S 850

Til *energiministeren* (11/5 92) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren redegøre for omfanget af ge-
byrer under ministerens ressort, herunder om
gebyrstørrelserne svarer til de faktiske omkost-
ninger?«

Begrundelse

Spørgsmålet skal ses om led i en fuldstændig
klarlæggelse af gebyrsagens omfang.

Svar (18/5 92):

Energiministeren (Anne Birgitte Lundholt):

Inden for Energiministeriets ressort findes
følgende gebyrordninger:

Konto	Betegnelse	Provenu (mio. kr.)	
		1991 (R)	1992 (B)
29.21.01.10.21.	Gebyr for systemgodkendelse af vindmøller	1,1	1,0
29.31.01.10.25.	Forundersøgelsestilladelser	0,1	0,3
29.31.01.10.62.	Betaling for tilsyn med kulbrinteaktiviteter	10,1	10,0
29.31.01.10.62.	Betaling for tilsyn med elværker	3,3	3,5
29.31.01.10.25.	Betaling for systemgodkendelser af vandkraftanlæg, biogasanlæg m.v.	0,0	0,0
29.32.15.10.62.	Gebyrer i forbindelse med udbudsrunder	0,1	—
29.41.01.10.25.	Gebyrer i forbindelse med mineral- og kulbrintetilladelser	—	0,3
29.41.01.10.62.	Afgifter fra vandkraftkoncessionshavere	0,7	0,7

Spørgsmålet om, hvorvidt gebyrstørrelserne
svarer til de faktiske omkostninger, behandles

i Rigsrevisionens beretning om gebyrer og for-
målsbestemte afgifter. Spørgsmålet er yderlige-

[Energiministeren]

re besluttet undersøgt i et tværministerielt udvalg, som regeringen har nedsat under Finansministeriet. Baggrunden for udvalgets nedsættelse er bl.a. de vanskeligheder, som påpeges i Rigsrevisionens beretning af 11. maj 1992 med hensyn til kalkulationen af de modsvarende omkostninger, jf. især beretningens afsnit III.C.

Udvalget forventes at afgive en samlet rapport medio oktober d.å.

Spm. nr. S 851

Til *undervisnings- og forskningsministeren* (11/5 92) af:

Lone Møller (S):

»Vil ministeren begrunde, hvorfor Undervisnings- og Forskningsministeriet ønsker at ændre formuleringen af § 20 i bekendtgørelse nr. 203 af 24. marts 1992 om de erhvervsgymnasiale uddannelser, således at der for HTX (den tekniske erhvervsgymnasiale uddannelse) fortsat skal være 2 fremmede censorer til at rette de skriftlige eksamensopgaver, mens der for HHX (den merkantile erhvervsgymnasiale uddannelse) kun skal være 1 censor?«

Begrundelse

I forbindelse med såvel lov som bekendtgørelse om de erhvervsgymnasiale uddannelser blev der lagt megen vægt på, at der var direkte meritsammenlignelighed mellem det almene gymnasium og de erhvervsgymnasiale uddannelser. Det var baggrunden for, at man indførte de samme niveauer for fagene som i det almene gymnasium. Det var ligeledes baggrunden for, at man indførte 2 fremmede censorer på HHX. Baggrunden herfor har givetvis været, at al forskning på området peger på, at det afgørende for karaktergivningen og dermed niveauet ikke er antallet af censorer, men at elevens egen lærer ikke indgår i censorkorpset.

Det kan derfor undre, at man for den ene og kun den ene af de gymnasiale uddannelser ændrer holdning. Forundringen bliver ikke mindre af, at man i en fælles erhvervsgymnasial bekendtgørelse med ændringen påtænker at lave en differentiering mellem de erhvervsgymnasiale uddannelser.

Svar (20/5 92):

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Det har i mange år været en velfungerende praksis i HHX, at de skriftlige eksamensopgaver censureres af elevernes faglærere og én fremmed censor. Jeg har aldrig set forskningsundersøgelser eller andet materiale, som kunne tyde på, at eleverne i HHX af den grund skulle være værre eller bedre stillet end elever i andre gymnasiale uddannelser, hvor opgaverne rettes af to fremmede censorer.

I 1991 blev det bestemt, at opgaverne skulle rettes af to censorer. Formålet var at opnå en sidestilling med de andre gymnasiale uddannelser.

Da den nye arbejdstidsaftale for lærere ved erhvervsskolerne blev indgået, var en af forudsætningerne den gamle censorordning i HHX. Der er derfor »indbygget en akkord« i aftalen, som hviler på, at de skriftlige eksamensopgaver rettes af elevens faglærer og én censor. Ordningen med to fremmede censorer vil medføre en merudgift til censur på op imod 6 mio. kr. årligt, uden at der er sikkerhed for, at faglærernes arbejdskraft – som er betalt via aftalen – udnyttes optimalt.

Derfor er den gamle censorordning blevet genindført. På denne måde bliver skolerne fri for en unødvendig merudgift ved at skulle betale to gange for det samme arbejde.

Spm. nr. S 852

Til *industriministeren* (11/5 92) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Kan ministeren give tilsagn om, at Danmark vil arbejde for at sikre, at et kommende EF-direktiv om selskabers struktur fortsat giver mulighed for, at danske aktieselskabers vedtægter kan indeholde regler om stemmeretsbegrænsninger?«

Begrundelse

Det er i dansk selskabsret et hævdvundent princip, at ethvert selskab har frihed til at indrette stemmeretsregler, der indeholder stemmeretsbegrænsninger, herunder stemmeloft.

Så sent som i 1988 indføjedes i den ny § 52 f i bank- og sparekasseloven følgende bestemmelse: »Sparekasseaktieselskabets vedtægter skal indeholde bestemmelse om stemmeretsbegrænsning for aktionærer.«

[Kirsten Jacobsen]

Da Danmark indtrådte i EF, forelå der et udkast fra EF-Kommissionen til et direktiv om selskabers struktur. Dette strukturdirektiv bekræftede udtrykkeligt, at det enkelte selskab har frihed til i sine vedtægter at opstille et stemmeloft, der kan sikre uafhængighed af storaktionærer. Dette har i årevis uændret været EF-Kommissionens opfattelse, i god tråd med dansk retsopfattelse og bekræftet af EF-Kommissionen f.eks. ved udarbejdelse i 1983 af fornyet udkast til strukturdirektivet.

Så sent som i maj og december 1990 har EF-Kommissionen uventet ændret kurs og foreslår nu et totalt forbud mod stemmeloffer. Dette vækker med rette bekymring således som påpeget af bl.a. professor, dr. jur. Erik Werlauff, Juristen nr. 4, 1992.

Ministeren bedes bekræfte, at Danmark udtrykkeligt har protesteret mod Kommissionens kursændring, som er et urimeligt indgreb i selskabernes og aktionærernes frihed, og som kan få stærkt uønskede virkninger for både større og mindre virksomheder med en bredere aktionærkreds.

Det vil være helt urimeligt, hvis Danmark »sover i timen« og ikke benytter sin indflydelse, og ikke mindst bank- og sparekassesektoren har et naturligt krav på, at ministeren allerede nu melder klart ud.

Svar (27/5 92):

Industriministeren (Anne Birgitte Lundholt):

Som påpeget af bl.a. professor, dr. jur. Erik Werlauff har EF-Kommissionen i 1990 ændret kurs og foreslår nu et totalt forbud mod stemmeloffer, samtidig med at stemmeløse eller stemmelette aktier ifølge forslaget kun kan udgøre 50 pct. af selskabets kapital.

Jeg kan hertil oplyse, at det fortsat er min holdning, at der ikke bør pålægges selskaberne så væsentlige indskrænkninger i deres aftalefrihed som foreslået af Kommissionen. Dette har jeg klart givet udtryk for ved forskellige lejligheder som f.eks. i vedlagte artikel i Børsen den 16. august 1991. (Ikke optrykt her). Til belysning af problemstillingen har Folketingets Erhvervsudvalg den 7. februar 1991 modtaget et notat udarbejdet af Industriministeriets selskabsretspanel.

Jeg kan endvidere oplyse, at jeg har noteret mig, at selskabsretspanelet i sin betænkning om forenkling og fremtidstilpasning af sel-

skabslovene (nr. 1229), som blev afgivet i februar i år, er enig med mig i, at der ikke bør gribes ind over for allerede erhvervede rettigheder. Et flertal af panelets medlemmer er endvidere enige med mig i, at de nuværende danske regler om differentieret stemmewægt og stemmeloft bør bevares.

Fra dansk side har vi i EF fra forslaget fremkomst arbejdet for, at den danske ordning kan opretholdes i videst muligt omfang. Det er min agt at fortsætte disse bestræbelser.

Spm. nr. S 853

Til *indenrigsministeren* (12/5 92) af:

Poul Nødgaard (FP):

»Finder ministeren, at der i kommunalfuldmagten er noget til hinder for, at en kommune giver en almenkulturel selvejende institution underskudsgaranti, og hvis garantien udløser betaling, kan tilbagebetaling da foretages i de efterfølgende år?«

Begrundelse

I en nordjysk kommune er en selvejende kulturel institution blevet nægtet underskudsgaranti under henvisning til kommunalfuldmagten. Afvisningen af garantien, som er nødvendig over for institutionens bankforbindelse, sker for at presse institutionen til at benytte kommunens revision samt benytte kommunkassen som bankforbindelse, som dermed er alternativet til underskudsgarantien.

Det skal oplyses, at institutionen først pr. 1. januar 1992 er blevet selvejende, og at det i årene tidligere var kommunen selv, der drev institutionen. Underskud og overskud i de tidligere år er dog teknisk overført til modregning i institutionens regnskab i de efterfølgende år.

(Besvaret sammen med spm. nr. S 854).

Spm. nr. S 854

Til *indenrigsministeren* (12/5 92) af:

Poul Nødgaard (FP):

»Finder ministeren, at kommunerne må bruge kommunkassen som »bankforbindelse« til selvejende institutioner, og skal der i bekræftende fald træffes forholdsregler, som sikrer, at institutionerne betaler den reelle om-

[Poul Nødgaard]

kostning, herunder rente og administration, til kommunen?»

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spm. nr. S 853.

Svar (21/5 92):

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Det fremgår af begrundelsen for spørgsmålene, at der er tale om en konkret sag i en kommune. Da tilsynet med kommunerne varetages af de for hvert amt nedsatte tilsynsråd, er jeg afskåret fra at udtale mig i den konkrete sag.

Generelt om kommuners mulighed for på ulovbestemt grundlag at yde tilskud til selvejende institutioner kan jeg imidlertid oplyse følgende:

En kommune kan yde tilskud til selvejende institutioner, såfremt samtlige opgaver, som institutionen varetager, ville kunne varetages af kommunen selv. Hvis den selvejende institution både udfører kommunale opgaver og opgaver, som en kommune ikke selv ville kunne udføre, kan kommunen yde tilskud, såfremt det sikres, at dette udelukkende kommer den aktivitet, der begrunder det kommunale tilskud, til gode. Denne aktivitet skal stå åben for alle kommunens borgere, medmindre der foreligger saglige kriterier for, at aktiviteten kun står åben for bestemte grupper af borgere.

En kommune kan yde tilskud til en selvejende institution i form af en kontant ydelse, et lån, en kaution, anden garantistillelse eller lignende.

En kommune kan lovligt stille betingelser for at yde tilskud til en selvejende institution, såfremt kommunen derved varetager en saglig kommunal interesse.

Spm. nr. S 855

Til *kulturministeren* (12/5 92) af:

Poul Nødgaard (FP):

»Vil ministeren kommentere det åbne brev »Nej, fru minister« bragt i Handelsskolen nr. 2/92, hvor der i et indlæg tages afstand fra en række udtalelser fremsat af ministeren?«

Begrundelse

Af hensyn til de mange, der er berørt af de fremsatte udtalelser, findes det overordentlig vigtigt, at ministeren dokumenterer de fremsatte påstande eller eventuelt modererer disse.

Svar (19/5 92):

Kulturministeren (Grethe Rostbøll):

Indlægget i Handelsskolen tager sit udgangspunkt i et avisreferat, der er taget ud af en større sammenhæng. Hensigten med mine udtalelser var ikke at rejse kritik af handelsskolernes danskundervisning som sådan. Hensigten var derimod at påpege, at betydningen af de almene fag som dansk, historie og sprog ikke må glemmes i uddannelsesforløb, som i øvrigt er rettet mod bestemte sektorer eller brancher.

Spm. nr. S 856

Til *justitsministeren* (12/5 92) af:

Tom Behnke (FP):

»Hvornår og på hvilken måde vil ministeren gribe ind over for Københavns Politigårds fængsel og stoppe den meningsløse vold?«

Begrundelse

Rapporten om de voldelige overfald på to asylansøgere i Københavns Politigårds fængsel er knap udsendt, før der kommer endnu en sag, hvor fængselsbetjentene har overreageret stærkt og uacceptabelt.

At direktør Knut Lindau skulle afhøres til et færdselsuheld, hvor han var vidne, er for så vidt i orden, men det kan ikke være rigtigt, at lovlydige borgere udsættes for vold i de danske fængsler.

Hvis en borger gør sin pligt og hjælper med et vidneudsagn til færdselsuheld eller lignende og så bliver belønnet med vold og efterfølgende skader på sit legeme, vil det snart blive umuligt at opdrive vidner.

Ikke nok med, at man risikerer at blive udsat for vold eller trusler om vold fra den tiltalte, men det samme sker fra det offentlige side.

Der bør derfor afsættes politipersonale til at kontrollere Københavns Politigårds fængsel, og de ansvarlige burde tage deres afsked.

Svar (20/5 92):

Justitsministeren (Engell):

I september 1990 besluttede Justitsministeriet, at der skulle iværksættes en dommerundersøgelse af behandlingen af asylansøgere i Københavns fængsler. Kommissoriet blev i februar 1991 udvidet til at omfatte to sager vedrørende en tanzaniansk og en gambiansk statsborger. Dommeren har for nylig afgivet en redegørelse vedrørende disse to sager. Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, overvejer for tiden i samarbejde med Københavns Fængsler, hvilke foranstaltninger redegørelsen giver anledning til.

Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, afventer i øvrigt resultatet af den generelle del af dommerundersøgelsen.

Med hensyn til den konkrete sag, der er omtalt i begrundelsen for spørgsmålet, kan det oplyses, at der på baggrund af en klage fra den pågældende er iværksat en intern undersøgelse af hændelsesforløbet i Politigårdens fængsel den 24. marts 1992. Klageren har efterfølgende indgivet politianmeldelse til Politidirektøren i København mod fængselspersonalet for vold. Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, har derfor stillet behandlingen af klagen i bero, indtil politiet har undersøgt sagen.

For så vidt angår de mere generelle forhold i Københavns fængsler samt de forskellige foranstaltninger, der allerede er eller planlægges iværksat, henvises til besvarelsen af spørgsmål nr. 185 af 17. juli 1991 (alm. del – bilag 404) og spørgsmål nr. 238 af 19. marts 1992 (alm. del – bilag 439) fra Folketingets Restudvalg (ikke optrykt her).

Spm. nr. S 857

Til *industriministeren* (12/5 92) af:

Poul Andersen (S):

»Vil ministeren oplyse, hvor langt man er kommet i bestræbelserne for at sikre arbejdsmiljøet til søs, herunder hvilke organer man agter at oprette og sammensætningen af disse, samt om bestræbelserne omfatter såvel handelsflåden som fiskerflåden og DSB m.v.?«

Begrundelse

Baggrunden for spørgsmålet er Folketingets

påbud fra 1990 til ministeren om at løse problemerne med arbejdsmiljøet til søs.

Det ønskes oplyst, hvad status er for arbejdet, og på hvilken måde de faglige organisationer er taget med i arbejdet.

Svar (22/5 92):

Industriministeren (Anne Birgitte Lundholt):

Som jeg tidligere har givet udtryk for, lægger jeg stor vægt på, at en forstærket arbejdsmiljøindsats sker i et tæt samarbejde med erhvervets parter.

Det er derfor med tilfredshed, jeg kan konstatere, at der for handelsflådens vedkommende mellem erhvervets parter og Søfartsstyrelsen nu er opnået enighed om, at der skal oprettes et Søfartens Arbejdsmiljøråd.

Det er hensigten, at rådet skal bestå af indtil 10 medlemmer med en ligelig repræsentation for henholdsvis redere og søfarende.

Blandt rådets opgaver bliver bl.a. at fremme de ansattes sundhed og sikkerhed samt at forebygge arbejdsmiljøskader.

Under Arbejdsmiljørådet etableres en Søfartens Arbejdsmiljøtjeneste, hvis opgave bliver – efter retningslinjer fastsat af Arbejdsmiljørådet – at varetage rådgivning af reder, skibsledelse og sikkerhedsorganisation ved arbejdsmiljømæssige problemer for samtlige ansatte i last- og passagerskibe over 20 t, herunder også færger.

For fiskerflådens vedkommende er der mellem parterne principiel enighed om at etablere en ordning med samme hovedsigte. Detaljerne omkring ordningen forventes fastlagt ved forhandlinger mellem parterne og Søfartsstyrelsen i den nærmeste fremtid.

Da der er betydelige forskelle mellem arbejdsforholdene i fiskerflåden og i handelsflåden, vil det være nødvendigt at oprette to adskilte arbejdsmiljøorganer.

For at gennemføre de nu foreslåede ordninger, der skal være arbejdsgiverfinansierede, vil det være nødvendigt at oprette to adskilte arbejdsmiljøorganer.

For at gennemføre de nu foreslåede ordninger, der skal være arbejdsgiverfinansierede, vil det være nødvendigt at foretage en mindre ændring af lov om skibes sikkerhed m.v.

Jeg vil derfor ved næste folketingsårs begyndelse forelægge det nødvendige ændringsforslag med det sigte, at ordningen træder i kraft den 1. januar 1993.

[Industriministeren]

Jeg kan endvidere nævne, at en bekendtgørelse om unges arbejde til søs, der i store træk følger tilsvarende regler for landerhverv, er godkendt af erhvervets parter i Arbejdsmiljøudvalget og netop udfærdiget.

Yderligere kan jeg oplyse, at bekendtgørelse om sikkerhedsarbejde i skibe vil blive revideret i løbet af 1992.

Det er Søfartsstyrelsens opfattelse, som jeg fuldt ud kan tilslutte mig, at en sikring af arbejdsmiljøet til søs starter med en holdningsbearbejdelse. Med baggrund heri er der i det forgangne år afviklet temadage om arbejdsmiljø til søs på navigationsskolerne for afgangsklasserne. Dette planlægges udvidet til også at omfatte maskinmester- og skipperskoler.

Ud over disse oplysninger vil jeg endvidere henvise til mit svar til Folketingets Erhvervsudvalg af 28. april 1992, som vedlægges til orientering (ikke optrykt her).

Spm. nr. S 858

Til *socialministeren* (12/5 92) af:

Ebba Strange (SF):

»Hvor mange midler er tilbage i puljen «Når mennesker mødes» til brug i indeværende finansår?»

Svar (19/5 92):

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Puljen var i 1989-90 på 10 mio. kr. Den blev indført som et led i forhandlingerne om finanslov 1989. På samme måde blev der afsat yderligere 5 mio. kr. i 1991.

Bevillingen er ikke videreført på finansloven for 1992, men et beløb på ca. 2 mio. kr. blev overført fra 1991 til 1992.

De 2 mio. kr. er bevilget til forskellige projekter, således at der ikke er flere midler tilbage.

Spm. nr. S 859

Til *energiministeren* (12/5 92) af:

Riishøj (SF):

»Skal ministerens svar på spm. nr. S 761 opfattes sådan, at det efter regeringens opfattelse vil være i strid med EF-retten at lade den nye kulfyrede Blok Ålborg udbyde i licitation m.v. udelukkende til danske virksomheder?»

Begrundelse

I svaret til undertegnede (spm. nr. S 761 af 27. april 1992) skriver ministeren bl.a., at Energistyrelsen har lagt vægt på, at Statsministeriets kontrakter ikke må være nationalt diskriminerende.

På den baggrund ønskes klarlagt, om dette efter ministerens mening er ensbetydende med, at Elsam ikke ved bygningen af de nye kraftværksenheder ved Ålborg og Skærbækværket må begrænse licitation m.v. til kun danske virksomheder, uanset at EF's udbudsbestemmelser først træder i kraft fra nytår.

Det ønskes også vurderet, om det forhold, at forslag til danske gennemførelsesbestemmelser (lovforslag L 66) fremsat den 23. oktober 1991 er til behandling i Folketinget, gør det endnu sværere at begrænse udbudet til kun danske virksomheder.

Svar (22/5 92):

Energiministeren (Anne Birgitte Lundholt):

Ifølge EØF-traktatens art. 7 er forskelsbehandling, der udøves på grundlag af nationalitet, forbudt.

Dette princip indebærer, at udbud af kraftværker skal ske til en kreds af de forventet mest kvalificerede leverandører. Nationalitet må i denne forbindelse ikke være et kriterium.

Denne fremgangsmåde svarer til den udbudspraksis, som elværkerne hidtil har benyttet ved udbud af store kraftværker. Som anført i min besvarelse af spørgsmål nr. S 761 er det indeholdt som et vilkår i godkendelsen af de omtalte kraftværker, at udbudsformen forudsættes at være i overensstemmelse med hidtidig praksis for kraftværksudbud i Danmark. En fravigelse af den hidtidige udpudspraksis kunne rejse tvivl om, hvorvidt EF-traktatens ikkediskriminationsprincip ville være respekteret.

Spm. nr. S 860

Til *undervisnings- og forskningsministeren* (13/5 92) af:

Poul Andersen (S):

»Hvor stor er overskridelsen af bevillingerne på handelsskoleområdet for 1990, og med hvilken hjemmel agter ministeren at opkræve dette beløb i 1992 eller følgende år?»

[Poul Andersen]

Baggrundelse

Baggrunden for spørgsmålet er ministerens svar af 24. april 1992 på spørgsmål nr. S 750, hvoraf det fremgår, at der er overskridelser, og at pengene agtes indkrævet i 1992 eller følgende år.

Svar (26/5 92):

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Det samlede merforbrug i 1990 på handels-skolerne udgør ca. 37 mio. kr. Der er en betydelig spredning.

1 skole har et merforbrug på over 15 mio. kr., 6 skoler har mellem 1 og 5 mio. kr., 9 har mellem 0,5 og 1 mio. kr., 13 har mellem 0,5 og 0,2 mio. kr., og 17 har under 0,2 mio. kr., 11 har intet merforbrug.

Mit grundlag for at kræve merforbruget tilbagebetalt er en redegørelse af 30. september 1987, som professor, dr. jur. Bent Christensen har udarbejdet for Teknisk Skoleforening vedrørende samme spørgsmål. Redegørelsen vedlægges.

30. september 1987

Teknisk Skoleforening

Teknisk Skoleforening har forelagt mig en henvendelse fra Århus Tekniske Skole vedrørende selvejende institutioners økonomiske risiko.

Jeg forstår anledningen til henvendelsen således:

En teknisk skole omfattet af godkendelsesloven, lb. 187 9/4 1981 med senere ændringer, har brugt flere penge til undervisning, der er 100 pct. tilskudsberettiget efter godkendelsesloven og efg-uddannelsesloven, end bevilget.

Spørgsmålet er, hvilke retlige følger dette kan få.

Som baggrund kan det være praktisk at se på, hvordan det tilsvarende problem ville stille sig for en statslig undervisningsanstalt.

Hvis f.eks. en højere læreanstalt ikke overholder de beløbsgrænser eller andre bindinger, der følger af bevillinger og bevillingsforudsætninger, kan det i alt fald have 2 retlige følger:

De, som er skyld i, at bevillingens beløb og bevillingens forudsætninger ikke er overholdt, kan ifalde et tjenstligt ansvar. Hvis det drejer

sig om tjenestemænd, kan det særlige disciplinæransvar i tjenstemandslovens kap. 4 komme i brug. For overenskomstansatte kan der blive tale om afskedigelse uden sædvanligt varsel.

Da statsbudgettet er etårigt, kan bevillingen til vedkommende læreanstalt for næste finansår nedsættes med det i dette finansår for meget brugte beløb. Brugen af denne retsfølge begrænses af den alment anerkendte regel, at bevillingshaveren kan skabe ret for tredjemand, selv om bevillingens beløb og bevillingsforudsætningerne ikke er respekteret. Lærerne på vedkommende højere læreanstalt har naturligvis krav på løn også i år, selv om læreanstalten i fjor overskred bevillingen. Bevillingen kan altså ikke skæres længere ned, end sådanne retskrav på staten tillader.

Karakteristisk for en teknisk skole er, at den i modsætning til f.eks. en højere læreanstalt er en selvejende institution – den har en formue, positiv eller negativ – og at skolen har krav på 100 pct. driftstilskud fra staten til visse af de uddannelser, som den udbyder.

Det er en selvfølge, at staten kan fastsætte regler, der sikrer, at tilskuddet udnyttes til udgifter, der virkelig er tilskudsberettigede. Hjemmel hertil findes bl.a. i godkendelseslovens § 8, stk. 1. Staten har bl.a. fastsat, at skolerne skal udarbejde budgetter, og at disse skal godkendes, Bevillingsvejledning 1985 53.12.

Det kan således lægges til grund, at bevillingens størrelse og bevillingens forudsætninger, i alt fald for så vidt angår den 100 pct. statsdækkede undervisning, har samme bindende virkning over for en teknisk skole, som de ville have over for en statslig læreanstalt.

Spørgsmålet er, om følgerne af, at bevillingens beløb og bevillingsforudsætningerne ikke overholdes, også er de samme.

For så vidt angår tjenstligt ansvar er der ingen anden forskel end den, der måtte følge af, at de tekniske skolelærere har en særlig status, der ligner statstjenestemændenes, men ikke er helt identisk.

Tvivl opstår, når man ser på den økonomiske virkning af budgetoverskridelsen. Her er vist 2 muligheder:

Man kan gøre som i staten, dvs. for næste år nedsætte bevillingen med det for meget brugte beløb, i det omfang tredjemands retskrav tillader det.

[Undervisnings- og forskningsministeren]

Man kan bygge på den kendsgerning, at skolen er en selvejende institution med egen formue, og lade denne afholde det for meget brugte beløb.

Efter min mening stemmer det sidste alternativ bedst med de tekniske skolars stilling som selvejende institutioner.

Karakteristisk for de tekniske skoler er jo, at de som selvstændige formueretlige enheder modtager statstilskud til ganske bestemte opgaver under ganske bestemte forudsætninger. Overholdes forudsætningerne ikke, er det mest nærliggende at lade den formueretlige enhed, der *har* modtaget statstilskuddet, hæfte.

Denne løsning stemmer også bedst med, at skolerne efter godkendelsesloven og efg-loven har krav på tilskud, der virkelig dækker udgifterne ved undervisning, der er 100 pct. tilskudsberettiget. Staten har derfor næppe den mulighed at skære næste års bevilling ned med overforbruget. Men det ulovlige overforbrug er der jo stadig, og statskassen har et krav på at få det dækket. Men at sige dette er jo det samme som at sige, at kravet må rettes mod den selvejende institutions formue.

Med venlig hilsen
Bent Christensen

Spm. nr. S 861

Til *sundhedsministeren* (13/5 92) af:

Lis Noer Holmberg (CD):

»Vil ministeren kommentere artiklen i Jyllands-Posten den 11. maj 1992, som omhandler afgift på nikotinfri cigaretter?«

Begrundelse

CD finder det paradoksalt, at Sundhedsstyrelsen har rådet Skatteministeriet til at lægge afgift på nikotinfri cigaretter, samtidig med at Sundhedsstyrelsen arbejder for sygdomsforebyggelse.

Svar (21/5 92):

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Sundhedsstyrelsen har over for mig oplyst følgende:

»Af begrundelsen for spørgsmålet fremgår, at spørgeren står uforstående over for, at Sundhedsstyrelsen skulle have rådet Skattemi-

nisteriet til at pålægge den nikotinfri cigaret, NTB-herbal, afgift.

Sundhedsstyrelsen har imidlertid ikke udtalt sig om afgiftsspørgsmålet. Sundhedsstyrelsen har derimod i en reklamesag lagt til grund, at NTB-cigareten ikke fandtes omfattet af lægemiddelovens definition på et lægemiddel. Det overordnede formål med markedsføringen af NTB-cigareten var og er fortsat »tobaksafvænning«, hvilket som udgangspunkt ikke betragtes som bekæmpelse af sygdom eller sygdomssymptomer.

Sundhedsstyrelsen har i konkrete sager fraveget dette udgangspunkt. Der var tale om præparater med aktive indholdsstoffer med en kendt biologisk effekt (nikotin), som blev tilført organismen for at afhjælpe de fysiske abstinenssymptomer i forbindelse med tobaksafvænnings.

I den foreliggende sag markedsføres produktet som nikotinfrit, og Sundhedsstyrelsen er fortsat af den opfattelse, at NTB-cigareten ikke er at betragte som et lægemiddel. Allerede af den grund finder Sundhedsstyrelsen det ikke muligt at udtale sig positivt om, at produktet *udelukkende* benyttes til medicinske formål.«

Jeg kan henholde mig til det af Sundhedsstyrelsen udtalte.

Spm. nr. S 862

Til *justitsministeren* (13/5 92) af:

Birgitte Husmark (SF):

»Kan ministeren oplyse, i hvilken udstrækning amtskommunerne har fået/får økonomisk kompensation for den merudgift, det medfører at skulle tilvejebringe behandlingsmulighed for de personer, der efter en dom for kørsel i spirituspåvirket tilstand får konverteret denne til gennemførelse af kontrolleret behandling ved ambulatorium eller på behandlingshjem?«

Begrundelse

Ordningen synes at være blevet en stor succes med mange deltagere og ganske lille frafald. Dette medfører en merudgift i amtskommunalt regi og bevirker, at den nuværende behandlingskapacitet flere steder er ganske utilstrækkelig med ventetid på op til et halvt år for »frivillige« behandlinger.

Svar (26/5 92):

Justitsministeren (Engell):

Spørgsmålet om økonomisk kompensation i forbindelse med forsøgsordningen vedrørende udsættelse af afsoning for og benådning af personer, der idømmes frihedsstraf for spirituskørsel, blev i foråret 1991 drøftet med Amtsrådsforeningen efter de almindelige retningslinjer for behandling af regelsæt med eventuelle kommunaløkonomiske konsekvenser. I drøftelserne indgik også spørgsmålet om økonomisk kompensation i forbindelse med Justitsministeriets lovforslag om ændring af færdselslovens regler om generhvervelse af førerret i tilknytning til behandling mod alkoholmisbrug.

Under drøftelserne med Amtsrådsforeningen opnåedes enighed om, at de nævnte regelændringer ikke gav anledning til økonomisk kompensation til amtskommunerne.

Det kan tilføjes, at Amtsrådsforeningen i sommeren 1991 gennemførte en spørgeskemaundersøgelse om amternes erfaring med ordningen.

Undersøgelsens resultat er sammenfattet i et notat fra november 1991, som Justitsministeriet har modtaget til orientering. Heri oplyses bl.a., at forsøgsordningens deltagere indgår i behandlingsstedets generelle tilbud på lige fod med øvrige personer, der henvender sig til behandlingsstedet.

Det nævnes, at forsøgsordningen flere steder opfattes som ressourcekrævende, men ikke, at ordningen skulle betyde forringelser i form af ventelister for andre patienter/klienter.

Det skal endelig bemærkes, at de hidtidige erfaringer tyder på, at der via ordningen skabes mulighed for at sætte ind på et relativt tidligt tidspunkt i alkoholmisbrugerens karriere, det vil sige før misbruget har forårsaget social deroute eller alkoholbetingede helbredsskader med de deraf følgende udgifter i social- og sygehussektoren.

Spm. nr. S 863

Til miljøministeren (14/5 92) af:

Aage Brusgaard (FP):

»Kan det af- eller bekræftes, at der findes undersøgelser, der viser, om det er landbrugets ansvar, at der er opstået en giftig alge, som dræber fiskene i Lillebælt?»

Begrundelse

I den senere tid er det fremgået af dagspressen, at landbruget tilsyneladende skulle være den direkte årsag til, at der i øjeblikket er fiskedød i Lillebælt. Endvidere har det været nævnt i Radio Syd (DR), at den giftige algevækst skyldes for stor udsivning af kvælstof fra landbruget.

Spørgeren er af den opfattelse, at andre undersøgelser frikender landbruget som den store synder. Giftige alger kan endda opstå på grund af kvælstofmangel.

Spørgeren er overbevist om at have læst, at giftige alger og fiskedød er forekommet før fremkomsten af kunstgødning, og udbeder sig samtidig en liste over de tilfælde af konstaterede giftige alger og/eller fiskedød i danske farvande så langt tilbage, som man har materiale og viden til.

Svar (26/5 92):

Miljøministeren (Per Stig Møller):

Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen og Danmarks Miljøundersøgelser, som har oplyst følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»Forekomsten og opvækst af alger i danske farvande er et helt naturligt fænomen. Algerne forekommer med mange forskellige arter, med forskellig sammensætning og i varieret mængde i løbet af året. Blandt algearterne findes også alger, der er giftige eller potentielt giftige for mennesker og fisk. Forekomsten af disse algearter er ofte registreret som usædvanlige blomstringer. I nogle tilfælde resulterer dette i en misfarvning af vandet, men algerne kan udmærket være til stede i skadelige koncentrationer, uden at vandet misfarves. Det er dog vigtigt at bemærke, at misfarvninger ofte også skyldes masseforekomster af organismer, som ikke er giftproducerende.

En øget hyppighed af usædvanlige algeopblomstringer med giftige og potentielt giftige alger er registreret siden begyndelsen af 1980'erne. En oversigt findes i publikationen »Toksiske og potentielt toksiske alger i danske farvande« udgivet af Fiskeriministeriets Industritilsyn i 1990. Denne øgede hyppighed er sammenfaldende med en generelt stigende algeproduktion, som er en følge af en øget tilførsel af næringssalte og en øget koncentration af især kvælstof i de indre danske farvande i den-

[Miljøministeren]

ne periode. I den øgede tilførsel af næringssalte indgår med stor vægt afstrømningen af kvælstof fra landbruget. Når algeproduktionen generelt er blevet større, er der også større mulighed for, at koncentrationen af de giftige alger når et niveau, der kan have skadelig effekt især under de usædvanlige opblomstringer.

Der kan ikke entydigt peges på en enkelt faktor, som er betydende for, om en algeopblomstring kommer til at bestå af giftige alger. De senere års undersøgelser af algeopblomstringer og undersøgelser af de enkelte arters økologi har vist, at algeopblomstringer af bestemte arter ofte opstår ved et kompliceret samspil mellem hydrologiske forhold, fysisk-kemiske forhold og biologiske forhold.

Heri indgår tilstedeværelsen af næringssalte dog som en væsentlig faktor, idet kraftige opblomstringer af alger kun kan opstå, hvis der er tilstrækkelige mængder næringssalte. Miljøstyrelsen og Danmarks Miljøundersøgelser er således ikke bekendt med undersøgelser, som viser, at opblomstring af de giftige alger, som blandt andet findes i Lillebælt dette forår, kan opstå på grund af kvælstofmangel. Derimod hører en del af de giftige alger til typer, som aktivt kan bevæge sig i vandsøjlen. Under forhold med næringssaltbegrænsning i de øvre vandlag har disse alger derfor en fordel frem for andre algetyper ved, at de kan opholde sig i et snævert afgrænset dybere vandlag, hvor der stadig er lys, men hvor der også findes næringssalte, som algerne kan opretholde væksten ved.

Til orientering kan oplyses, at Danmarks Miljøundersøgelser og Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser udtog vandprøver i Lillebælt og undersøgte algerne giftighed i slutningen af opblomstringen. På dette tidspunkt var algerne ikke giftige for dyrelivet i havet, men dette udelukker ikke, at opblomstringen på et tidligere tidspunkt havde en effekt på fiskene i havbrugene.

Ved at sammenfatte oplysningerne om algeopblomstringer kan der om den hyppigere forekomst af giftige alger og dermed også opvæksten af sådanne i Lillebælt i foråret 1992 uddrages følgende:

– Opblomstringer af alger ses ofte i kystnære områder, bugter og fjorde med store næringssalttilførsler.

- Opblomstringer og opkoncentreringer af alger forekommer, hvor hydrografiske forhold bevirker, at vand fra de dybere vandlag med høje næringssaltkoncentrationer bliver ført op til overfladen.
- Opblomstringer af alger opstår ofte i perioder med kraftig nedbør og afstrømning fra land, som medfører en tilførsel af næringssalte.
- Opblomstring af flagellater, hvortil en del giftige alger hører, forekommer ofte i perioder med stabile vandmasser med lagdeling, hvor de findes i et afgrænset vandlag mellem øvre vandlag med næringssaltbegrænsning og dybere vandlag med gode næringssaltforhold.

Det kan konkluderes, at trods intensive undersøgelser kan der ikke påvises en enkelt faktor, som er afgørende for opblomstringen af giftige alger. Den øgede algeproduktion af alle algetyper, som i de indre danske farvande er konstateret gennem 1980'erne, er derimod i væsentligt omfang et resultat af en øget kvælstoftilførsel.«

Spm. nr. S 864

Til *miljøministeren* (14/5 92) af:

Gade (SF):

»Mener ministeren, at en opfyldning på knap en halv kvadratkilometer i den nordlige indsø Harboør Tange med henblik på byudvikling er forenelig med EF-fuglebeskyttelsesdirektivet og Ramsarkonventionen?«

Begrundelse

Ministeren godkendte i juni 1991 Ringkøbing Amts Regionplan '89. På kortbilag 1 i den godkendte Regionplan '89 reserveres et vådområde på knap 0,5 km² på Harboør Tange til byudvikling (og havneformål?, se side 134). Et dige gennem det særlig beskyttede EF- og Ramsarområde skal muliggøre etableringen af denne »vækstzone«. DOF (Dansk Ornitologisk Forening) gjorde i juni 1989 indsigelse imod regionplanforslaget, men dette førte ikke til ændringer i planen.

Svar (26/5 92):

Miljøministeren (Per Stig Møller):

[Miljøministeren]

Jeg har forelagt spørgsmålet for Skov- og Naturstyrelsen, der har oplyst følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»Harboør Tange indsø er en del af EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 39 og Ramsarområde nr. 5 udpeget i henholdsvis 1983 og 1978.

For disse områder skal der træffes særlige beskyttelsesforanstaltninger for at sikre leve- og opholdsstederne for de arter, der er årsag til udpegningen.

Et forringende indgreb i et sådant område vil således normalt ikke være foreneligt med direktivets bestemmelser og intentionerne i Ramsarkonventionen.

Thyborøn by er beliggende i den nordligste ende af Harboør Tange. En grænse for en eventuel fremtidig bymæssig udvidelse ved Thyborøn by er angivet første gang i Ringkøbing Amts Regionplan '81 og videreført i de efterfølgende regionplaner, senest i Regionplan '89.

Det betyder, at en eventuel bymæssig udvikling i størrelsesordenen en halv kvadratkilometer ved Thyborøn som anført i spørgsmålet ifølge Regionplan '89 er beliggende inden for Ramsar- og EF-fuglebeskyttelsesområderne syd for Thyborøn.

Endvidere er Harboør Tange omfattet af Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 222 af 16. marts 1984 i henhold til naturfredningslovens § 60 om Harboør og Agger Tanger, i hvilken det er angivet, at fredningen ikke er til hinder for en eventuel bymæssig udvikling.

En eventuel bymæssig udvidelse ved Thyborøn i overensstemmelse med den gældende regionplan vil kræve udarbejdelse af nærmere plangrundlag, i forbindelse med hvilket Skov- og Naturstyrelsen i overensstemmelse med ovennævnte internationale forpligtelse vil sikre varetagelsen af de naturfredningsmæssige interesser.

Ringkøbing Amtskommune såvel som Thyborøn-Harboør Kommune har oplyst, at der på nuværende tidspunkt ikke er planer om en byudvidelse ved Thyborøn.

Det kan endvidere oplyses, at Kystinspektoret siden midten af 70'erne har anvendt et område i indsøens nordøstlige hjørne inden for Ramsar- og EF-fuglebeskyttelsesområdet som depot for sand, der løbende anvendes til kystfodring.«

Spm. nr. S 865

Til *udenrigsministeren* (14/5 92) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil udenrigsministeren i forlængelse af svar på spørgsmålene nr. S 782, S 783 og S 784 redegøre for, hvilke krav til kommende regulering EF vil stille til EF's egen regulering, således at denne regulering belaster borgerne og virksomhederne mindst muligt?«

Begrundelse

Jeg henviser til, at svaret er utilstrækkeligt, og samtidig vil jeg gerne henlede ministerens opmærksomhed på Unionstraktatens »Aftale om social- og arbejdsmarkedspolitikken«, artikel 2, stk. 2, samt »Erklæring om de omkostninger, der skønnes at følge af forslag fra Kommissionen«.

Svar (22/5 92):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Det fremgår af art. 2, stk. 2, 2. punktum, i »Aftale om social- og arbejdsmarkedspolitikken«, at det i de minimumsdirektiver, der vedtages, skal »undgås at pålægge administrative, finansielle og retlige byrder af en sådan art, at de hæmmer oprettelse og udvikling af små og mellemstore virksomheder.«

Denne bestemmelse er identisk med bestemmelsen i den eksisterende traktats art. 118 A, stk. 2, 2. afsnit. Art. 118 A blev indsat i den eksisterende traktat ved Den Europæiske Fælles Akt fra 1986. Art. 118 A, stk. 2, 2. afsnit, er uændret i Unionstraktaten.

Indholdet af erklæring nr. 18 om de omkostninger, der skønnes at følge af forslag fra Kommissionen, er en bekræftelse på den praksis, der allerede følges i dag.

Spm. nr. S 867

Til *sundhedsministeren* (18/5 92) af:

Birgitte Husmark (SF):

»Hvor mange klager ligger der dags dato til behandling omhandlende Sankt Elisabeths skadestue, og hvor mange klager herom er der behandlet de sidste 3 år?«

Svar (26/5 92):

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

[Sundhedsministeren]

Sundhedsministeriet har til brug for besvarelsen anmodet Sundhedsvæsenets Patientklagenævn om en udtalelse.

Patientklagenævnet har udtalt følgende:

»Siden Patientklagenævnets oprettelse pr. 1. januar 1988 har nævnet modtaget 4 klagesager og 1 indberetningssag vedrørende skadestuen på Københavns Amts Sygehus Sankt Elisabeth. Af disse 5 sager er 4 sager afgjort af nævnet og afgørelserne meddelt de implicerede parter.

Den 5. sag er afgjort af nævnet, men afgørelserne er endnu ikke meddelt.«

Sundhedsministeriet kan henholde sig til Patientklagenævnets udtalelse.

Spm. nr. S 868

Til *arbejdsministeren* (18/5 92) af:

Lilli Gyldenkilde (SF):

»Vil ministeren oplyse om og eventuelt sende oversat kopi af besvarelsen fra EF-Kommissionen angående skurvogsbekendtgørelsen?«

Begrundelse

Af pressen er det i den forløbne uge fremgået, at EF-Kommissionen kunne godkende skurvogsbekendtgørelsen.

Som bekendt har jeg tidligere interesseret mig for sagen og stiller derfor ovennævnte spørgsmål.

Svar (22/5 92):

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Jeg kan bekræfte, at EF-Kommissionen den 6. maj 1992 har besluttet ikke at rejse indvendinger mod Arbejdsministeriets udkast til bekendtgørelse om skurvogne. Kommissionen tager imidlertid i sin godkendelse forbehold over for landenes eventuelle indvendinger inden for notifikationsperioden. Denne periode udløber den 1. juli 1992.

Spm. nr. S 869

Til *miljøministeren* (19/5 92) af:

Martin Glerup (S):

»Vil ministeren på baggrund af, at der gik 10 dage, fra et rensningsanlæg blev sat ud af kraft og alt liv blev udslettet på en længere stræk-

ning af Liver Å i Hjørring Kommune, kommentere det passerede, navnlig med henblik på ministerens eventuelle overvejelser om at indskærpe over for virksomheder og kommuner involveret i sådanne forureningskatastrofer, at de hurtigst muligt informerer borgerne og hermed offentligheden om det passerede?«

Begrundelse

Det er efter socialdemokratisk opfattelse uacceptabelt, at borgerne forholdes oplysning i tilfælde af omfattende miljøforurening.

Ødelæggelse af natur og miljø er ikke en privat sag, som skal fejles ind under gulvtæppet.

Borgerne yder gennem miljøafgifter, f.eks. betaling for spildevandsrensning, store bidrag til et renere miljø. Herudover er det en kendsgerning, at et rent miljø er et afgørende grundlag for menneskelig trivsel.

Derfor har befolkningen krav på, at virksomheder og kommuner ufortøvet informerer i tilfælde af omfattende miljøødelæggelser.

Svar (26/5 92):

Miljøministeren (Per Stig Møller):

Nordjyllands Amt har over for Miljøstyrelsen oplyst, at Hjørring Kommune straks efter, at det var konstateret, at rensningsanlæggets biologiske del var trådt ud af kraft, informerede amtets miljøkontor, og at kommunen herefter straks gik i gang med at undersøge årsagen.

Nordjyllands Amts miljøkontor undersøgte i dagene efter uheldet tilstanden i Liver Å og Hæstrup Møllebæk. Amtet har afholdt møder med henholdsvis kommunen og virksomheden og har bedt både kommunen og virksomheden om skriftlige redegørelser for forløbet. Amtskommunen er ved at gennemgå virksomhedens redegørelse. Hjørring Kommune skal aflevere sin redegørelse senest den 1. juni.

Ud fra de foreløbige oplysninger er det min opfattelse, at både Hjørring Kommune og Nordjyllands Amt har taget de nødvendige skridt i anledning af forureningen.

Miljøbeskyttelsesloven indeholder ikke pligt til at underrette offentligheden om uheld, og det er derfor op til de decentrale myndigheder at vurdere dette. Det er efter min opfattelse naturligt, at offentligheden underrettes om større uheld, som der her er tale om.

[Miljøministeren]

Dette er kommunen i den konkrete sag enig i, idet formanden for Hjørring Kommunes miljøudvalg over for pressen har beklaget, at der ikke skete en orientering af offentligheden. Forglemmelsen skyldtes, at kommunen først og fremmest koncentrerede sig om at løse forureningsproblemet.

På den baggrund finder jeg ikke anledning til at foretage mig yderligere.

Spm. nr. S 870

Til *justitsministeren* (20/5 92) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren uddybe sit svar på spørgsmål nr. S 811, herunder specielt begrebet familiesammenføring, og hvilke økonomiske forpligtelser Danmark har i så henseende?«

Begrundelse

Ministeren svarer ikke konkret på spørgsmålet. Der blev således spurgt, om en sådan udlænding vil kunne få familiesammenføring. Hertil svarer ministeren, at den pågældende vil være berettiget til at få sin nærmeste familie hertil.

Det er klart, at familien kan komme her, men spørgsmålet er, om der kan ske familiesammenføring i henhold til udlændingeloven før og efter eventuel indtræden i Unionen, og hvilke økonomiske forpligtelser Danmark har i den forbindelse, ligeledes før og efter eventuel indtræden i Unionen.

Det forsøges ligeledes oplyst, hvilke forskelle der vil være på EF-statsborgere og statsborgere fra andre lande, herunder retskrav på familiesammenføring, jf. udlændingeloven, og de hermed forbundne udgifter for det offentlige i Danmark.

Svar (29/5 92):

Justitsministeren (Engell):

Det fremgår af såvel det tidligere spørgsmål som af begrundelsen for det nu stillede spørgsmål, at spørgeren forudsætter, at gennemførelse af Unionstraktaten vil indebære ændring af de gældende danske regler om familiesammenføring.

Som det fremgår af mit oprindelige svar, er dette ikke tilfældet. Jeg ser mig derfor ikke i stand til at uddybe dette aspekt yderligere.

Begrebet familiesammenføring er ikke udtrykkeligt defineret i udlændingeloven, men der forstås i dansk ret formentlig de situationer, der er beskrevet i lovens § 9, stk. 1, nr. 2-5, og til dels stk. 2, nr. 1 og 4.

For så vidt angår fremmede statsborgeres muligheder for – f.eks. i forbindelse med familiesammenføring – at modtage sociale ydelser henvises til reglerne i bistandsloven, der henhører under socialministeren.

Spm. nr. S 871

Til *indenrigsministeren* (20/5 92) af:

Ove Fich (S):

»Ser ministeren nogen mulighed for at skabe lovhjemmel til, at private firmaer ikke afkræves dækningsbidrag for så vidt angår investeringer i rensningsanlæg?«

Begrundelse

En virksomhed, som investerer i et rensningsanlæg, er i kommuner, som opkræver dækningsbidrag, forpligtet til at betale bidrag af investeringen i rensningsanlægget, hvorimod et kommunalt rensningsanlæg er fritaget for dækningsafgift, hvilket modvirker firmaers interesse i at lave forrensning. Det skaber en ubalance mellem en privat og en kommunal investering.

Svar (10/6 92):

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Efter § 23 A i lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme kan kommunerne opkræve dækningsafgift af forskelsværdien af »ejendomme, der anvendes til kontor, forretning, hotel, fabrik, værksted og lignende øjemed.«

Dækningsafgiftspromillen kan højst udgøre 10.

Et selvstændigt rensningsanlæg vil normalt ikke kunne falde ind under den anførte opregning af de dækningsafgiftspligtige ejendomme, det vil sige, at det ikke er dækningsafgiftspligtigt.

Hvis anlægget derimod er en del af et samlet fabrikskompleks, må det efter de gældende regler indgå i opgørelsen af den dækningsafgiftspligtige forskelsværdi.

[Indenrigsministeren]

Med hensyn til den generelle holdning til dækningsafgiften går jeg helt klart ind for en afskaffelse af denne skat. Dækningsafgiften er reelt en særskat på erhvervslivet, idet alle virksomheder betaler for faktiske udgifter ved f.eks. spildevand, renovation osv.

Det er imidlertid et af de områder, hvor regeringen med de herskende parlamentariske forhold må se i øjnene, at den – i hvert fald ikke uden videre – kan få gennemført ønskelige ændringer i lovgivningen.

Spm. nr. S 873

Til statsministeren (20/5 92) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil statsministeren med henvisning til en pressemeddelelse af 13. maj 1992, hvoraf fremgår, at det er regeringens generelle opfattelse, at der ikke er grundlag for at iværksætte en tilbagebetaling inden for de forskellige gebyrområder, begrunde denne stillingtagen, herunder oplyse, om det er juridiske, statsøkonomiske eller andre grunde, der har ført til statsministerens konklusion?«

Begrundelse

Spørgsmålet skal ses som et led i at få fuldt overblik over gebyrsagen, herunder regeringens dispositioner.

Det er således af stor betydning, med hvilken begrundelse statsministeren er nået frem til den konklusion, at der ikke skal ske en tilbagebetaling.

Det skal også ses i lyset af, at regeringen først opfordrede til, at man skulle gå til Folketingets Ombudsmand, og siden har ændret opfordringen til, at man skal lade sagen afgøre ved domstolene.

Svar (3/6 92):

Statsministeren (Poul Schlüter):

Som det er anført i pressemeddelelsen af 13. maj 1992, vil Rigsrevisionens beretning om opkrævning af gebyrer og formålsbestemte afgifter med statsrevisorernes bemærkninger på sædvanlig vis blive sendt til de berørte ministerier, som herefter har 4 måneder til at udarbejde en redegørelse for de foranstaltninger og overvejelser, som beretningen har givet anledning til.

Alle ministerier vil i den forbindelse – som også anbefalet af Rigsrevisionen – overveje både allerede foretagne indbetalinger og den fremtidige opkrævning på de områder, der er nævnt i Rigsrevisionens beretning.

Regeringens tilkendegivne generelle opfattelse af spørgsmålet om tilbagebetaling af en del af de hidtil opkrævede gebyrer skal navnlig ses i lyset af den betydelige omtale i medierne af gebyrerne på politiets område.

Regeringens vurdering af, at der på dette område ikke er et retligt grundlag for at iværksætte tilbagebetaling, skal navnlig ses i lyset af,

- at der i lovgivningen har været udtrykkelig hjemmel til at fastsætte regler om gebyrer og afgifter. Reglerne er udformet i bekendtgørelser, som er kundgjort i Lovtidende, og gebyrerne har haft den fornødne bevillingsmæssige indtægts hjemmel på selve finansloven,

- at Justitsministeriet i svar på en række spørgsmål fra Finansudvalget og fra medlemmer af Folketinget gentagne gange har redegjort for den retsopfattelse, der har ligget til grund for ministeriets opkrævning af gebyrer. Også størrelsen af de opkrævede gebyrer er oplyst i en række sammenhænge, herunder i finanslovens anmærkninger og i en række spørgsmål fra Folketinget,

- at Kammeradvokaten i sit responsum har udtalt, at Justitsministeriet ikke ved fastsættelsen af gebyrerne har overskredet grænserne for det skøn, der er indeholdt i hjemmelsgrundlaget, og at der derfor ikke kan blive tale om at tilbagebetale nogen del af de gebyrer, der allerede er opkrævet,

- at der blandt fremtrædende jurister i øvrigt ikke foreligger nogen entydig vurdering af spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget og dermed om tilbagebetaling i forbindelse med gebyrerne på politiets område.

Det er samtidig fremhævet i pressemeddelelsen, at den endelige afgørelse henhører under domstolene. Borgere, der følger sig berettiget til at få en del af deres indbetalinger tilbage, vil således kunne anlægge sag ved de almindelige domstole.

Spm. nr. S 874

Til boligministeren (21/5 92) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

[Kirsten Jacobsen]

»Vil ministeren oplyse, hvilke beløb Kreditforeningen Danmark, BRFkredit og Nykredit de sidste 3 år har opkrævet hos lånerne, hvor der i forbindelse med en tvangsauktion ikke har været fuld dækning til realkreditinstituttet, samt oplyse antallet af sager?«

Begrundelse

Svaret ønskes for hvert institut og hvert år opgjort for ejerboliger, udlejningsejendomme, erhvervsejendomme, landbrugsejendomme, sommerhuse samt lån ydet i udlandet, og svaret ønskes procentvis sammenholdt med antallet af tvangsauktioner og konstaterede tab i de forskellige kategorier.

Foreløbigt svar (29/5 92):

Boligministeren (Svend Erik Hovmand):

Jeg har anmodet Finanstilsynet om at indhente de ønskede oplysninger. Når jeg har modtaget disse, vil jeg vende tilbage med en endelig besvarelse af spørgsmålet.

Spm. nr. S 875

Til *sundhedsministeren* (22/5 92) af:

Køpke Christensen (FP):

»Vil ministeren indskærpe over for landets embedslæger og dermed vagtlægerne, at der ikke må gå unødigt lang tid fra ligsyn, og til der udstedes dødsattest, som det var tilfældet i Skørping Kommune?«

Begrundelse

Ved vedtagelse af loven om den nye vagtlægeordning viser det sig – hvilket spørgeren også tidligere har gjort opmærksom på – at der sker en væsentlig serviceforringelse. Spørgeren mener ikke, at det kan være rimeligt, som man har set det i Skørping Kommune, at døde kommer til at ligge i op til 3 døgn, før pårørende kan gøre den døde i stand og lægge vedkommende i en kiste. Det er ganske urimeligt, at eksempler som det ovenstående forekommer, både over for de pårørende til den afdøde og eventuelt over for personale. Det kan ikke være meningen, at en vagtlæge kan nægte at skrive en dødsattest og dermed overlade opgaven til den afdødes egen læge, når denne er tilbage igen.

Svar (3/6 92):

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

I spørgsmålet henvises til nogle tilfælde i Skørping Kommune, hvor ligsyn og udfærdigelse af dødsattest er foretaget op til 3 døgn efter dødsfaldet. Spørgeren henviser til omlægningen af lægevagtordningen, idet det anføres, at der herved er sket serviceforringelser.

Jeg skal hertil bemærke, at omlægningen af lægevagtordningen fra årsskiftet 1991-92 indberar ændringer af strukturel og organisatorisk karakter i tilrettelæggelsen af lægevagtordningen.

Der er ikke i forbindelse med disse omlægninger tilsigtet ændringer i varetagelsen af opgaver i forbindelse med ligsyn og udfærdigelse af dødsattest. Den nuværende tilrettelæggelse af vagtordningerne i de enkelte amter giver efter min opfattelse ikke grundlag for en forventning om, at de praktiserende læger ikke fortsat skulle kunne varetage disse opgaver på tilfredsstillende vis. Det kan imidlertid hverken i dagtiden eller vagttiden udelukkes, at der i konkrete tilfælde kan opstå problemer, sådan som det er sket i de omtalte tilfælde i Skørping Kommune.

På baggrund af drøftelser med Sundhedsstyrelsen kan det oplyses, at i konkrete tilfælde, hvor der er opstået tvivl om reglerne og proceduren i forbindelse med foretagelse af ligsyn og udstedelse af dødsattest, er det den almindelige fremgangsmåde, at den stedlige embedslægeinstitution indskærper reglerne herom over for lægerne i området.

Da spørgsmålet vedrører et tilfælde i Skørping Kommune, har jeg indhentet kopi af en skrivelse fra embedslægeinstitutionen i Nordjyllands Amt til bl.a. samarbejdsudvalget vedrørende almen lægegerning i Nordjyllands Amt, hvori der redegøres for regler og procedurer i forbindelse med dødsfald på plejehjem og i beskyttede boliger m.v.

Embedslægeinstitutionen har heri bl.a. indskærpet Sundhedsstyrelsens cirkulære af 25. juni 1990, hvoraf det klart fremgår, at ligsyn skal afholdes uden unødigt ophold, det vil sige, så snart de nødvendige forudsætninger er til stede.

Embedslægeinstitutionen har endvidere påpeget, at det efter ligsynslovens § 3 ved dødsfald uden for sygehus påhviler den afdødes sædvanlige læge eller dennes stedfortræder at foretage ligsynet.

[Sundhedsministeren]

Embedslægeinstitutionen har i den forbindelse påpeget, at dette med den nu indførte vagtordning for almen praksis betyder, at den vagthavende læge og ikke afdødes sædvanlige læge i større omfang end tidligere vil være nødt til at foretage ligsyn og udstede dødsattest. Det vil således være tilfældet i forbindelse med ferier og fravær som følge af sammenhængende helligdage.

Da embedslægeinstitutionen i Nordjyllands Amt således allerede har taget initiativ til at indskærpe reglerne om ligsyn og udfærdigelse af dødsattest over for de stedlige læger, finder jeg ikke anledning til på nuværende tidspunkt at foretage yderligere i anledning af de omhandlede tilfælde.

Spm. nr. S 876

Til *undervisnings- og forskningsministeren* (22/5 92) af:

Jørn Pedersen (S):

»Hvad vil ministeren gøre for at sikre bestående uddannelsesaftaler for laborantelever i forbindelse med de hyppige ændringer af uddannelsen?«

Begrundelse

Baggrunden for spørgsmålet er, at laborantuddannelsen igen skal ændres, selv om den nuværende uddannelse kun har eksisteret i kort tid. Dermed kommer nogle elever i en svær situation, fordi deres nuværende uddannelsesaftale og aftale om praktikplads ændres. Der er eksempler på, at nogle elever, som har skaffet praktikplads, nu skal tilbage på skole og dermed mister den praktikplads, de har opnået.

Det ønskes derfor oplyst, om der indføres en form for overgangsordning, eller om der tages andre initiativer for at sikre de nuværende elevers fortsatte uddannelse.

Svar (3/6 92):

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Den nye laborantuddannelse er etableret primært som konsekvens af vanskeligheder med den gamle uddannelse under EU-loven. Vekseldannelsesprincippet er svært på laborantområdet (eleverne skal være erfarne, før de

kommer ud i virksomhederne). Samtidig vil virksomhederne helst ikke ansætte elever, der skal starte med at gå i skole.

Den nye model uden for EU-loven skulle løse problemet, idet praktikken og ansættelsen af eleverne nu ligger til sidst i uddannelsen.

Som overgangsordning er det allerede fastsat, at elever, der har påbegyndt EU-uddannelsen, kan fortsætte denne. Herunder kan såvel elever, der har en praktikaftale, som elever, der går i 2. og 3. skoleperiode, fortsætte.

Samtidig vil reglerne om den nye uddannelse indeholde bestemmelsen om, at skolerne skal tilbyde EU-eleverne overgang til den nye uddannelse. Incitamentet er både den nye uddannelses højere niveau og de forbedrede praktikpladsmuligheder.

En virksomhed kan tænkes at ville søge at overflytte praktikanter til den nye uddannelse. Dette vil kun kunne lade sig gøre mod elevens vilje, hvis denne er inden for prøvetiden. De øvrige praktikanter vil være sikret af en kontraktligt forpligtende uddannelsesaftale.

Spm. nr. S 877

Til *energiministeren* (22/5 92) af:

Riishøj (SF):

»Hvordan vil ministeren træffe afgørelse i forbindelse med, at der ifølge oplysninger i Skatteudvalget ikke kan opkræves CO₂-afgift for fiskerierhvervet efter de kommende bestemmelser i EF's mineraloliedirektiv, i hvilken forbindelse der bl.a. tænkes på, at erhvervet måske vil skulle betale CO₂-afgiften i blot et par måneder?«

Begrundelse

Gennem spørgsmålet ønskes oplyst, om skatteministerens svar i Folketingets Skatteudvalg (spørgsmål 2, 4 og 5, jf. udvalgets skrivelse af 4. maj 1992, L 248 – bilag 14) skal opfattes sådan, at fiskerierhvervet overhovedet ikke vil kunne pålægges CO₂-afgift, når EF's strukturforslag er trådt i kraft.

I den forbindelse ønskes oplyst, hvordan ministeren vil håndtere det forhold, at fiskerierhvervet eventuelt vil kunne komme til at betale CO₂-afgift i nogle få måneder på grund af tidsmæssig forskydning mellem EF-direktivets og den danske CO₂-lovs ikrafttræden.

Svar (3/6 92):

Energiministeren (Anne Birgitte Lundholt):

Jeg har forelagt spørgsmålet for skatteministeren, der har oplyst følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

(Se svaret på spm. nr. S 878).

Spm. nr. S 878

Til *skatteministeren* (22/5 92) af:

Riishøj (SF):

»Hvordan vil ministeren træffe afgørelse i forbindelse med, at der ifølge oplysninger i Skatteudvalget ikke kan opkræves CO₂-afgift for fiskerierhvervet efter de kommende bestemmelser i EF's mineralolie-direktiv, i hvilken forbindelse der bl.a. tænkes på, at erhvervet måske vil skulle betale CO₂-afgiften i blot et par måneder?«

Begrundelse

(Se begrundelsen til spm. nr. S 877).

Svar (3/6 92):

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Rådet er ved at færdigbehandle et direktivforslag, som harmoniserer strukturerne for mineralolieafgifterne i EF. Som forslaget ser ud nu, skal fly og skibe, herunder fiskerfartøjer, friholdes for afgift. Direktivforslaget, der endnu ikke er endeligt vedtaget, skal træde i kraft den 1. januar 1993.

Efter CO₂-afgiftsloven, der trådte i kraft den 15. maj 1992, får erhvervslivet, herunder fiskerierhvervet, godtgjort hele afgiften frem til den 1. januar 1993.

Såfremt fiskerierhvervet skal friholdes efter dette tidspunkt, må CO₂-afgiftsloven ændres. Da fiskeriet i dag er fritaget for den almindelige energiafgift, men får godtgjort CO₂-afgiften, vil det være naturligt, at friholdelsen for den samlede mineraloliebelastning (energiafgift og CO₂-afgift) sker i form af en egentlig fritagelsesordning.

Jeg vil i givet fald fremsætte ændringsforslag til loven ved begyndelsen af næste samling, således at den gældende godtgørelsesordning ændres til en fritagelsesordning.

Spm. nr. S 879

Til *boligministeren* (25/5 92) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren straks tage initiativ til et møde med Realkreditrådet med henblik på at få løst det problem, som de ekspropriationsramte husejere på Amager er påført på grund af Øresundsforbindelsens etablering?«

Begrundelse

Det er aldeles urimeligt, såfremt de offentlige ekspropriationer i forbindelse med Øresundsforbindelsens etablering skal tvinge i hundredvis af uskyldige boligejere fra hus og hjem. Problemet opstår, fordi ekspropriationserstatningen (dagens salgsværdi) på grund af faldende ejendomspriser er lavere end den i ejendommen indestående gæld. Forskellen mellem den lovlige realkreditbelåning, 80 pct. af værdien, og lånets størrelse synliggøres kun, fordi værdien konstateres ved den offentlige ekspropriation. Såfremt ekspropriationerne ikke havde fundet sted, kunne boligejerne være blevet boende og have afviklet gælden i overensstemmelse med løbetiderne fastsat i pantebrevet. Problemet kan og bør løses ved, at kreditforeningerne yder et reservefondslån, som svarer til forskellen mellem 80 pct. af værdien (ekspropriationserstatningen) og lånets størrelse, og placerer dette lån i den nye ejendom på samme rente- og afdragsvilkår, som var gældende for det lån, der stod i den gamle ejendom.

Kreditforeningerne stilles ikke ringere herved, idet der som følge af ovenstående heller ikke var »lovlig sikkerhed« i den gamle ejendom. Det er ikke rimeligt, at et offentligt indgreb skal betyde, at kreditforeningerne får en fordel, og at boligejerne, som er de uskyldige ofre, ikke kan få en ny ejerbolig. Ovennævnte fremgangsmåde har alle tre kreditforeninger anvendt i forbindelse med »lovliggørelsen« af de ulovlige overbelåninger. Det vil derfor være moralsk forkasteligt, hvis kreditforeningerne ikke vil yde de uskyldige boligejere samme betingelser, som er ydet i forbindelse med alle de ulovligt belånte erhvervsjendomme.

En lignende ordning bør gælde for alle boligejere, der bliver bragt i samme situation på grund af offentlige indgreb.

Svar (3/6 92):

Boligministeren (Svend Erik Hovmand):

[Bollgministeren]

Jeg kan oplyse, at jeg har anmodet Realkreditrådet om en redegørelse for, hvorledes realkreditinstitutterne forholder sig i lignende situationer, idet det påpegede problem er af generel karakter. Realkreditrådet er i den forbindelse ligeledes blevet bedt om en nærmere vurdering af problemets karakter og omfang. Når denne redegørelse foreligger, vil jeg vende tilbage til spørgeren.

Lad mig i øvrigt tilføje, at den pågældende situation foruden for låntagerne også rummer problemer for andre långivere med efterstående pant i ejendommen. Der tænkes her eksempelvis på pengeinstitutter, forsikringsselskaber og pensionskasser og private pantebreve, herunder sælgerpantebreve.

Spm. nr. S 880

Til *trafikministeren* (26/5 92) af:

Birthe Hansen (SF):

»Hvorfor er ministeren ikke bekymret ved udsigten til tab af 2.500 arbejdspladser ved etablering af en fast forbindelse Rødby-Puttgarden?«

Begrundelse

Af Radioavisens middagsudsendelse i dag den 26. maj fremgik det, at ministeren ikke var bekymret. Det er spørgeren til gengæld, endda overordentlig meget.

Men spørgeren kan vel så tage ministerens manglende bekymring som udtryk for, at han vil sørge for fuld kompensation for tabet af disse arbejdspladser. Forslag hertil imødeser både spørgeren og borgmestrene i de kommuner, der vil blive berørt af det store tab af arbejdspladser.

Spørgeren imødeser ministerens besvarelse, som jo så må kunne fjerne den store bekymring, som alle vi andre nærer.

Svar (3/6 92):

Trafikministeren (Ikast):

Der er endnu ikke gennemført undersøgelser af en fast forbindelse over Femer Bælt. Jeg har aftalt med min tyske kollega, at vi inden udgangen af 1992 skal have opstillet et fælles program for sådanne undersøgelser, som vil komme til at omfatte både tekniske, økonomiske, trafikale og miljømæssige aspekter, herun-

der naturligvis også lokale beskæftigelseseffekter. Jeg forventer, at gennemførelse af et sådant undersøgelsesprogram vil vare 2-3 år.

DSB beskæftiger i dag ca. 850 medarbejdere på færgeoverfarten Rødby-Puttgarden, og det private forpagtningselskab DSB færgerestauranter beskæftiger ca. 800 medarbejdere. Tillagt de private og kommunale servicejob, der bortfalder, vil det totale tab af arbejdspladser på den danske side af Femer Bælt ikke overstige 2.000.

Når jeg ikke umiddelbart er bekymret for dette spørgsmål, er det dels med baggrund i den erhvervsudvikling, en fast forbindelse forventes at medføre, og dels skyldes det mine forhåbninger til et samarbejde mellem DSB og organisationerne om særlige omstillingsaftaler for DSB's personale nogenlunde som de aftaler, der findes for Storebælt, og som er anvendt i andre områder af DSB.

Endvidere forventes de lokale erfaringer, som Storebæltkommunerne har gjort vedrørende bestræbelserne på at finde ny beskæftigelse, at kunne anvendes som et element i omstillinger.

Spm. nr. S 881

Til *fiskeriministeren* (27/5 92) af:

Tommy Dinesen (SF):

»Vil ministeren tage initiativ til at stoppe de tyskejede skibe – sejlene under bekvemmelighedsflag fra Panama, Honduras eller lignende – som med 20-30 udlændinge om bord overfisker eksempelvis Storebælt og Kattegat, ofte inden for tremilegrænsen?«

Begrundelse

På bl.a. et EF-møde på Sejerø, men også andre steder i landet, forstår man ikke, at bekvemmelighedsudflagede fiskerskibe uhindret kan fiske i danske farvande uden hensyn til de fiskerikvotaftaler, som danske fiskere må overholde.

Disse udenlandske fiskerskibe med 20-30 mand om bord kan uhindret fiske hele dagen uanset kvotaftaler.

De danske fiskere generes ofte af, at deres garn, der er sat forholdsvis tæt ved land, er fyldt med pirke, der stammer fra disse fremmede fiskerfartøjer.

Svar (11/6 92):

Fiskeriministeren (Kent Kirk):

Spørgsmålet vedrører fartøjer, der transporterer lystfiskere. Dette fiskeri kan i medfør af saltvandsfiskerilovens bestemmelser udøves af alle, når der benyttes lette håndredskaber.

Dette fiskeri kan foregå både fra land og fra båd, og der gælder ingen regler om særlig registrering som fiskerfartøj for at transportere lystfiskere.

Fiskeriministeriet vurderer i øjeblikket lystfiskeriets omfang og eventuelle påvirkning af erhvervsfiskeriet.

Heller ikke danske lystfiskere er ifølge de gældende love underlagt de mængdemæssige reguleringer, når der benyttes lette håndredskaber.

For så vidt angår problemet med pirke i garnredskaber kan jeg oplyse, at fiskeriet skal foregå i en afstand af mindst 75 m fra faststående redskaber.

I øvrigt skal regler om mindstemål og fredningstider naturligvis overholdes.

Fiskerikontrollen søger ved kontakt med lystfiskerfartøjer at sikre, at reglerne overholdes.

Spm. nr. S 882

Til *miljøministeren (27/5 92)* af:

Svend Aage Jensen (CD):

»Vil ministeren redegøre for, hvorfor publikumsskader i skove tilhørende offentlige stiftelser ikke erstattes af staten, sådan som det er tilfældet i anden privatejet skov i Danmark, samt om der i forbindelse med en genforhandling af erstatningsordningen vil blive taget hensyn hertil med det formål at støtte friluftslivets interesser?«

Begrundelse

I medfør af naturfredningslovens § 55 og naturbeskyttelseslovens § 23 er der fastsat regler for offentlighedens færdsel i private og offentlige skove, hvoraf det fremgår, at færdselsretten i skove tilhørende offentlige stiftelser er lige så omfattende som i skove tilhørende staten, kommuner m.v., uanset at stiftelserne i øvrigt må betragtes som private virksomheder. Således er disse stiftelser underlagt de samme beskatningsforhold som øvrige private selska-

ber, og der er ingen grund til at antage, at de på forhånd har ønsker om at give publikum en udvidet adgang til skoven.

I forbindelse med udvidelsen af offentlighedens adgang til skovene er der indgået en aftale mellem Miljøministeriet og Dansk Skovforening, hvorefter brand- og hærværksskader forvoldt som følge af offentlighedens færdsel i privat skov bliver erstattet af staten. Aftalen har været medvirkende til et godt forhold mellem skovejere og publikum.

Aftalen mellem Miljøministeriet og Dansk Skovforening omfatter imidlertid ikke skove tilhørende offentlige stiftelser, uanset at stiftelsernes skove således har fået pålagt en udvidet publikumsadgang i forhold til andre private skove, og de tildeles derfor ikke samme rettigheder. Skov tilhørende offentlige stiftelser er således de eneste privatejede skovarealer i Danmark, der ikke får statserstatning for skader forvoldt af skovgæster.

Svar (3/6 92):

Miljøministeren (Per Stig Møller):

Jeg har forelagt spørgsmålet for Skov- og Naturstyrelsen, som oplyser følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»Med naturfredningslovens ændring i 1969 fik offentligheden ret til at færdes i de private skove. I forbindelse med lovforslagets behandling i Folketinget gav regeringen tilsagn om, at staten ville formindske de private skovejeres ulemper ved at godtgøre tab ved brande, som opstår som følge af publikums færdsel.

Siden 1969 har der eksisteret aftaler mellem staten og Dansk Skovforening, hvorefter staten godtgør dokumenteret tab ved brand, hærværk og – efter praksis – tyveri forårsaget ved offentlighedens færdsel i de private skove i medfør af naturfredningslovens § 55.

Når også den gældende aftale af 20. november 1980 udtrykkeligt undtager skove ejet af offentlige stiftelser, skyldes det, at disse skove har været åbne for offentligheden i samme omfang som de offentligt ejede skove siden naturfredningslovens ændring i 1937. Ændringen af naturfredningsloven i 1969 medførte derfor ikke en ændring af retstilstanden i forhold til disse skovejere.

Den nye naturbeskyttelseslov giver miljøministeren hjemmel til at fastsætte regler om dækning af skader, der opstår som følge af of-

[Miljøministeren]

fentlighedens adgang til private skove, udyrkede arealer og veje og stier i det åbne land. I bemærkningerne til lovforslaget er det forudsat, at den gældende erstatningsordning videreføres og udvides i konsekvens af den udvidede adgang til det åbne land, som loven giver befolkningen.

Miljøministeren har – i overensstemmelse med ovenstående – netop søgt Finansudvalgets godkendelse af en udvidelse af den gældende ordning, således at der med virkning fra naturbeskyttelseslovens ikrafttræden den 1. juli 1992 også kan ydes godtgørelse for skader, der opstår som følge af offentlighedens adgang til private udyrkede arealer og private veje og stier i det åbne land.

Der er tale om en midlertidig ordning, idet det i løbet af det næste år bl.a. nærmere skal vurderes, om ordningen skal afløses af en form for forsikringsordning eventuelt kombineret med et offentligt tilskud.

En egentlig genforhandling af godtgørelsesordningen vil først finde sted i forbindelse med udformningen af den permanente ordning.

Det kan oplyses, at Skov- og Naturstyrelsen sammen med jordbrugets organisationer i øjeblikket er ved at lægge sidste hånd på en aftale vedrørende den midlertidige godtgørelsesordning. Aftaleudkastet omfatter som hidtil ikke skove, der ejes af offentlige stiftelser. Derimod er udyrkede arealer og landbrugsarealer, som ejes af offentlige stiftelser, omfattet af den midlertidige ordning i samme omfang som andre privatejede arealer.«

Spm. nr. S 883

Til *miljøministeren* (29/5 92) af:

Martin Glerup (S):

»Vil ministeren på baggrund af hemmeligholdelsen af miljøkatastrofen i Liver Å fremsende konklusionen på den i besvarelsen af spm. nr. S 869 omtalte rapport fra Hjørring Kommune med ministerens kommentar samt oplysning om de lovgivningsmæssige regler for offentlighedens kendskab til større miljøuheld i de øvrige EF-lande samt Norge, Sverige og Finland?«

Begrundelse

Det er vigtigt, at det i fremtiden hindres, at større miljøuheld hemmeligholdes af forurene-

ren og lokale miljømyndigheder, sådan som tilfældet var med den voldsomme forurening af Liver Å i Hjørring Kommune.

Derfor ønskes de konkrete oplysninger med henblik på at skabe grundlag for, at borgernes naturlige krav på information ved større miljøuheld præciseres.

Svar (9/6 92):

Miljøministeren (Per Stig Møller):

Nordjyllands Amt har telefonisk oplyst Miljøstyrelsen om, at Hjørring Kommune har bedt om en forlængelse af fristen for aflevering af redegørelsen for at muliggøre en politisk behandling heraf (den 9. juni 1992) inden afleveringen til amtet. Nordjyllands Amt har accepteret dette, da der i øvrigt allerede er taget skridt til sikring mod gentagelser af et sådant uheld.

Rådets direktiv 82/501/EØF om risikoen for større uheld i forbindelse med en række industrielle aktiviteter med senere ændringer (det såkaldte Seveso-direktiv) gælder for en række nærmere anførte virksomhedstyper, hvori der anvendes og oplagres en vis mængde farlige stoffer, samt for virksomheder, der alene oplagrer farlige stoffer i nærmere angivne mængder.

Direktivet indeholder i artikel 8 bl.a. følgende bestemmelse:

»Medlemsstaterne sørger for, at personer, der kan blive berørt af et større uheld i forbindelse med en industriel aktivitet, som er anmeldt i henhold til artikel 5, på passende måde, og uden at det er nødvendigt at anmode herom, får oplysning om sikkerhedsforanstaltninger og om, hvordan de skal forholde sig i tilfælde af uheld. Oplysningerne skal gentages og ajourføres med passende mellemrum. De skal også gøres offentligt tilgængelige.«

I Danmark er ca. 30 virksomheder anmeldt i henhold til direktivets artikel 5, og artikel 8 om underretningsforpligtelsen vedrører kun de anmeldelsespligtige virksomheder.

Bestemmelsen om underretning af offentligheden varetages af politiet som en del af politiets beredskabsmæssige opgaver, idet kravene i henhold til direktivet er indpasset i den eksisterende ordning efter retsplejeloven, hvorefter det påhviler politimestrene/politidirektøren som den lokalt ansvarlige for udførelsen af politiets arbejde at drage omsorg for, at der i den

[Miljøministeren]

enkelte politikreds udarbejdes de fornødne beredskabsplaner/katastrofeplaner til imødegåelse af truende eller indtrådte fredstidskatastrofer af enhver art.

I den aktuelle sag var der tale om et oplag af natriumlud (NaOH). Dette stof er ikke omfattet af Seveso-direktivet.

Som det fremgår, er jeg derfor ikke enig i, at de lokale miljømyndigheder har overtrådt gældende regler på området. Som jeg allerede har svaret – på spørgsmål S 869 – finder jeg det naturligt, at offentligheden underrettes om et uheld af den karakter, der er tale om i den konkrete sag, selv om der altså ikke foreligger nogen forpligtelse hertil. Da Hjørring Kommune også har beklaget, at der ikke skete en orientering af offentligheden, finder jeg fortsat ikke anledning til at foretage mig yderligere.

Miljøministeriet har ikke noget detaljeret kendskab til regler om underretning af offentligheden om større miljøuheld i de øvrige EF-lande samt i Norge, Sverige og Finland. For så vidt angår EF-landene gælder dog, jf. ovenfor, det omtalte Seveso-direktiv.

Herudover er der indgået visse bilaterale aftaler, der indeholder en gensidig underretningsforpligtelse i forbindelse med større uheld, hvis følger kan være grænseoverskridende, ligesom der i foråret er underskrevet (men endnu ikke ratificeret) en konvention i ECE-regi om gensidig orientering til nabolande om anlæg, der ved uheld kan medføre grænseoverskridende følger, samt pligt til omgående orientering, såfremt et uheld indtræffer.

Spm. nr. S 884

Til *miljøministeren* (1/6 92) af:

Martin Glerup (S):

»Er ministeren enig med EF-rets-ekspert Peter Pagh, Københavns Universitet, i, at de kommunale miljømyndigheder i Hjørring har overtrådt EF-bekendtgørelsen i medfør af Sevesodirektivet, hvorefter myndighederne har pligt til uopholdelig at underrette befolkningen for at hindre, at skadesomfanget vokser (f.eks. ved, at børn drikker af det forgiftede vand), og hvad agter ministeren at foretage i den konkrete sag samt for at hindre, at lokale miljømyndigheder i fremtiden hemmeligholder større miljøuheld?«

Begrundelse

EF-rets-ekspert Peter Pagh, Retsvidenskabeligt Institut, Københavns Universitet, oplyste i Nordjyllands Radio den 29. maj 1992, at det er ulovligt at forholde befolkningen information om større miljøuheld (sådan som det skete i Hjørring, da seks ton natriumlud lagde en længere strækning af Liver Å øde, og hvor der gik 10 dage, før miljøkatastrofen ved en tilfældighed blev afsløret).

Da ministeren ifølge svar på spørgsmål nr. S 869 finder det naturligt, at offentligheden underrettes om større uheld, som der her er tale om, er der behov for at indskærpe de lokale myndigheders øjeblikkelige oplysningspligt i sådanne sager.

(Besvaret sammen med spm. nr. S 883).

Supplerende svar på skriftligt besvaret spørgsmål:**Ad spm. nr. S 757**

Første næstformand (Torben Lund):

Fra kommunikationsministeren er modtaget supplerende svar på et af medlem af Folketinget Pia Kjærsgaard (FP) stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med det foreløbige svar er optaget i Folketingstidende, forhandlingerne sp. 9719, var sålydende:

Til *kommunikationsministeren* (21/4 92) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvilken praksis der gælder i de øvrige EF-lande med hensyn til fastsættelse af porto?«

Supplerende svar (9/6 92):

Kommunikationsministeren (Torben Rechendorff):

I forlængelse af min foreløbige besvarelse af spørgsmål nr. S 757 af 29. april 1992 skal jeg hermed give min endelige besvarelse:

Som nævnt i mit svar på spørgsmål nr. S 839 af 14. maj 1992 har EF-Kommissionen forelagt et udkast til en såkaldt grøn bog – dvs. en udredning om posttjenesterne i EF-landene, som dels indeholder en beskrivelse af postvæsenernes økonomiske, teknologiske og retlige forhold i de enkelte lande, dels en række anbefalinger vedrørende liberalisering af posttjene-

[Kommunikationsministeren]

sterne som led i etableringen af det indre marked. Grønbogen forventes offentliggjort i en dansk udgave inden for kort tid.

I forbindelse med arbejdet med grønningen har EF-Kommissionen ladet udarbejde analyser af forholdene på postområdet, og det danske P&T har haft lejlighed til at kommentere disse analyser. I forbindelse hermed kan jeg nævne, at det af en analyse af de økonomiske forhold for postvæsenerne fremgår, at to af de tolv postvæsener havde overskud i 1988. Det drejer sig om Holland og Storbritannien.

Overskuddene er forholdsvis beskedne set ud fra den samlede omsætning i disse administrationer, idet de udgør henholdsvis 2,6 pct. for Hollands og 3,4 pct. for Storbritanniens vedkommende.

Jeg kan i øvrigt på baggrund af de årsberetninger, P&T har modtaget fra andre landes postadministrationer, oplyse, at takstfastsættelsen i Holland som hovedregel beregnes på grundlag af indeks for den almindelige pris- og lønudvikling. Det hollandske postvæsen, som i 1988 altså havde et positivt økonomisk resultat, har haft stigende overskud på regnskaberne for 1989 og 1990. Omvendt har f.eks. det irske postvæsen i 1990 og 1991 sat taksterne op med henholdsvis 7,5 pct. og 7 pct. – en prisforøgelse, der overstiger udviklingen i priser og lønninger i det irske samfund – men har på trods heraf alligevel haft underskud siden 1989.

I forbindelse med grønningen har EF-Kommissionen ladet udarbejde en analyse af lovgrundlaget for postvæsenernes virke i EF. Den endelige rapport er færdiggjort i maj 1989.

Af denne fremgår det, at priserne på postale ydelser i vid udstrækning reguleres efter pris- og lønudviklingen i øvrigt. Efter de foreliggende oplysninger er der altså ingen lande, som benytter et eventuelt overskud til at nedbringe takster. Bortset fra Storbritannien, Holland og Irland fastsættes taksterne af den ansvarlige minister for området.

I Storbritannien fastsættes taksterne af postadministrationen, som hermed har en vis frihed til at lade kommercielle hensyn spille ind. Taksterne skal dog godkendes af den ansvarlige minister, der også kan ændre dem. De hollandske og irske postvæsener er organiseret som selvstændige, statsejede aktieselskaber.

For det hollandske postvæsens vedkommende fastsættes taksterne som nævnt i overensstemmelse med et indeks over priser og lønninger; men den ansvarlige minister kan i sidste instans ændre foreslåede takster. Tilsvarende kan den ansvarlige minister omgøre takstbeslutninger hos det irske postvæsen.

Man vendte herefter tilbage til dagsordenens punkt 16, der var:

16) Anden behandling af lovforslag nr. L 24:*Forslag til lov om Ørestaden m.v.*

Af finansministeren (Henning Dyremose).

(Fremsat 2/10 91. Første behandling 7/11 91. Betænkning 15/6 92. Ændringsforslag nr. 11-13 af 16/6 92 uden for betænkningen af finansministeren).

Forhandlingen genoptoges.

*Forhandling***Aage Brusgaard (FP):**

Lov om Ørestaden! Ja, jeg blev mildest talt forbavset over, at der er blevet forlig mellem regeringen og Socialdemokraterne om en ny by på Amager.

Danmark har lige haft en afstemning om EF-unionen, og den faldt ud til fordel for, at den skulle vi altså ikke være medlem af. Hvad har vi så hørt siden? Vi har faktisk hørt fra ledende Socialdemokrater, Venstrefolk og Konservative, at al investeringslyst vil stoppe totalt – der vil ingen udbygning finde sted i Danmark – og at alt, hvad der var planlagt af investeringer, ville skrumpe ind. Så en uge efter ligger der et projekt, som jeg vil kalde et overoptimistisk forslag. Investering i både bane- og tunnelanlæg og bygninger skal forsøges finansieret ved salg af grunde, som der er al sandsynlighed for ikke kan sælges, og det vil jeg godt bevise med nogle avisudtalelser.

Jeg kom med en masse eksempler ved førstebehandling. Dem vil jeg så ikke tage op igen, men Politiken skriver den 14. februar 1992: »Med 345.000 m² spøgelsestomme kontorlokaler, meget få nybyggerier og tab af næsten 30.000 arbejdspladser på blot 2 år fremstår København som en gumpetung deltager i konkurrencen om at blive et af de nye kraft-

[Aage Brusgaard]

centre i det nye Europa.« Det vil altså sige, at der er tusinder af kvadratmeter, som ikke bliver udnyttet på nuværende tidspunkt.

I B.T. den 15. december 1991 skriver de: »1 mio. m² tomme bygninger i tomme erhvervs-ejendomme og bygninger i København, som ikke kan sælges.« Vi kan køre videre med Ekstra Bladet den 10. august 1991: »Ørestad. Det rene øregas. 2 mio. m² kontor- og butikslokaler står gabende tomme efter 1980'ernes byggefråds.«

Aviserne skriver altså om lige fra 300.000 til 2 mio. m², der står tomme, og som der altså kunne flyttes ind i, hvis der nu var investorer og interesserede. På den baggrund ser det lidt mærkeligt ud, at et flertal tror, at der er basis og interesse for at opføre en helt ny by ved siden af de tomme bygningslokaler.

Børsen bekendtgjorde den 12. juni i år en analyse, hvor konklusionen var: »Ørestaden bliver den direkte anledning til stop for al vækst i København. Den vil skabe flere konkurrencer blandt de nuværende investorer, fordi den ganske enkelt vil lægge en yderligere dæmper på den normale prisudvikling, som ellers ville have fundet sted, og som skulle have reddet de ejendomsbesiddere, der endnu ikke er gået fallit.«

Jeg mener altså, at alle odds er imod, og at det er uklogt at planlægge et så stort byggeprojekt på så spinkelt et grundlag. Vi kan selvfølgelig spørge, hvem det er, der har bedt om at få Ørestaden. Ja, det er altså politikerne, det er i hvert fald ikke befolkningen derude. Vi har haft mange deputationer i Miljø- og Planlægningsudvalget, siden forslaget var til første behandling, og ikke en eneste har bedt om at få en by i Ørestaden.

Vi har fået mange breve og henvendelser, og jeg vil læse op fra nogle af dem: Akademirådet anbefaler, at man i stedet for udlægning af nye byområder samler energien om at færdiggøre de områder, som udviklingsmæssigt er påbegyndt. Det kan vi helt tilslutte os.

Vi har også fået brev fra Danmarks Naturfredningsforening, der skriver: »Lovforslaget åbner mulighed for at opføre 2,2 mio. etagekvadratmeter, der forudsætter, at der i de næste 20 år skal tilvejebringes 50.000 nye arbejdspladser. Hertil må bemærkes, at der ikke kan forventes at komme flere arbejdspladser, alene fordi man bygger flere kontorer m.v. Endvide-

re er der i København en meget stor uudnyttet kapacitet.«

Vi har i dag alle sammen fået et brev fra en Karen Elise Pedersen, Nærum, der skriver: »Ud over landet står mange hundredtusinder kvadratmeter erhvervsboliger tomme.« Og sådan kan vi faktisk blive ved.

Der er altså ikke et eneste af de breve, udvalget har fået, hverken fra borgere eller investorer, som ønsker en by på Ørestaden, ikke et eneste brev har vi fået om det, og derfor er Fremskridtspartiet kommet med det konkrete forslag, at hvis der skal være en by på Ørestaden, så lad os få en folkeafstemning om det. Både folk fra De Radikale, altså hr. Niels Helveg Petersen, folk fra Venstre og folk fra Det Konservative Folkeparti har gentagne gange over for pressen og i tv sagt, at vi skal have nogle flere folkeafstemninger, og at det skal lægges ud til befolkningen, når der skal ske noget nyt. Her er et helt konkret projekt, som egner sig meget godt til, at borgerne i de tre berørte kommuner kan høres, og de kan så sige ja eller nej til, om de ønsker en ny by i Ørestaden.

Så vidt jeg kan læse ændringsforslagene, er der lagt op til, at Ørestadsselskabet får bemyndigelse til at bygge Ørestadsbanen, Frederiksberg Bane og Østamagerbanen. Mens de bygger, bliver der udskrevet en arkitektkonkurrence, og når den arkitektkonkurrence er færdig, bliver der en slags offentlighedsfase, hvor borgerne kan komme med kommentarer til arkitektkonkurrencen. Men det bliver jo et skaleskjul, for så er anlægsprojekterne jo langt henne, så selve det med banelegemet får befolkningen ingen mulighed for at påvirke, og arkitektkonkurrencen er lavet. Så ved vi godt, at det, der kommer til at ske, er, at borgerne kan få mulighed for at sige, om der skal være et eller andet træ eller en bæk i parken eller på torvet eller sådan noget. Reel indflydelse bliver der ikke for borgerne, det er 100 pct. sikkert. En så stor arkitektkonkurrence vil også koste mange penge, så hvis borgerne vender tommelfingrene nedad for sådan en arkitektkonkurrence, vil pengene være spildt, og borgerne får jo ikke lov til at sige ja eller nej til konkurrencen, det skal vi lige bide mærke i, de får kun lov til at udtale sig om, hvorvidt de synes, der var et eller andet, der skulle laves om. De kan ikke forkaste arkitektkonkurrencen, og det burde de kunne.

[Aage Brusgaard]

Derfor foreslår Fremskridtspartiet, at vi afholder en folkeafstemning, før vi sætter noget som helst af Ørestadsloven i gang.

Svend Aage Jensen (CD):

Ved første behandling af dette lovforslag om Ørestaden har henholdsvis min kollega, hr. Arne Melchior, og jeg selv givet udtryk for, at CD principielt godt kan lide langsigtede løsninger og visionær tænkning, men vi udtrykte også begge tvivl og gjorde opmærksom på, at mange omstændigheder må tages i betragtning og tingene grundigt gennemarbejdes, inden sagen er moden til lovgivning. Det finder CD ikke at den er i dag; der er en lang række omstændigheder, som langtfra er tilstrækkeligt belyst, og jeg skal nævne et par væsentlige.

Hvad tilsiger hensynet til de københavnske omegnskommuner og deres behov for udvikling, respektive for benyttelse af ledige arealer? Hvor mange kvadratmeter areal vil der blive kastet på markedet fra svensk side i det øjeblik, Øresundsforbindelsen nærmer sig sin færdiggørelse? Det kan forventes, at der bliver udbudt en betydelig mængde fra svensk side, og den omstændighed vil naturligvis medvirke til at trykke priserne på grunde og etagemeter.

Som andre ordførere skal jeg så for fuldstændighedens skyld også henvise til både de store arealer, som er til rådighed i Københavns Havn, og til den indre bys kapacitet. Det indre København er i forvejen rigelig affolket, både hvad angår boliger og virksomheder. Den udvikling vil accelerere, dersom Øresundsprojektet får nogen effekt, og City's udtynding er hverken i Københavns eller i landets interesse.

Som det fremgår, er der indvendinger og spørgsmålstejn nok, hvortil kommer timingen. I forrige uge hørte vi flere partiledere, herunder Socialdemokratiets formand, jublende erklære – jeg omskriver det frit – har vi det ikke dejligt, er vi ikke dygtige, uanset at der blev stemt nej med et lille flertal den 2. juni, siger vi som Lille Claus i H. C. Andersens Eventyr: Hyp alle mine heste, ih, hvor vi kan.

Ganske vist har vi et afstemningsresultat, som er intet mindre end en stopklods, i hvert fald en skrap bremse for såvel inden- som udenlandske potentielle investorer. Men, sagde hr. Nyrup Rasmussen, på trods af det vil vi netop vise, at her er skam ingen smalle steder, her bygger vi op, så det batter. Det signal vir-

ker mildt sagt som udsendt af en Rasmus Modsat. Hvis der var blevet sagt ja den 2. juni, ville meldingen have lydt, at nu, hvor vi trådte ind i fremtiden, var tiden inde til de meget store projekter. Det er altså mildt sagt forbløffende, at man kan sige det samme i den modsatte situation.

Det virker urealistisk, og jeg har da også hæftet mig ved, at denne lovgivning afvises fra specielt to sider, og dér tænker jeg på direktøren for Kreditforeningen Danmark og på direktøren for Entreprenørforeningen. Netop disse to skulle jo juble over den foreliggende lov, men se, om de gør! De tror simpelt hen ikke på projektet.

Direktør Ross Pedersen fra Entreprenørforeningen fangede Københavns overborgmester i TV-Avisen i søndags, da overborgmesteren sagde, at sagen skulle ses på en 20, 30, 40 års sigt. Nå, sagde Ross Pedersen, så er det rigtigt placeret, for det har ingen dagsaktuel betydning.

CD's folketingsgruppe har besluttet at stemme blankt til forslaget. Når vi ikke stemmer imod, skyldes det, at vi ikke vil stå i vejen for trafikprojekterne i forslaget, og at vi i det hele taget bestemt ikke ønsker at hindre den dynamiske udvikling i København, som et flertal i Borgerrepræsentationen tror dette forslag vil indebære. Det tror vi altså desværre ikke, og derfor kan vi ikke stemme ja.

Det bedste, der kan siges om forslaget, er nok, at det ikke kommer til at gøre skade, eftersom udviklingen i det kommende halve eller hele år givetvis vil blive fulgt nøje, også med henblik på en eventuel virkeliggørelse af den såkaldte Ørestad.

Jeg forudser, at denne lov vil blive ændret til ukendelighed og udskudt et antal gange. Skatyderne skal ikke gøre sig nogen illusioner, statens og kommunens garanti vil formodentlig forfalde til betaling. Nuvel, så får man da trafik anlæggene, og de skal nok i løbet af nogle årtier vise sig anvendelige.

At investere milliarder i dette årti forekommer klart letsindigt, og som sagt vil Centrum-Demokraterne undlade at stemme.

Jørgen Estrup (RV):

Som københavner føler man sig unægtelig som lidt af et skarn, når man nu siger nej til dette forslag, hvis essens er, at det, man kunne

[Jørgen Estrup]

kalde Folketingets jyske næstenflertal, er villig til at bevilge København nogle penge stort set ubeset. Det er egentlig ganske imponerende.

Jeg er ganske imponeret af, at hr. Baadsgaard dels overbeviste sig selv, dels bl.a. hr. Risgaard Knudsen om det fornuftige i dette forslag, at fru Eva Møller har været i stand til at få hr. Ahlmann-Ohlsen med, for slet ikke at tale om den indsats, som hr. Peter Hansen-Nord har været i stand til at yde over for hr. Svend Heiselberg. Det er flot!

Derfor vil jeg også med det samme sige, at vi da fra radikal side har en vis forståelse for, at denne udgave ikke er så dårlig som den første; der er sket ændringer. Jeg synes, det er et fremskridt, at man erkender de trafikale problemer, der i mange år har plaget Amager, og at man ønsker at gøre noget ved dem. Jeg synes også, der på det miljømæssige område er ændringer, som er positive, men det forandrer ikke det fundamentale, at dette forslag stadig væk har fødderne solidt plantet i den blå luft. Der er ikke kommet den jordnærhed i det, som nogle af os appellerede så meget om under førstebehandling, og det er altså ikke kun i ordvalget, at forslaget er fantasifuldt, men det er det så sandelig også. Jeg har bemærket, hvordan man altså skal samle erhvervsudviklingen stationsnært, man skal tunnelere banerne, og man skal afkontorisere Københavns middelalderby; det eneste, vi mangler, er en tivolisering af kulturlivet.

Men det ændrer ikke ved, at der også er principielle problemer i forslaget, og det første og det mest principielle er, at man nu afbryder en verserende fredningssag. Sådan en principiel beslutning synes jeg ikke Folketinget kan sidde roligt over for. Hvordan man end vender og drejer det, kan det ikke opfattes som andet end det, man folkeligt vil kalde tilbagevirkende kraft – vi var nogle, der advarede kraftigt imod det allerede under førstebehandling – og jeg synes, det kun kan opfattes, som om det offentlige plejer sine egne særinteresser, og det er ikke fremmede for retsbevidstheden, at man altid kan finde en udvej, når det offentlige har noget på spil, mens fælden klapper, når den enkelte borger er i klemme, og derfor føler jeg det nødvendigt at opholde mig lidt ved denne principielle del af det. Jeg synes, at vi bliver nødt til at diskutere det, og jeg synes også, vi bør spørge miljøministeren, om der fin-

des fortilfælde for en sådan fremgangsmåde, og om miljøministeren virkelig føler sig tryk ved det og mener, at vi her gør noget, der er rimeligt, og ikke, at vi tværtimod i stedet er godt på vej ind på en glidebane.

Set fra radikal side er det dette afgørende argument, der ganske kategorisk afgør, at vi vil stemme imod forslaget, men derudover er der unægtelig også andre modhager: Økonomien i forslaget hænger efter vores opfattelse ikke sammen, det kunne man jo, hvis man så det fra et snævert københavnsk synspunkt, så tage roligt, men der sidder altså også andre end københavnere i den radikale gruppe. De tager det ikke så roligt, for de synes ikke, at det er morsomt at bevilge penge til København ud i den blå luft, og selv om man kan se positive ting i den nye linieføring, kan jeg da godt forestille mig den situation, hvor Ørestads Boulevard og Ørestadsbanen vil løbe mellem grønne marker og områder med fodboldbaner og folk, der hygger sig, og det er da fint, men det er måske ikke den bedste pengeanvendelse.

Økonomien hænger ikke sammen. Jeg synes også, at flertallet med den ændring, der er sket, har erkendt, at man altså ikke kunne få det oprindelige til at fungere, og man kunne ikke forvente, at der med den ledighed, der er på kontor- og erhvervsarealområdet i København og omegn, kunne sælges grunde til en bare nogenlunde rimelig pris inden for en overskuelig årrække.

Derudover vil jeg også pege på, at det set fra vores synspunkt er mærkeligt, at Københavns Universitet nu skal spændes for dette forslag. Man gør en del ud af at sige, at man skal have et forskningstungt miljø først på Amager, at det er nyttigt at have universitetet til at ligge dér, og at det vil hjælpe på placeringen af virksomheder og andre, der har brug for en tilknytning til forskningslivet. Det er, som om man overhovedet ikke har indset, at geografiske afstande ikke spiller den samme rolle som tidligere for placeringen af forskningen, og da slet ikke når universitetet ligger 1 km eller 2 fra den indre by. Jeg synes, det er mærkeligt, at man ikke i stedet for har taget udgangspunkt i, hvad der var universitetets behov. Er der overhovedet nogen blandt forligspartierne, der har forhørt sig om, hvad Københavns Universitet mener om dette, eller har man bare sagt: Vi har et nødlidende projekt, nu skal vi have spændt

[Jørgen Estrup]

universitetet for, det vil nok se godt ud i international sammenhæng?

Når jeg skal summere op, bliver resultatet negativt, så vi må altså stemme imod forslaget, vi kan ikke bare undlade at stemme. Vi erkender også, at det, der så meget betonagtigt ud under førstebehandlingen, nu snarere er blevet letbeton, men beton er det immervæk. Det beklager jeg, og jeg har i og for sig for længst opgivet håbet om, at der kan ske ændringer på det punkt.

Jeg vil så blot slutte af med at sige, at vi vil undlade at stemme til ændringsforslagene, herunder Fremskridtspartiets ændringsforslag. Vi ser i og for sig ikke noget formål med at afholde en folkeafstemning specielt i København, Frederiksberg og omliggende kommuner om et forslag, der så helt åbenbart også har en landspolitisk sammenhæng. Vi synes ikke, det er nogen specielt god idé, men vi vil som sagt undlade at stemme.

Glønborg (KRF):

Jeg har tidligere på Kristeligt Folkepartis vegne givet udtryk for, at hele Danmark bør stå sammen om at give vores hovedstad et løft. Det er der brug for, og jeg vil gerne som den i Kristeligt Folkepartis gruppe, der bor længst fra København, sige, at jeg ikke har fået arme vredet om af hr. Kofod-Svendsen for at skulle sige det her. Jeg siger ud af min dybeste overbevisning, at vi har en hovedstad, og at den skal vi alle stå sammen om at give en god placering. Derfor vil vi gerne medvirke til, at trafikforholdene i hovedstadsområdet forbedres, og det er der sandelig brug for.

Jeg vil også gøre opmærksom på, at selv om Kristeligt Folkeparti vendte sig imod det broprojekt, der blev lavet for Øresund, står vi helhjertet bag etableringen af en fast forbindelse til Sverige. Her lægger vi megen vægt på jernbanen, og derfor er det klart, at der skal laves nogle ordentlige forbindelser mellem Ørestadsforbindelsen og hele København.

Det er også klart, at vi har nogle problemer med trafikken i den indre by, og derfor vil vi meget gerne være med til at finde en løsning på letbaneprojektet og tunnelbaneprojektet under den indre by, men vi tror ikke på, at Ørestadsprojektet er en realistisk måde at skaffe penge til den opgave på.

Når vi skal være ærlige og prøve at finde ud af, hvordan dette Ørestadsprojekt egentlig er blevet til, må vi erkende, at det er et luftkastel, der er planlagt for at finansiere trafikforbindelserne, og jeg synes egentlig, disse trafikforbindelser er så vigtige, at de fortjener en solidere baggrund end et luftkastel.

Vi er bange for, at grundsalsalget bliver en fuser, og derfor ville vi hellere, at man havde tænkt sig lidt bedre om og været lidt mere realistiske, eller skal vi sige ærlige, med hensyn til finansieringsproblemerne og sagt, at her bliver vi nødt til på en eller anden facon også at finde nogle statspenge at putte i.

Jeg ved ikke, om det er helt rimeligt, men man kunne måske godt udkaste den tanke, at regeringen altid har et mål om at holde de offentlige udgifter klart nede, og skal man endelig ud med skillinger, vil man i det mindste have dokumenteret, at man har været absolut tvunget til det. Men jeg synes nok, det er lidt af en omvej, hvis regeringen vil have et Ørestadsprojekt som begrundelse og legitimation for at vove sig ind i nogle anlægsprojekter som disse, og når man så af bitter nød kommer til at konstatere, at finansieringsdelen, grundsalsalget, ikke kommer til at slå til, bliver man nødt til at ryste ud med nogle statspenge alligevel. Hvis det er regeringens taktik, skal jeg selvfølgelig ikke blande mig i den, men jeg finder den ikke særlig velegnet.

Vi har altså i Kristeligt Folkeparti besluttet os til at stemme imod lovforslaget om Ørestaden, sådan som det er lagt frem. Men jeg vil gerne sige, at vi gør det af 3 grunde, og de kan så være mere eller mindre stærke.

Den første grund er, at det er principielt forkert at stoppe en verserende fredningssag ved et politisk forslag. Danmarks Naturfredningsforening har allerede i august sidste år foreslået Amager Fælled fredet, og sagen er gået i gang efter de gældende retningslinjer. Vi synes, den sag bør afgøres, inden man vedtager noget. Så meget haster det trods alt heller ikke med Ørestaden.

Vi mener, det er undergravende for hele fredningsinstitutionen, hvis regeringens og Socialdemokratiets nye fremgangsmåde skal danne skole. Jeg synes nok, vi fra regeringens og Folketingets side skal være lidt forsigtige lige netop i denne tid, hvor vi har fået så mange angreb, så mange beskyldninger for at dreje lo-

[Glønborg]

ven lidt, når vi skal have gennemført et eller andet i offentligt regi, mens vi svinger pisken over private, som kryber uden om de eksisterende bestemmelser.

Jeg vil ikke påstå, at vi ikke har lov til at gøre det, så selv om regeringen og Socialdemokratiet nu vedtager at gennemføre dette her, skal jeg ikke slæbe dem hverken for den ene eller den anden domstol eller kommission. Jeg vil ikke anfægte lovligheden af det, men jeg vil advare imod fremgangsmåden, fordi den vil give anledning til en kraftig kritik, som jeg ikke vil kalde uberettiget. Vi skal passe på, at vi ikke misbruger den magt, vi har. Det betragter jeg som noget alvorligt.

Den anden grund er, at der stadig væk er nogle uløste miljøproblemer i projektet, men dér vil jeg gerne medgive Socialdemokratiet og regeringen, at man har lavet nogle kraftige og udmærkede forbedringer i forhold til det oprindelige forslag. Jeg synes, man virkelig har imødekommet de indvendinger, som mange af os rejste ved førstebehandlingen, så det klart er blevet et bedre projekt, og selv om jeg stadig væk har nogle betænkeligheder ved det og derfor nævner det som en af grundene, vil jeg gerne sige, at denne grund alene ikke for os ville være nok til at vælte projektet; men den skal dog nævnes.

Vores tredje grund er den, som jeg nævnte i indledningen, at vi ikke tror, der er en ordentlig økonomi i dette her.

Så er vi kede af, at disse luftkastelplaner om Ørestaden kan komme til at genere et andet meget seriøst og fornuftigt tiltag, som er på dagsordenen som næste punkt, nemlig hele havneprojektet. Her går Kristeligt Folkeparti helhjertet med. Vi synes, det er en plan, der bør gennemføres, men så skal vi lade være med at forvirre erhvervslivet og de kommende investorer med, at vi vil køre et Ørestadsprojekt og et havneprojekt igennem samtidig. Hvad er det egentlig, vi satser på, når vi vil give vores hovedstad et løft?

Vi må jo erkende – det er der mange fagfolk der har peget på i den sidste tid – at der er utrolig mange tomme erhvervslokaler i Københavnsområdet, og hvis man nu lokker nogle til at lave for mange investeringer i Ørestadsprojektet, kan man nemt medvirke til, at der bliver endnu flere tomme erhvervslokaler i Københavnsområdet, lokaler, som det ellers var rimeligt at bruge, og som var velegnede til formålet.

Hele ideen om, at det skulle være så smart at få alle de nye bygninger lagt på stribe ned over Amager frem for at få renoveret nogle lokaler rundt omkring i byen og gjort hele byen mere funktionel, mere aktiv, forstår jeg ikke. Den filosofi forstår jeg simpelt hen ikke. Det kan være smart for en arkitekt at få lov til at lave det, det kan jeg godt se, og der er nok en eller anden, der kan få nogle præmier, og en kan få sig en slags monument ud af det, men at det for erhvervslivet og for København skulle være en vældig gevinst at få sådan en stribe frem for at få en masse punktvisse forbedringer af byen, det forstår jeg ikke.

Går vi rundt og kigger i København, kan vi se, at der er mange kvarterer, der kunne trænge til at blive peppet lidt op, og til syvende og sidst tror jeg det kan blive billigere og lige så funktionelt.

Planerne om udflytningen af universitetet har vi intet at indvende imod, men er selvfølgelig enige med Det Radikale Venstre i, at det var klogt at spørge universitetet først. Det ved jeg ikke om nogen har gjort, jeg har ikke rigtig hørt om det.

Alt i alt må vi sige, at vi går imod forslaget. De ændringer, der er lavet, har vi selvfølgelig kun gode ord tilovers for. De har gjort projektet bedre, og vi vil naturligvis ikke modsætte os, at man gør projektet bedre, så det er knap så dårligt, som det ellers kunne have været. Dog vil vi sige, at Fremskridtspartiets forslag om folkeafstemning tror vi ikke rigtig på, så det er vi imod.

Finansministeren (Henning Dyremose):

Der er vist ikke nogen, der er i tvivl om, at jeg fra starten har været begejstret for ideen om Ørestaden, og derfor er jeg selvsagt glad for, at vi nu har et bredt flertal for, at Ørestaden kan gennemføres.

Og hvorfor så den begejstring? Ja, man kan kigge rundt f.eks. i de europæiske hovedstæder, man kan såmænd kigge rundt i hovedstæderne i hele den industrialiserede verden, og så kan man stille sig selv det spørgsmål: Hvor i verden er der en hovedstad, der kan tilbyde et nyudviklet erhvervsområde så tæt på en international lufthavn, så tæt på en international motorvej, der forbinder Norden og Kontinentet, så tæt på en international jernbane, der forbinder Stockholm med Madrid og Rom, så

[Finansministeren]

tæt på et internationalt udstillingscenter som Bella Centret, så tæt på en hovedstad som København med alle dens gamle kulturelle værdier og så tæt på et forskningsmiljø som det Københavns Universitet, vi bygger op derude? Der findes ingen hovedstad i hele verden, der kan tilbyde de faciliteter så tæt på, og derfor bliver Ørestaden også så utrolig attraktiv.

Jeg har i min fortid beskæftiget mig med at lave internationale undersøgelser af, hvor virksomheder skal placere sig. Jeg har ledt efter lige præcis de kriterier, der her er opfyldt, og jeg er ikke det fjerneste i tvivl om, at andre erhvervsfolk vil lede efter de samme kriterier. Det er simpelt hen en perle, vi har liggende ude på Amager Fælled, og vi skal selvfølgelig udnytte den perle til at gøre vores hovedstad til det helt naturlige center for de 2-3 millioner mennesker, der bor lige rundt om os, når vi har Øresundsforbindelsen på plads.

Med de beslutninger, vi nu træffer om Ørestaden og om havnen, ligger den overordnede struktur for Københavns udbygning klar. Investorerne ved, hvad de har at rette sig efter, de ved, at havnen står til rådighed her og nu; dér kan projekterne gå i gang. De ved også, at regeringen i umiddelbar forlængelse af dette lovforslags vedtagelse vil rette henvendelse til Københavns Kommune med henblik på at få fastlagt en fornuftig linieføring ind forbi Hotel Scandinavia, således at Ny Tøjhus-grunden kan anvendes til nogle spændende og perspektivrige projekter her og nu.

Men så er der nogle af kritikerne, der siger: Jamen hvor er så investorerne til Ørestaden? Dér vil jeg svare: Vi ønsker slet ingen investorer til Ørestaden nu. Vi ønsker først investorer til Ørestaden om 5-7 år, når banen er bygget, når vejen er bygget, når værdien af grundene derfor er steget, så jeg er bedøvende ligeglad med, hvilke kreditforeningsdirektører der ikke vil investere her og nu, for de får slet ikke lov her og nu. De får først lov, når værdien er steget. Det er hele idégrundlaget i projektet. Indtil da må de gerne bruge deres penge i havnen, indtil da må de gerne bruge deres penge på Ny Tøjhus-grunden.

Men jeg beder altså ikke om, at de bruger pengene til nye, store erhvervsbyggerier inde i City i øvrigt, for vi vil slet ikke have nye, store erhvervsbyggerier inde i City. Inde i City vil vi bevare den klassiske tradition, den flotte ho-

vedstad, vi har, som er en af de attraktioner, vi netop skal satse på, når vi skal sælge dette projekt ude i verden.

Dette er et projekt med masser af perspektiv, og nu, hvor vi ved en folkeafstemning har fået skabt lidt tvivl om tiltroen til fremtiden i Danmark, til den danske hovedstads vækst, er det så pragtfuldt, at et bredt flertal her i Folketinget i dag og på fredag vedtager både Ørestaden og havnen og dermed viser, at vi danskere tror på os selv, vi har den økonomiske styrke, vi har viljen, vi kan noget, vi vil noget, vi satser noget, vi tør satse.

Det er rigtigt, at vi ikke kan garantere, at det går godt. De, der altid skal have en garanti, går i stå af handlingslammelse. Man kan kun satse, hvis man tør risikere noget. Det flertal, der stemmer Ørestaden hjem, tør tage en satsning, vi tør risikere noget, fordi vi tror på Danmark og den danske hovedstad.

(Kort bemærkning).

Glønborg (KRF):

Jeg tager ordet, fordi finansministeren så klart spurgte, om der var nogen hovedstad, der havde noget lignende at tilbyde.

Jeg har lyst til at spørge finansministeren, om han har besøgt London Docklands, for dette her minder egentlig lidt om det, man tilbyder i London Docklands. Dér har man jo også fundet et område, som var egnet til en masse nye erhvervsbygninger. Det ligger lige midt i en meget, meget stor hovedstad, det er da tæt på, og man reklamerer faktisk også med, at man har lavet en lufthavn, så man kan være der på få minutter. Den er måske ikke helt så stor som Kastrup, til gengæld har man jo andre store lufthavne derovre.

Så London Docklands kunne vel også være attraktivt, hvis sådan noget i det hele taget er så fantastisk attraktivt, som nogle tror. Har projekt London Docklands virkelig været en succes? Er det den, man vil forsøge at efterligne?

Miljøministeren (Per Stig Møller):

Jeg fik et spørgsmål fra hr. Jørgen Estrup, som spillede en meget stor rolle, forstod jeg, for Det Radikale Venstres stillingtagen, så når jeg har svaret, går jeg ud fra, at Det Radikale Venstre støtter regeringens og Socialdemokratiets forslag.

[Miljøministeren]

Spørgsmålet gik ud på, om der findes fortillæde for regulering ved lov. Det var hr. Jørgen Estrup lidt skeptisk over for om der gjorde. Dertil kan jeg svare, at der her i landet er tradition for, at realbevareelsesreguleringer foretages ved lov i ekstraordinære situationer, og jeg kan give et eksempel.

F.eks. inden for planlægningsområdet er der en særlov for Køge Bugt-området, der blev anlagt på baggrund af en speciel bemyndigelseslov fra 1961. Ørestadsloven hører således til den type af love, hvor Folketinget afgør arealanvendelsen ved lov. Derfor indeholder lovforslaget også både normer og procedureregler.

Lad os nu tage planlægningsprocessen i Ørestadsloven. Den er faktisk meget omhyggelig og giver rig mulighed for offentlig debat og indflydelse. Den starter ifølge arealanvendelseskriterierne med selve Ørestadsloven, herefter fortsættes der efter de normale regler i planlægningslovgivningen med Københavns Kommunes udarbejdelse af region- og kommuneplan. Den internationale arkitektkonkurrence og den efterfølgende helhedsplan, som udarbejdes af Ørestadsselskabet i samarbejde med Ørestadsrådet, skal så sammen med den forudgående offentlighed, der knytter sig til kommuneplanprocessen, betragtes som grundlaget for og inspiration til Københavns Kommunes planlægningsområde.

Der er altså omhyggelig procedure for offentligheden. Der er normer og spilleregler, og der er fortillæde for arealregulering ved lov.

Så vil jeg sige til hr. Jørgen Estrup og hr. Glønborg, som var meget bekymrede ved, at man bryder en fredningssag: Jamen undskyld, hvornår blev fredningssagen egentlig rejst? Den blev rejst, da det blev klart, at Folketinget ville regulere arealanvendelsen ved lov. Det vil sige, at det egentlig ikke er Folketinget, der forsøger at forhindre fredningssagen. Det er fredningssagen, der forsøger at forhindre Folketinget i at træffe en afgørelse, og det er egentlig ikke særlig demokratisk. Det er det, der hedder ekstraparlamentarisk.

Derfor er jeg egentlig ikke bekymret, som hr. Jørgen Estrup spurgte om jeg var. Jeg er naturligvis ikke bekymret ved nogen afgørelse fra det danske Folketing. Det er i øvrigt også en langt mere åben proces, der finder sted her end ved en fredningssag. Her har vi 3 behandlin-

ger, her har vi haft en lang offentlig debat, her har der været deputationer. Der har altså været mulighed for at komme med langt flere indsigelser fra langt flere interessenter og interesse-rede, end der er i en normal fredningssag.

Jeg skal også minde om, at det kun er arealanvendelsen, der reguleres ved denne lov. De andre elementer af naturbeskyttelse er uforandrede, de fastholdes jo, og oven i købet sikrer vi, så det ikke kan misforstås, at den nye naturbeskyttelseslov, som siden fremsættelsen har strammet kravene til, hvad der skal beskyttes, præciseres i dette lovforslag, således at vi overholder den naturbeskyttelse, vi har gennemført med den lov, der først træder i kraft den 1. juli.

Vi har altså sikret naturbeskyttelsen, vi har lavet en arealanvendelse, hvor vi på naturområdet kompenserer ved at lægge det sydlige Amager ud til en særlig fuglebeskyttelse, som er en bedre samlet løsning fuglemæssigt set end den, vi sad inde med. Derfor vil jeg også gerne sige til hr. Glønborg, som siger, at vi kommer til at se en stribe nye bygninger ned over Amager, at det er ikke rigtigt. Det areal, vi taler om her, er 10 pct. af hele det åbne område, og det vil være svært af få 10 pct. til at blive hele det åbne område. 10 pct. er fortsat kun 10 pct. af det åbne område.

Som en lille meddelelse til hr. Jørgen Estrup i forbindelse med det, jeg siger om, at man prøver at forhindre Folketinget i at træffe sin afgørelse, så er det nyeste eksempel, at der den 16. juni, altså i går, er indkaldt til en besigtigelse ved Fredningsnævnet i morgen aften klokken 18, dvs. lige før vores tredjebehandling. Det ligner ikke nogen tilfældighed. Det ligner en tanke.

(Kort bemærkning).

Aage Brusgaard (FP):

Det er til finansministeren. Finansministeren burde egentlig være skuespiller i stedet for politiker, sådan som han kan fremføre sagerne. Finansministeren spørger, hvilke andre lande der kunne tilbyde en sådan perle nær hovedstaden. Jamen vi har jo perlen i vores egen hovedstad uden Ørestaden. Der er 2 mio. m² boligareal, der er klar til salg; der er store områder, der er klar til at blive bebygget, men mangler investorer, så den perle, finansministeren omtaler, har vi i det nuværende København. Det, vi mangler, er investorer.

[Aage Brusgaard]

Senere i finansministerens tale sagde han, at regeringen slet ikke var interesseret i at få købere til Ørestaden, overhovedet ikke. Det var først tilladt at købe om 5-7 år. Så vil jeg gerne spørge: Der bliver givet bemyndigelse til at optage lån for 1,6 mia. kr., alene baneprojekterne vil koste ca. 3,7 mia. kr. Hvem skal finansiere beløbet derimellem, når man ikke må sælge grunde? De 1,6 mia. kr. går jo til arkitekt, ingeniør og annoncering.

Jeg har et spørgsmål mere. Der står, at dele af Københavns Universitet, Det Kgl. Bibliotek og Handelshøjskolen skal flyttes ud. Er kommunerne og institutionerne rent planmæssigt blevet spurgt, om de er interesseret?

Jeg har også et spørgsmål til ændringsforslag nr. 2, hvori der står:

»Selskabet kan, helt eller delvis uden vederlag, stille arealer til rådighed for undervisnings- og kulturelle formål og for fritids- og rekreative formål.«

Er det lovligt i forhold til alle EF-direktiver? Jeg vil også gerne spørge, om det er lovligt i forhold til dansk lovgivning. Vi ved, at kommunalbestyrelsen i Vejle lige er blevet idømt en bøde for at sælge grunde for billigt, så det vil jeg også gerne have en forklaring på.

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Jeg ville egentlig gerne takke miljøministeren for hans svar, men jeg har lidt svært ved det af to grunde.

Den ene er miljøministerens anvendelse af ordet ekstraparlamentarisk. Jeg hørte godt de mentale gåseøjne, der var om det, men jeg synes alligevel, det er farligt at anvende det udtryk, når det, der faktisk sker, er, at borgerne anvender de love og regler, som vi og myndighederne har udstukket. Jeg synes ikke, man skal bruge ordet. Jeg synes, man skal anerkende, at det er de regler, vi har sat for frednings-sager.

Den anden grund til, at jeg har svært ved at takke miljøministeren, er, at miljøministeren ikke svarede på mit spørgsmål. Men det er så specielt, nemlig det, at det jo ikke drejer sig om en situation, hvor man bare går ind og laver lovgivning for et område. Her drejer det sig om, at man griber ind i en verserende sag, og det var det, jeg specielt spurgte om: Har vi fortilfælde for det? Og vil ministeren virkelig fast-

slå, at situationen er så ekstraordinær, at den kræver, at vi tilsidesætter lovgivningen, eller er det ikke bare en lidt bekvem måde at gøre det på i denne sammenhæng?

Dernæst vil jeg gerne sige til finansministeren, at jeg helt værdsatte finansministerens visioner, sådan som jeg også gjorde det ved førstebehandlingen. Jeg var også ganske imponeret over, at finansministeren nu lever helt op til Osvald Helmuths ord om, at »jeg står på mine 20 td. land«. Der vil åbenbart ikke blive solgt én grund, men finansministeren er villig til at betale. Det er et klart standpunkt.

Jeg synes til gengæld, finansministeren skulle besvare mit spørgsmål: Hvad har man haft af forhandlinger med Københavns Universitet om det her? Eller har man overhovedet tænkt sig at snakke med Københavns Universitet, før det hele ligger klappet og klart? Jeg synes egentlig, det havde været kønt, hvis vi havde en klarhed over det på nuværende tidspunkt.

(Kort bemærkning).

Gade (SF):

Det var dog en utrolig udtalelse, miljøministeren kom med, da han talte om, at det, at der var rejst fredningssag på Amager Fælled, var en ekstraparlamentarisk foranstaltning, og deri lå der vel, at det var noget, man ikke skulle tage sig af.

Jeg synes, det er utroligt, at vi har en miljøminister, som står her og forsvarer, at man laver en særlovgivning, som griber ind i en sag, der allerede verserer for domstolene. For det er jo det, der er pointen i denne sag, at den verserer for domstolene. Jeg vil gerne spørge, om det er første gang, det sker. Det svarede miljøministeren uden om før. Ifølge det brev, vi har fået fra Danmarks Naturfredningsforening, hævder Danmarks Naturfredningsforening, at det er første gang, man griber ind i en sag, der verserer for domstolene.

Og selv om det nu ikke er første gang, så må miljøministeren indrømme, at det er et utroligt forsvar for staten over for borgeren, der ligger i den måde, som miljøministeren tackler denne sag på. Jeg kender miljøministeren godt og ved, hvad miljøministeren har skrevet om netop den sag, borgerens rettigheder over for staten, og derfor forundrer det mig, at det netop er den type argumenter, miljøministeren anvender.

[Gade]

Må jeg så sige til finansministeren, som er så begejstret for det her, at det var da nogle sølle argumenter, finansministeren havde for projektet.

Der var vist tre. Det ene var, at vi tør satse, og at vi tror på Danmark. Det er jeg sådan set med på, men jeg synes, det er en forkert satsning, og jeg tror ikke, den er til gavn for Danmark.

Det andet var, at det er tæt på. Jamen har finansministeren overhovedet kørt rundt på Amager? Der er da grunde nok på Amager, der er tæt på. Og da IBM skulle placere sig i Danmark, syntes de for øvrigt ikke, det var så langt væk, da de placerede sig nogle kilometer væk fra lufthavnen. Sagen er jo, at Københavns Havn er tæt på i en international sammenhæng.

Det sidste var så denne henvisning til, at finansministeren er begejstret. Jeg er klar over, at der har været alt for mange højt placerede inddraget i denne sag. Jeg har en idé om, at alle, både statsministeren og alle, der har gået med ideer om at blive statsminister – både tidligere og fremtidigt – har involveret sig i denne sag ...

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Taletiden er slut.

Gade (SF):

Der er nogle, der taler dernede, men de har heller ikke involveret sig i sagen. Men de, der virkelig har involveret sig i sagen, har en idé om – eller havde en idé om – at de skulle være statsministre, og det synes jeg ikke har gavnet projektet.

Finansministeren (Henning Dyremose):

Hr. Glønborg spurgte, om et projekt, Docklands i London, ikke var lige så spændende, men jeg synes, at hr. Glønborg selv gav svaret i sin modificerende beskrivelse af det projekt. Nej, det synes jeg ikke det er.

Hvis jeg endelig skal finde et projekt et sted, der minder lidt om det her, så er det i Tokyo mellem lufthavnen og centrum. På et inddæmmet havareal har man fra bunden planlagt et højteknologi-erhvervscenter som det, vi her snakker om på Amager i Ørestaden. Jeg havde lejlighed til at besøge det for nogle måneder siden. Formålet med det projekt er som med

vores projekt at tiltrække internationale investorer, og da jeg stod hos en dansk investor, som havde placeret sig i det center, og kiggede ud, så jeg dér på IBM's nye hovedkvarter i Tokyo, jeg så på BMW's nye hovedkvarter i Tokyo, og jeg så, hvordan den drøm, den vision, Ørestaden er for os, faktisk dér var gået i opfyldelse. Men jeg er også nødt til at sige, at Ørestaden er meget mere attraktivt placeret end det center uden for Tokyo. Ørestaden er tættere på alting, og så har Ørestaden den fordel, at den ligger i Danmark, i Norden, i Europa.

Jeg vil takke hr. Aage Brusgaard for de venlige og positive bemærkninger, og så vil jeg godt sige, at den samlede pris for fase 1, hvis jeg husker rigtigt, er 2,6 mia. kr. Det er det, vi har forpligtet os til. Staten garanterer 45 pct. heraf, for det er vores ejerandel. Den statslige risiko i forbindelse med dette projekt er altså ca. 1,2 mia. kr. Jeg synes, jeg har hørt fra alle de partier, der siger, de vil stemme imod forslaget, at det ville de i virkeligheden gerne satse på – bare at lave banen og vejen, fordi det i sig selv er kloge investeringer. Jamen hvad er der så i vejen med, at vi på toppen af de kloge investeringer også får mulighed for en fremtidig satsning?

Jeg glemte desværre at svare hr. Jørgen Estrup på spørgsmålet om Københavns Universitet. Jeg kan sige, at der har været forhandlinger mellem Undervisningsministeriet og universitetet, og universitetet er interesseret i en sådan udflytning og en sådan samling. De har kun ét forbehold: det må ikke tages af deres egne investeringsrammer. Det forbehold kender vi, men interessen for projektet er eksisterende, og det er selvsagt blevet undersøgt.

Så vil jeg for en sikkerheds skyld sige til hr. Jørgen Estrup, at det, jeg sagde om investorer, er, at vi ikke ønsker investorerne her og nu, for vi ønsker ikke, at de skal købe grundene til en lav pris. Vi synes faktisk, det er klogt købmandskab at vente, til vi har banen, vente, til vi har vejen, vente, til vi har infrastrukturen, vente, til bestyrelsen internationalt har markedsført området, vente, til vi ikke længere har tomme kontorlokaler i Københavns Kommune og så på det tidspunkt, hvor der er en efterspørgsel, gå ud og sælge og få solgt til en ordentlig pris. Det synes vi er klogt købmandskab, og det er derfor, jeg siger til kreditforretningsdirektører og andre: I behøver slet ikke

[Finansministeren]

at interessere jer for det lige nu, for vi vil gøre den gode forretning ved at vente. Vi vil ikke forære jer det til lavpris nu, sådan at I kan tjene penge på det senere; de penge ønsker vi at tjene selv.

Jeg kan sige til hr. Gade, at ud over de argumenter, jeg nævnte i mit korte indlæg her, er der masser af andre gode argumenter. De er fremhævet i lovforslagets bemærkninger, de er fremhævet i betækningsbidraget. Jeg mente i og for sig ikke, det var nødvendigt at gentage dem alle sammen nu, men hvis hr. Gade insisterer, gør jeg det gerne. Men der er mange flere end de tre argumenter, hr. Gade nævnte.

Og så vil jeg afslutningsvis sige, at jeg faktisk er glad for det forlig, der er indgået. Ofte er det jo sådan, at når man indgår et forlig, så synes man hver især, at man har måttet give nogle indrømmelser, der gør, at det, man er nået frem til, er ringere end det, man oprindeligt foreslog. Men jeg har det sådan med dette forlig, at det, vi er nået frem til, har gjort projektet bedre også i forhold til vores oprindelige forslag. Det erkender jeg gerne, og derfor er jeg glad for, at vi har kunnet lave et forlig om et projekt, der er endnu bedre end det gode projekt, vi fremlagde for Folketinget.

Miljøministeren (Per Stig Møller):

Jeg vil godt sige til hr. Jørgen Estrup og hr. Gade, at vi må holde fast på forløbet. Det er jo, at loven bebudes, og så rejses fredningssagen. Om det så er en tidsmæssig tilfældighed, eller om det er for at forhindre Folketinget i at beslutte sig, fordi man ikke tidligere har hævet en verserende fredningssag, må vi lade folk granske i, men forhistorien var jo, at der forelå en aftale, og denne aftale synes jeg at Tinget skal forholde sig til, for Tinget er øverste myndighed. Derfor synes jeg også, det er rigtigt, at det kommer fuldstændig frem i dagslyset, hvad man vil anvende arealerne til, og at Tinget kan tage stilling til det.

Det var en almindelig arealanvendelseslov, da den blev bebudet, og måske fordi den blev bebudet, blev det så til en fredningssag, og derved bliver det så også første gang, man griber ind. Men det var altså en almindelig arealanvendelseslov, da den blev bebudet.

Skulle Folketinget så vige for at lade dette afgøre uden om parlamentet? Det er jo det, jeg kom til at sige, bare på latin. Men skal Folke-

tinget vige, for at tingene skal afgøres uden om parlamentet, når man har startet en proces? Det mener jeg ikke er særlig rimeligt, og jeg mener da heller ikke, at hr. Gade kan sige, at jeg derved taler imod, hvad jeg hidtil har sagt, for jeg har aldrig talt og skrevet mod folkestyret. Det er jo det, man pludselig vil have os til – at opgive folkestyret – og det får man altså ikke mig til, og det har man heller aldrig før fået mig til.

Derfor er jeg glad for, at hr. Glønborg udtrykkeligt sagde, at de miljømæssige indvendinger jo var imødekomet i forløbet fra det oprindelige lovforslag og til det, der nu foreligger her ved andenbehandlingen, og derfor ikke i sig selv kunne bære en afvisning af loven. Sådan noterede jeg hr. Glønborgs udtalelser. Det føler jeg mig ganske tryk ved, og det er jeg enig med hr. Glønborg i.

(Kort bemærkning).

Aage Brusgaard (FP):

Finansministeren glemte at svare på et af mine spørgsmål, nemlig et spørgsmål til ændringsforslag nr. 2, hvor I skriver: »Selskabet kan, helt heller delvis uden vederlag, stille arealer til rådighed for undervisnings- og kulturelle formål og for fritids- og rekreative formål.« Dér vil jeg godt spørge: Er det lovligt i forhold til diverse EF-direktiver? Det er jo konkurrenceforvridende i forhold til andre områder.

Vi ved også, at kommunalbestyrelsen i Vejle Kommune lige er blevet idømt en bøde, fordi den solgte en grund for billigt. Her vil man altså give grunden totalt vederlagsfrit.

Et andet af mine spørgsmål mener jeg ikke blev besvaret helt korrekt. Finansministeren udtalte, at regeringen slet ikke ønskede at sælge grunde de syv første år, 5-7 år, og det bliver nok også umuligt, hvis arealerne på havnen samtidig skal sælges, men det er forudsat, at anlægget af banen allerede vil koste 3,7 mia. kr. i 1990-priser. Der gives tilladelse til at optage lån for 1,6 mia. kr.

Så siger finansministeren: Jamen det er statens andel, som jo ejer 45 pct. Så vil jeg godt spørge: Betyder det, at Københavns Amtskommune må optage et lån, der er tilsvarende stort – en amtskommune, der i forvejen skriver til os, at den har budgetmæssige problemer osv.? Det vil altså sige, at der skal optages lån

[Aage Brusgaard]

for 3,7 mia. kr., før man begynder at sælge grunde, som kan forrente disse 3,7 mia. kr., og jeg vil godt spørge: Hvor skal pengene tages til forrentningen af det investerede beløb på 3,7 mia. kr.?

(Kort bemærkning).

Gade (SF):

Jeg forstår, at miljøministeren nu bekræfter, at det er første gang i Danmarkshistorien, man griber ind i en fredningssag, der verserer over domstolene. Det var jo godt at få klarhed for det, så det er altså ikke en ligegyldig detalje, at man griber ind i en sag, der verserer for domstolene.

Så kommer miljøministeren med nogle betragtninger om forhistorien. Jamen er det ikke sådan, at staten havde indgået en skriftlig aftale i 1987 om disse arealer, og at man ikke forhandler med de parter, da man fremsætter det oprindelige lovforslag? Jeg vil gerne have at vide, om ikke miljøministeren kan bekræfte, at den historie i hvert fald skal føres tilbage til 1987.

Det sidste, jeg vil sige, går på finansministerens udtalelse om, at det jo ikke er nu, det her med Ørestaden. Det er jo først om 7 år, vi skal til at sælge ud af disse arealer. Det er jo interessant: det varer 7 år, mange år. Så spørger jeg: Hvorfor i alverden skal vi så gribe ind i en verserende fredningssag? Hvorfor skal den ikke løbe til ende, når det oven i købet er første gang i Danmarkshistorien, man griber ind i en fredningssag? Hvorfor ikke lade den løbe til ende? Så kunne Folketinget vurdere, om der på det tidspunkt var et flertal, der ville lovgive hen over den fredningskendelse. Hvorfor skal man gribe ind i en sag, der kører? Det synes jeg er uanstændigt, og finansministeren har jo nu illustreret fantastisk grundigt og omhyggeligt, at det i en lang række år ikke er nødvendigt.

Det, miljøministeren lægger op til ved indgrebet over for fredningssagen, er faktisk totalt unødvendigt i forhold til projektet. Det synes jeg er ret skammeligt at konstatere, for det gør det jo endnu værre, at man griber ind.

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Lidt hårdt presset fik vi så miljøministeren

ud af busken, og jeg synes, det var godt at få fastslået, at det altså er enestående.

Jeg synes, at miljøministeren så også skulle erkende det og lade være med at komme med bortforklaringer. Der er jo ikke nogen af dem, der har rejst fredningssagen, som har kunnet gøre det på anden måde. Med det forlig, der lå, måtte man forvente, at aftalerne blev holdt, indtil man opdagede, at det var der altså ikke vilje til, og så gik man i gang.

Derfor synes jeg, at sagen er principiel, og den har den karakter, som jeg nævnte i min ordførertale, at når det offentlige interesser er på spil, så er der ikke grænser for, hvad man kan bøje af lovbestemmelser.

Finansministeren (Henning Dyremose):

Hr. Aage Brusgaard rejste to spørgsmål. I forbindelse med ændringsforslag nr. 2 spurgte han, om der kunne være nogen problemer med EF. Det mener jeg helt klart ikke der kan. Se nu bemærkningerne til ændringsforslag nr. 2, nemlig at det bl.a. er for at stille arealer til rådighed for universitetsformål. Det er altså til et offentligt formål; det har ikke det fjerneste med konkurrenceforvridning at gøre. Det er klart, at staten godt må stille arealer til rådighed for statens universitet; det volder ingen problemer i forhold til EF-retten.

Så sagde hr. Aage Brusgaard, at Københavns Amtskommune skulle optage lån. Nu er det altså Københavns Kommune, der i givet fald skulle gøre det; men det skal de heller ikke. Det er Ørestadsselskabet, der optager et lån. Der bliver stillet en garanti af staten og Københavns Kommune, og kun såfremt projektet går galt og der absolut ingenting kommer af indtægter, vil Københavns Kommune og staten om føje år skulle skaffe pengene. Vi satser selvfølgelig på, at garantien aldrig bliver udløst, fordi der er et sundt og bæredygtigt projekt. Men indtil da er det altså en garanti, der stilles.

Så siger hr. Gade, at jeg grundigt og omhyggeligt har redegjort for, hvorfor der ikke skulle sælges grunde nu. Men det er så en skam, at hr. Gade ikke har hørt, hvad jeg sagde, når han bruger det på den måde, som han gør, i forhold til miljøministerens svar, for en af grundene til, at vi ikke skal sælge grundene nu, er, at vi i mellemtiden skal have etableret selskabet, skal have formeret bestyrelsen, skal have udskrevet

[Finansministeren]

den internationale arkitektkonkurrence, skal igennem alle de høringsfaser, som vi har aftalt af hensyn til miljøet og andre formål at vi skal igennem. Vi skal også i mellemtiden have udbudt en jernbane i licitation, og vi skal have den bygget; en tunnelbane skal vi have bygget, det er ikke helt simpelt, det tager lidt tid. Vi skal have udbudt en vej i licitation og have den bygget. Vi kan først for alvor udbyde vejen, når vi er færdige med arkitektkonkurrencen, for arkitektkonkurrencen skal afgøre vejens placering igennem arealet. Og det er det, jeg har vurderet ville tage 5 år i bedste fald, 7 år i værste fald.

Jeg synes, det haster med at komme i gang, også for at skabe sikkerhed for investorerne for, hvad det er for en overordnet infrastruktur vi har i Københavnsområdet, og derfor er der god og smuk overensstemmelse mellem miljøministerens og mit svar.

Miljøministeren (Per Stig Møller):

Det hjælper jo ikke så meget at blive ved med at gentage det samme. Derfor er det nu sidste gang, jeg prøver at forklare det for hr. Gade og hr. Jørgen Estrup: Der er en Ørestadslov, der bebudes; der rejses så en fredningssag, og derefter siger man, at Folketinget ikke må beslutte. Det betragter jeg ikke som, at Folketinget skal vige tilbage. Det var altså bebudet, at det ville blive forelagt for Folketinget.

Når jeg lægger så megen vægt på, at Folketinget er øverste myndighed her, så er det på grund af den aftale, som hr. Jørgen Estrup talte om. Men hvem er den indgået med? Det, der hedder Kalvebodforliget, fra 1987, er indgået mellem Hovedstadsrådet, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Planstyrelsen, altså med staten, kan man sige. Men den er ikke indgået med nogen ministre, og det vil sige, at Folketinget jo må kunne reagere på det, således at det bliver helt klart, hvad Folketinget vil med det areal. Derfor kan Folketinget heller ikke blive standset, fordi man, efter at Folketinget får det at vide og man får et lovforslag, søger det sat af sporet.

Så er det i øvrigt ikke rigtigt, at man ikke har drøftet det videre med de parter, Kalvebodforliget blev indgået med, thi jeg har personlig på grund af forhistorien haft møder med Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrå-

det. Og jeg har personlig på grund af forhistorien nedsat et arbejdsudvalg bestående af Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet, Københavns Kommune og Miljøministeriet for at se, om vi kunne indgå en ny aftale, som alle kunne være tilfredse med, og som så var på ministerniveau. Det var ikke muligt, og derfor har sagen så kørt, som den har kørt. Men jeg er stadig væk glad for, at de miljømæssige og naturmæssige interesser også efter Kristeligt Folkepartis opfattelse nu er blevet varetaget godt.

(Kort bemærkning).

Aage Brusgaard (FP):

Ja, hr. finansminister, vi kan ikke blive ved med at tærskle langhalm, men jeg holder altså stadig væk fast på, at jeres ændringsforslag nr. 2 meget vel kan være sådan, at det strider både mod danske regler og mod EF-regler.

Jeg fik heller ingen svar på, hvem der skulle forrente de optagne lån på 3,7 mia. kr., når der ikke må sælges grunde de første fem år. Enten er der en trykfejl i jeres ændringsforslag, eller også husker finansministeren forkert, for jeg blev rettet to gange, da jeg sagde Københavns Amtskommune; det rettede finansministeren til Københavns Kommune. Der står altså »Københavns Amtskommune« i jeres ændringsforslag nr. 1. Så må I have rettet det.

Så vil jeg godt lige sige til slut, at Fremskridtspartiet stemmer imod alle ændringsforslag på nær nr. 9, der er vores eget, og det er det om folkeafstemning. Det vil jeg godt opfordre så mange som muligt til at stemme for. Her er i hvert fald en oplagt chance for, at både Venstre, De Konservative og De Radikale, der plejer at bryste sig i tv af, at de ønsker så mange folkeafstemninger som muligt, kan spørge beboerne: Ønsker I en ny stad på Amager? Så enkelt er det.

Derfor vil jeg godt opfordre alle til at stemme for vores ændringsforslag. Det har nr. 9.

(Kort bemærkning).

Gade (SF):

En ting skal jeg takke miljøministeren for, og det er bekræftelsen af, at der lå en aftale i 1987, som man nødvendigvis skal gå tilbage til for at se det samlede handlingsforløb, vi har her. Jeg takker så meget, hr. miljøminister.

[Gade]

Desto værre bliver det, som miljøministeren foreslår her.

Jeg skal så sige til finansministeren, som forklarer, at vi har fantastisk travlt, for om tidligst 5 år, måske 7 år, skal man i gang med at sælge grundene ude i Ørestaden: Det forstod jeg. Vi har så fantastisk travlt, at vi ikke kan afvente domstolenes afgørelse om den verserende fredningssag. Det er det, jeg har hørt i dag. Vi har så travlt! Det varer 5-7 år, men vi kan ikke vente på den afgørelse i en verserende sag!

For første gang i Danmarkshistorien laver vi en lov, som afbryder en verserende sag, en fredningssag for domstolene. Uanset om man har 5-7 år. Jeg tror gerne, at regeringen har travlt, men jeg synes, det afslører, at man i realiteten her udøver en magtbrynde hen over den folkelige forståelse og ønsket om også at have et ord at skulle have sagt i udviklingen. Det synes jeg er trist.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1, § 1, således ændret, ændringsforslag nr. 2, § 2, således ændret, ændringsforslag nr. 3 og 4, § 3, således ændret, ændringsforslag nr. 5, § 4, således ændret, § 5, ændringsforslag nr. 6 om en ny affattelse af § 6, § 6 i den nye affattelse, §§ 7 og 8, ændringsforslag nr. 11 uden for betænkningen af Baadsgaard (S), Eva Møller (KF) og Hanne Severinsen (V), § 9, således ændret, §§ 10 og 11, ændringsforslag nr. 7, § 12, således ændret, ændringsforslag nr. 8, § 13, således ændret, og §§ 14-16

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 9 om indsættelse af en ny paragraf efter § 16 forkastedes, idet 8 stemte for, 108 imod; 13 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 10, § 17, således ændret, kortbilag 1, ændringsforslag nr. 12 uden for betænkningen af Baadsgaard (S), Eva Møller (KF) og Hanne Severinsen (V) om en ny gengivelse af kortbilag 2

vedtoges uden afstemning.

Kortbilag 3 uden for betænkningen af Baadsgaard (S), Eva Møller (KF) og Hanne Severinsen (V)

forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 13 om, at kortbilag 3 udgår, var dermed vedtaget.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

17) Anden behandling af lovforslag nr. L 57:

Forslag til lov om Københavns Havn A/S og Københavns Havnefront.

Af trafikministeren (Ikast).

(Fremsat 23/10 91. Første behandling 7/11 91. Betænkning 15/6 92).

Der var stillet 22 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Forhandling

Tove Lindbo Larsen (S):

Da mit partis ordfører, hr. Henning Gjellerod, ikke kan være til stede, skal jeg fremføre Socialdemokratiets synspunkter.

Lang tid er gået med usikkerhed for Københavns Havns fremtid. Det har naturligvis sat sit præg på hverdagen i havnen. Vi skal tilbage til 1988, hvor det såkaldte havneudvalg blev nedsat. I 1989 afgav udvalget sin betænkning, hvoraf det fremgik, at der herskede stor uenighed i udvalget om havnens fremtid. Siden har vi haft en fase i 1991 med forslag om oprettelse